2016/02 III. ÉVFOLYAM premiummagazin.hu

VAS MEGYE

Prémium

MAGAZIN

Ára: 650 Ft

Mez–telenül

– fehérneműben a női kézilabdások

VERSENY

A szimulátor már a múlté

Kiss Norbert győzelemre született

HELYIÉRTÉK

A rátóti kastély titkai

Széll Kálmán rezidenciája

A SIKER ZÁLOGA A TERMÉSZETESSÉG

A DIVAT NYOMÁBAN

ISSN 2064-6941

16002

9 772064 694006

otpbusiness
A vállalkozások bankja

Azért fejlesztünk, hogy munkájára koncentrálhasson.

Az OTP Business a vállalkozások bankja.
Vállalkozói számlacsomagok 6 hónapig 0 Ft-os havi díjjal.

Takarékos számlavezetési megoldást keres? Most nyisson nálunk vállalkozói számlacsomagot!
Új számlacsomag nyitása esetén 2016. június 30-ig, az online elektronikus cégkivonat-lekérdezés díját sem számítjuk fel! Ráadásul online is kezdeményezheti vállalkozói számlanyitását, mely gyors és kényelmes, valamint a nap 24 órájában elérhető.

Az akció 2016. január 4-től 2016. június 30-ig tart.

Részletes feltételek: www.otpbank.hu • www.otpbusiness.hu • 06 1 366 6030

Vállalati ügyfélkörbe tartozó ügyfél az akció időtartama alatt nyitott vállalkozói (kivéve Gold) vagy társasházi számlacsomagja esetében a számlanyitás hónapjától kezdve hitelesített elektronikus bankszámlakivonat igénybevétele esetén 6 hónapon keresztül a Bank nem számítja fel a számlavezetési havidíjat, amennyiben az ügyfél korábban – de 2014. december 31-ét követően – nem nyitott pénzforgalmi vagy fizetési számlát az OTP Bank Nyrt.-nél.
A tájékoztatás nem teljes körű, és nem minősül ajánlattételnek, célja kizárólag a figyelem felkeltése.
Az akcióban részt vevő bankszámlacsomagok részletes leírásáról, illetve az akció részletes feltételeiről kérjük, tájékozódjon bankfiókjainkban, illetve honlapunkon (www.otpbank.hu) közzétett vonatkozó üzletszabályzatokból, hirdetményekből, kondíciós listákból és Tájékoztatókból.

előszó

Halmágyi Miklós

Amikor a nyolcvanas években nálunk is elterjedtek a számítógépes játékok, az arcade játékgépek, a szimulátorok, értettem is, hogy mi a varázsuk, meg nem is. Értettem, hogy a játékteremben néhány húszforintos pénzérme bedobásával bárki beléphet egy olyan világba, ahová egyébként nincsen módja és lehetősége eljutni, de nem értettem, miért hoz izgalomba bárkit is, hogy azzal játsszon, ami többé-kevésbé mégiscsak a hétköznapok része. Ha már játék, véltem némiképp gyermeki lélekkel, essen minél távolabb a létezőtől, legyen fantasy, science fiction, Golden Axe vagy Alien Storm. Aki élvezi az autószimulátort, az meg inkább vezessen autót. Miután Szombathelyen értelemszerűen a játéktermek kínálata nem vetekedett Budapestével vagy mondjuk Siófokéval a nyári szezonban, ezért serdületlen gyermekemmel vasárnap délután végigjártuk a város mindazon vendéglátóipari egységeit, ahol játékgépekkel múlathatta az időt az úri közönség. Igaz, a gyereknek székre kellett állnia, hogy felérje a flipperautomatát, de hát oda se neki, ő akarta. Meg én, persze. Kicsit csodálkozott ugyan az óvó néni, amikor másnap megkérdezte, hogy na, gyerekek, mivel telt a hétvége, s a gyerek közölte, hogy kocsmázással, de ezt is túléltük!
Kiss Norbert, szombathelyi kamionos Európa-bajnok szintén szimulátorokon kezdett, de mint vele készült interjúnk mutatja, nálam kicsit többre vitte ebben a műfajban. Bár megtette azt, amit én mindig is gondoltam, a szimulációból átült végül a valóságba. Hogy mit „szimulál", illetve miféle valóságba „ült át" az a nagyon kedves és szimpatikus olaszfai ifjú pár, akikről magazinunk nyári számának egy másik írása szól, az jó kérdés. Csodálatos, maguk teremtette világban élnek, s persze azért ott az internet a faluszéli házban, meg a régi, nagyszülőktől örökölt komódon ott a laptop, de a kovácsolás, a tizedik századi viseletek, ékszerek készítése, a hagyományőrzés, állattartás, kiskert és a mindezt őrző, hatalmas, de még játékos, és persze autentikus kölyök kuvasz nem azt az életformát jelentik, mint ami a mai átlag fiatalokra jellemző. A szimulátorok világából induló bajnok és az olaszfai pár látszólag két külön világ, de annyira mégsem. Úgy élnek, ahogy elképzelték, tehetik, mert teszik, s persze nekik van igazuk. Nem kell, hogy mindig minden a boldogságról szóljon, de ha már úgy alakult, hagyni kell, hogy megtörténjen. Kamionos versenypályán és faluszéli kis házban egyaránt.

lapigazgató főszerkesztő

impresszum

PRÉMIUM Vas megyei magazin **LAPIGAZGATÓ FŐSZERKESZTŐ:** Halmágyi Miklós **SZERKESZTŐ:** Kovács Ágnes **TERVEZŐSZERKESZTŐ:** PLT Grafikai Stúdió
ÜZLETI VEZETŐ: Árkiné Töttő Katalin **MB. TERJESZTÉSI VEZETŐ:** Baján Zoltán **SZERKESZTÉS:** Vas Népe szerkesztősége, 9700 Szombathely Széll Kálmán u. 40. Telefon: 94/522-560 E-mail: premium.vasmegye@plt.hu **HIRDETÉSFELVÉTEL:** Vas megyei hirdetés, 9700 Szombathely Széll Kálmán u. 40. Telefon: 94/522-598
TERJESZTÉS: kiemelt árushelyeken és PLT-ügyfélszolgálati irodákban. Telefon: +36 80 949-199
HIRDETÉSI VEZETŐ: Bogdán György **KÖZPONTI LAPIGAZGATÓ:** Barták Péter
www. premiummagazin.hu
https: //www.facebook.com/Premium Magazin
KIADJA: a Pannon Lapok Társasága 8200 Veszprém, Házgyári út 12. Telefon: 88/541-600 **A KIADÁSÉRT FELEL:** Kázmér Judit, Kinde Kálmán, Kőő Tóth Győző ügyvezető igazgatók **NYOMDA:** Gyomai Kner Nyomda Zrt. ISSN 2064-6941

CÍMLAPFOTÓ: Zergi Borbála **CÍMLAPUNKON:** Horváth Aliza modell

Lapunkat rendszeresen szemlézi a megújult OBSERVER www.observer.hu

Tartalom

Címlapon:

Kelemen Attila: Győzelemre született
Kiss Norbert mert váltani, új csapatával is a dobogó legfelső foka a cél
5

Kis-Karsai Márta: A siker záloga a természetesség
Horváth Aliza és a modellkarrier
14

Kis-Karsai Márta: Le a kalappal!
Szombathelyi Kézilabda Klub és Akadémia az NB/I B-ben folytatja
40

Fókusz:

Kovács Ágnes: Tegyünk meg mindent magunkért!
Endrei Judit a szép és derűs öregedésről
32

Helyiérték:

Szekér Dóra: A visszanyesés pártján állok
Petró János karmester szerint ez kell az új hajtáshoz
24

Szent Márton Programiroda – Közösségi programok
A Szent Márton-emlékév nyári eseményei
47

Szekér Dóra: Tégelybe zárt titok
a természetes kozmetikumok nyomában
58

Lékai Ottó: A kormányfő rezidenciája
A rátóti kastély híres lakója: Széll Kálmán miniszterelnök
80

Életút:

Kovács Ágnes: Nem hagyják kialudni a tüzet
Fészekrakók a nagyszülők házában
18

Szekér Dóra: Széppé akartam tenni ezt a sportot
Paál László a legjobbaknak tervez
52

Elekes Kornél: Föld a házam teteje
Kovács Gábor építész valóra vált álma
68

Szépírás:

Kovács Ágnes: A megértéshez kell a fantázia!
Spiró György szerint a Diavolina nemcsak Gorkijról beszél
36

Kézműves:

Elekes Kornél: Holtig nagyságolt klasszikusok
Torjay Valter művészettörténész műtermében jártunk
9

Elekes Kornél: Azt kell tenni, ami belülről jön
A szűcs, a bútorszobrász és a hegedűkészítő
Szatmári László Gábor szép élete
27

Mélylégzés:

Szigeti András: Merjünk boldogan öregedni!
Az időskor fontos fejlődési szakasza életünknek
35

Járai Attila: Merj különbözni!
Az energiaegyensúly megtartása a fontos
60

Vízjel:

Legjobb mondatok
31

Horváth Angéla: Prémium Premier
Így készül a magazin
73

Hétmérföld:

Timár Gergely: Afrikából hozzák a sárga homokot
Nemcsak német nyugdíjasok körében közkedvelt
49

Kis-Karsai Márta: Szedd a sátorfád!
Böröndbe zárni a házat
62

Irány a vízpart!
64

Programajánló a nyári hónapokra
78

Múltidő:

Kovács Ágnes: Aki csokrot kötött IV. Károlynak
Főző Karola üzletének csodájára jártak
55

Kovács Ágnes: A villamos rég aluszik
A Smidt Múzeum kertjében új életre kel
74

Trendi:

Zergi Borbála: Fesztiválozó indiánok
44

Gasztroguru:

Spárgaszezon, kuszkusz és gyümölcspuding
66

SZÖVEG: KELEMEN ATTILA **KÉPEK:** TIMÁR GERGELY

Győzelemre született

Kiss Norbert mert váltani, új csapatával is a dobogó legfelső foka a cél

Kétszeres Európa-bajnok kamionversenyző, a Forma–1-es tévéközvetítések szakértője, győztes versenyző típus. Pályafutása során eddig bármilyen versenygépben is taposta a gázpedált, azzal szinte előbb-utóbb nyerni tudott. Ő nem más, mint a kihívások szerelmese, a szombathelyi születésű Kiss Norbert. Idén új csapatával, a tankpool24 Racing Teammel készül megvédeni bajnoki címét a Kamion Európa-bajnokságban, ahol idestova hatodik éve gazdagítja a mezőnyt. No, de milyen utat is kell bejárni ahhoz, hogy valakiből olyan elismert pilóta legyen, mint ő? Mi a siker titkos receptje? Ezt próbáltuk kihúzni Norbiból, még ha erről az elvetemült szándékunkról ő mit sem sejtett a beszélgetés során.

– Áruld el, hogyan lesz egy labdából kormánykerék?

– Hmmm. Most az általános iskolai foci-edzéseimre gondolsz?

– Igen. Ha jobban belegondolok, akkor most akár Király Gábor csapattársa is lehetnél a Haladás színeiben...

– Á, dehogy! Én csak elvétve jártam edzésekre – többek között – Guzmics Ricsivel együtt megboldogult Szarka Zoli bához. Ám nekem nem ment annyira jól a labdazsonglőrködés, mint ahogy azt szerettem volna. Ez inkább amolyan grundfociedzés volt a Haladás-pálya mögötti edzőpályán. És ha már labda! Példának okáért a kosárlabdát is kipróbáltam. Azt valamivel jobban szerettem; de ott meg az volt a baj, hogy túl kicsi voltam hozzá. Képzeld, még a középiskola első éveiben is a tornasor végén álltam. És mint később kiderült, a kosárlabda sem az én világom...

– És akkor egyszer csak jött az a bizonyos számítástechnikai szakkör, mint isteni szikra?

– Az legalább mindvégig lekötött. Akkoriban kezdtek igazán divatba jönni a PC-k, akkor lett napi szintű használati tárgy. Ami idővel megfogott a számteches szakkörben, az az, hogy játszani is lehetett. Bár a stratégiai játékokat sem vetettem meg, végül a versenyautós szimulátorok élveztek prioritást nálam. Eleinte billentyűzetről vezettem, majd 2002 környékén az első számítógépes kormányomat is hadba fogtam. No, persze nem egyedül; hamar rájöttem, hogy a multiplayer mód a lényeg, azaz interneten másokkal is fel lehet venni a versenyt. Eleinte a Microprose Grand Prix-vel és a Need for Speed-del játszottunk. Jó móka volt, de mégis komolytalan.

– Végül mi hozta meg az áttörést? Melyik volt az a játék, amelyikre azt mondtad, hogy „Ez az! Ezzel már lehet minőségi versenyeket futni!”?

– A Live for Speed. Egérrel irányítottam, és nagyon jól lehetett vele a kormányt forgatni. Extrém finoman működött. Nagyon megtetszett, és mivel volt magyar LFS-bajnokság, ezért csatlakoztam én is.

Pár év szimulátorozás után – immáron kormánykerékkel a kezében – Norbi egyre magabiztosabban nyerte a versenyeket, a magyar bajnoki futamokat meg a magyar bajnokságokat. A Live for Speed mellett már más játékokat is kipróbált.

2004-ben például a GTR-t, amelyben indult egy olyan bajnokság, ahol Wéber Gáborral és Michelisz Norberttel is összemérhette a gyorsaságát. Mígnem megismerkedett Kovalovszky Róberttel.

– Robi akkor a Proexnél dolgozott, ő is szimulátorozgatott otthon. Ő volt az, akinek megfogalmazódott a gondolat a fejében, hogy egy szimulátoros gyereknek adjunk lehetőséget. Ő szemelt ki, ajánlott be a csapatvezetőnél, Szabolcs Robinál. Hamar kitűztük az első teszt időpontját 2005 nyarára. A helyszín az Euroring volt, az autó pedig egy Opel Astra. Végül is innen indult a versenyzői karrierem.

– Húszévesen mennyi időd maradt a tanulásra? És ha a versenyzést egy pillanatra elfelejtjük, akkor most mit csinálna Kiss Norbert?

– A szüleim segítettek, ők tartottak el. Próbálkoztam a továbbtanulással a Veszprémi Egyetemen informatikus-programozó matematikusként. De valahogy nem tetszett a matematika és – bármilyen furán is hangzik – egy idő után a programozás sem. Három félév után inkább már minden figyelmemet az autóversenyzésnek szenteltem.

> Vallom, hogy ha valamiért dolgozunk, akkor az előbb-utóbb jó lesz! Tegyünk bele munkát, a lehetőségeinkhez mérten pénzt, költsünk a versenyautóra, legyen rendben a technika, és vigyük végig a fejlesztéseket. Ha ezeket megtesszük, akkor az eredmények is jönnek

– Nem is akárhogy, három teljes év elteltével kétszeres SEAT Leon bajnoknak mondhattad magad. Mi több, az Év Újonca, majd az Év Gyorsasági Autóversenyzője lettél. Hogy jutottál el idáig?

– Szükösen, de mindig jöttek a lehetőségek. És mindig volt egy, hála Istennek. Eleinte ugyebár Szabolcs Robinál versenyeztem Opel Astrával (4 győzelem), majd Renault Clióval (10 győzelem, bajnoki cím). Majd a SEAT-tal az IMC Motorsport támogatásával. Nagyon jól dolgoztunk együtt a csapattal. Olyannyira, hogy a mai napig tartom velük a kapcsolatot.

– Majd jött 2008, és vele együtt a gazdasági válság. Mennyire szűkítette a lehetőségeidet a krach?

– Eléggé! Vissza kellett lépnem egy kategóriát. Suzuki kupáztam, mentem Formula Renault-val az Ács Motorsportnál, ami szintén nagyon jó élmény volt. Mentem beugrós versenyeket, például a Maserati bajnokságban, és közben próbáltam versenyzőoktatással is foglalkozni. Ami szerintem sikerült is valamennyire.

– Ha nem vagyok indiszkrét, ki volt a kedvenc tanítványod?

– Akivel a leghosszabb ideig foglalkoztam, az Tőzsér Áron volt. Vele tudtam leginkább jól együttműködni és jól átbeszélni a dolgokat.

– Mikor és miként került szóba a kamionversenyzés?

– A kamioncsapat, amelyik megkeresett, már régóta létezett. Szobi Balázzsal, a csapat versenyzőjével még régebbről ismertük egymást. Egyszer elvitt egy tesztre, mert a Dakar versenyek miatt fájt a háta, és valójában az utódját kereste.

Éppen ezen dolgoztunk volna, mikor halálos légi balesetet szenvedett, végül más vette át a helyét, mivel elsőre nem tudtam elvállalni a felkérést. Ugyanis abban az évben a Zengő Motorsportnál kezdtem el versenyezni a spanyol SEAT-bajnokságban. És mivel sorra nyertük a futamokat, nem tartottam jó ötletnek a váltást.

– Ahol végül az összetettben az előkelő hatodik helyen végeztél...

– Igen, a szezon után viszont már el tudtuk kezdeni a közös munkát a kamioncsapattal. 2011 közepén kitűztük az akkor még nagyon távolinak tűnő célt: nyerjük meg az Európa-bajnokságot. Szükség volt mindehhez az egész csapat tudására, no meg az éves költségvetésre. Végül 2014–15-re állt össze ténylegesen a team, akikkel sikerült megnyerni az Európa-bajnoki címet.

– A csapat mellett azért a te iránymutatásaidra is szükség volt a sikerhez...

– Lényegében igen. Bakó Csabi mérnökkel mindig is meg tudtuk beszélni, hogy milyen irányban fejlesszünk. Haladtunk lépésről lépésre minden évben, aztán a végén csak sikerült!

– Most nehezebb az új csapatoddal az újrakezdés, mint az öt évvel ezelőtti akklimatizálódás?

– Mivel még nagyon a projekt elején vagyunk, nehéz megmondanom, hogy mennyire lesz nehéz. Abban biztos vagyok, hogy nem lesz könnyű, és nehezen fogunk indulni. De ugyanúgy bízom itt is a csapatban meg a lehetőségekben, no meg persze a munkában. Leginkább azt vallom, hogy ha valamiért dolgozunk,

> 2002 környékén az első számítógépes kormánnyomat is hadba fogtam. Hamar rájöttem, hogy a multiplayer mód a lényeg, azaz interneten másokkal is fel lehet venni a versenyt

akkor az előbb-utóbb jó lesz! Ez volt az elmúlt évekre is jellemző. Tegyünk bele munkát, a lehetőségeinkhez mérten pénzt, költsünk a versenyautóra, legyen rendben a technika, és vigyük végig a fejlesztéseket. Ha ezeket megtesszük, akkor az eredmények is jönnek.

— Nagy az eltérés a magyar és a német munkamorál között?

— Nagyon jó kikerülni Németországba. Német motorsportos környezetbe, német csapathoz, német szponzorálási kultúrába csöppenni. Ez nekem most nagyon fontos, és nagyon remélem, hogy sokat fogok majd tanulni: miképp működik mindez Nyugat-Európában.

— Mikor csapatot váltottál, mennyit nyomott a latban, hogy a tankpool24 Racing Team kötelékében dolgozik Stefan Honens, a kamiontervezés guruja?

— Döntő jelentőségű volt. Már most látom, hogy amit építünk, az tényleg szuper és különleges lesz. Biztos az, hogy amit futómű, alváz terén kitalálunk és fejlesztünk, az versenyképes lesz. A jelenlegi probléma a motor. Saját fejlesztésű Mercedes versenymotorokkal kell mennünk, amit a csapat fejleszt, a csapat költségén. Ez az, ami most a kihívást jelenti. Versenyképes motorral kell előrukkolnunk. Ha a Mercedes hátszelet ad, akkor az nagyban segítené a csapatot, illetve azt, hogy minél gyorsabban jó eredményt érjünk el.

— Térjünk vissza egy pillanatra a túraautókhoz. Idén a B3 Racing színeiben TCR versenyeken is részt veszel. Honnan jött az ötlet, illetve a lehetőség?

— A B3 Racing már felépített egy csapatot, akik előbb nemzetközi szinten a SEAT Leon EuroCupban versenyeztek, most meg a TCR-ben. Három versenyzőnek is biztosítanak lehetőséget. Bús Attila csapatvezető szeretne még egy mérnök- és szerelőgárdát összerakni, akik párhuzamosan a már meglévő mellett tudnának elindulni egy hasonló úton. Ennek a nulladik lépése az, ami most megtörtént: a magyar bajnokságon való részvétel. A későbbiekben innen haladunk majd fokozatosan tovább. Szezon közben próbáljuk majd összerakni a csapatot, aztán majd meglátjuk, hogy mi sül ki belőle.

— Mint például egy Túraautó Világbajnoki (WTCC) részvétel?

— Akár. Gyakorlatilag ami most a túraautózásban látható és népszerű, azok mind potenciális célpontok lehetnek a B3 Racing számára. Szemmel van tartva a WTCC-t, a Blancpain és az ADAC GT Masters is. Ezek közül kerülhet majd ki a végső győztes, hogy melyik versenykategóriába lehet a csapatot továbbfejleszteni.

— A most kialakult — Mercedeshez fűződő szorosabb — kapcsolat akár a nagy álmod, a Német Túraautó Bajnokság (DTM) felé is nyithat ajtókat?

— A mercedeses kapcsolat nyilván előny. Ha a kamionos projekttel sikereket tudunk elérni, akkor biztosan megismerek olyan embereket a gyáron belül, akik segíthetnek nekem. Akár az álmom megvalósításában...

— Végezetül egy szokatlan kérdés: hogy van Marlenka és Yukiko?

— A macskáim jól vannak, köszönik szépen. Saját Facebook-profillal is rendelkeznek, így akár lájkolhatod is őket. Bizonyára sokan nem tudják, hogy kuratóriumi tag vagyok a Macskaárvaház Alapítványban, ahol próbálok segédkezni abban, hogy sérült cicákat mentsünk. Nem kóbormacska-gyűjtésről van szó, hanem tényleg sérült, veszélyben lévő, emberi fenyegetettség alatt álló macskák megmentéséről. A cél az, hogy egy felvállalható, nyugat-európai színvonalú, higiénikus macskaárvaházat tudjunk létrehozni, amin már folynak a munkálatok.

A számok nem hazudnak

Kiss Norbi eredménylajstroma a Kamion Európa-bajnokságban

- 2011: 12 futam, 3 dobogós helyezés, 1 győzelem, 63 pont, összetettben 12. helyezés
- 2012: 29 futam, 5 dobogós helyezés, 5 győzelem, 98 pont, összetettben 10. helyezés
- 2013: 39 futam, 19 dobogós helyezés, 2 győzelem, 301 pont, összetettben 4. helyezés
- 2014: 36 futam, 25 dobogós helyezés, 9 győzelem, 401 pont, Európa-bajnok
- 2015: 40 futam, 31 dobogós helyezés, 19 győzelem, 599 pont, Európa-bajnok

SZÖVEG: ELEKES KORNÉL **KÉPEK:** TIMÁR GERGELY

Untig nagyságolt klasszikusok

Torjai Valter művészettörténész műtermében jártunk

Virágzó gyümölcsfák között vezet az út a festőművész otthonához. A délutáni csendben gyorsan megtaláljuk a házat. Szép homlokzatával hirdeti, nem akárki lehet a lakója. Dombormű rajzolódik ki a fürtös faágak mögül, tudjuk: megérkeztünk. Átsétálunk az udvaron, hátul külön világ a műterem: háborítatlan, fényes, titokzatos. Napokon át volna min nyugtatni a szemet.

Boldogok voltunk, amikor rátaláltunk az otthonunkra! A ház persze akkoriban nem így nézett ki, de megvettük. Aztán vettünk mást is: egy nagy korty levegőt, és persze kölcsönt, hogy gyerekeket is lehessen itt vállalni!

A művész friss házasként Körmendről érkezett Szombathelyre feleségével, aki nem sokkal azelőtt még a tanítványa volt. A melléképület már akkor műteremnek kínálta magát. A története is megkapó, tenyésztettek benne selyemhernyót, fosztottak kukoricát, tároltak ezt-azt. Fontos szempont volt az átalakításnál, hogy az épületbe két oldalról érkezzen a fény. Valter azt mondja, műtermét körbeéri a nap, tíz órától szépen lehet dolgozni. Nem egészséges műteremben élni, a festék szaga károsíthatja ugyanis az egészséget, tudjuk meg.

Érdekel, vajon, már kisgyerekként vonzódott-e a képzőművészethez. Saját bevallása szerint későn kezdte a festést, és talán nagyapjától örökölhette a tehetségét. A papa gyönyörűen festett, pedig senkitől nem tanulta.

– Építőmester volt, és rengeteg sírkövet készített, egy műhely élén állt, beosztottjai voltak, nem sok ideje maradt a szenvedélyének hódolni. Esetenként kihajtott biciklijével a szabadba, néhány óra múlva egy képpel tért vissza. Megtudjuk, sok ismeretlen tehetsége van Vas megyének, ilyen Szakács László tisztviselő, akinek hagyatéka egy teljes, gazdag életmű, ami feltárásra vár.

– Felnőttként tudtam meg, hogy amikor anyám a szíve alatt hordott, nagyapám a lipcsei Tamás-templomban azért imádkozott, hogy festő legyek. Az én képességeimnek azonban semmiféle jele nem volt. (nevet) Egészen harmadikos gimnazista koromig, amikor is a Kanizsai Dorottya Gimnáziumban Vörös Ferenc tanár úr a szárnyai alá nem vett.

> **Felnőttként tudtam meg, hogy amikor anyám a szíve alatt hordott, nagyapám a lipcsei Tamás-templomban azért imádkozott, hogy festő legyek. Az én képességeimnek azonban semmiféle jele nem volt**

Sikeres felvételi után rajz és történelem szak következett az akkori Berzsenyi Dániel Főiskolán, olyan oktatókkal, mint Mészáros György, akivel nem volt felhőtlen a viszony, mégis utólag elmondható, nagyszerű tanár volt.

– Voltak konfliktusaink. Én bementem a műterembe, ő kijött, én kijöttem, ő bement, de untig nagyságolom, mert a szemléletemen és a szakmai tudásomon annyit csiszolt, hogy ilyenné lettem. Mindezt úgy csinálta, hogy nem foglalkozott velem sokkal többet, mint mással. Meg tudta érteni, hogy én akármilyen is vagyok, engem ez a dolog halálosan komolyan érdekel.

A rajz szak elvégzése után mégsem sikerült bejutnia a képzőre, a szigorú vizsgák után azt mondták neki, ha van már egy diplomája, minek akar még egyet. Nem tagadja, kicsit megsértődött és azóta még az épület környékét is kerüli. Bánkódni azonban kár volna, más utakra indult, a klasszikus festészet mindig is jobban érdekelte, mint a kitüntetettnek tartott kortársi művészeti iskolák.

Az élet úgy hozta, hogy végül mégiscsak továbbtanult. Az ELTE egyik legnehezebb szakára már a tanítás miatt felvételizett. Történt ugyanis, hogy a körmendi iskolából Szombathelyre hívták művészettörténetet tanítani. A Művészeti Szakközépiskolába azonban egyetemi diploma kellett, hát Valter elvégezte. Diplomamunkáját Vas megyei bútorművesekről írta, hiánypótló munka lett belőle. A szakma elismerését is kivívta vele a művész. Azt mondja, tanárként, művészként és kisgyerekes édesapaként meg kell gondolnia, mivel foglalkozik részletesen. Olyan

területen szeretett volna eredményeket elérni, amelyek megkutatására szükség volt. Az antik bútorok szeretetét gyerekkorából hozta, egy szecessziós szék, egy önémet tükör is képes volt arra, hogy megindítsa Valter fantáziáját. Sokoldalúsága miatt kérdezek rá, vajon ennyifajta elfoglaltság mellett mennyi idő jut a zavartalan alkotásra.

– Ha felvesznek a képzőre, talán eltérítenek a klasszikus iránytól. Ma nagyon kevés olyan művész van, aki a klasszikust szó szerint érti és nem ironizál vele, nem eltorzítja, hanem megpróbálja továbbvinni, kihozni belőle valami sajátot.

Torjay Valter a klasszikus irányzattal kapcsolatban megjegyzi, a hivatalos oldalról kevésbé van rá igény. Azt gondolja továbbá, hogy az emberek vizuális nevelése hagy kívánnivalót maga után.

Miközben beszélgetünk, az olajfestményhez alapozzuk a vásznat. Megtudom, mi a recept, három réteget kell felvinni, meghatározzuk, mi a híg enyves víz funkciója, sorjáznak a szakkifejezések, hegyi kréta, horganyfehér. Megígérem, kinyitom Szőnyi István könyvét, A képzőművészet iskolája címűt. A legnagyobb nehézség modellt találni. Jó modellt, aki órákon át szívesen kuporog egy kitekert pózban, csak hogy segítséget nyújtson egy kép elkészítéséhez. Nosztalgiával emlegetjük a klasszikus akadémiák modellpiacát, ahol akár beöltözve lehetett Bűnbánó Magdolnát, Jézus Krisztust, Szűzanyát találni, manapság ez szinte lehetetlen, talán túl sok manapság a testképzavarral küzdő ember. Aki Valtert ismeri, jól tudja, milyen nagy alázattal és lelkesedéssel dolgozott azon, hogy a Szent Márton temetőt felújítsák, rendbe tegyék. Kezdetben a szomszédos lakásából járt le sírköveket festeni, később megszállottan kutatni kezdte az ott nyugvók életének történetét.

– A Szentmártoni temető világszenzáció tulajdonképpen, mert ez Európának az egyik legtovább működő temetője. Már a Krisztus szerinti első századtól temetkeztek oda, és 1977-ig folyamatosan lehetett ott urnákat elhelyezni, még úgy is, hogy azt 1962-ben bezárták.

A festőművész szívesen emlékszik vissza ezekre az évekre. Sarolta névre hallgató Polski Fiatjával rengeteget járt az elhanyagolt temetőbe, amely olyan volt, mint egy romváros. Mindenütt virágok nyíltak, Kerner Tivadar sírkövén egy egész fa hajtott ki. Szót ejtünk arról a CD-ROM-ról, amit Bonczó István zenésszel készítettek, a művész nosztalgiából mostanában is szívesen vezet csoportokat a sírkövek közt.

Érdekelt az is, miből lehet tudni, hogy valaki tehetséges. A tanár szerint ez rögtön látszik, mert a tehetséget onnan lehet felismerni, hogy az illetőt száz lóval sem lehet elvontatni a művészet közeléből. Sőt, ahogy Valter fogalmaz, korbáccsal sem lehet elkergetni. Különös pontossággal fogalmaz a tehetségtelen törekvőkről, miszerint a legnagyobb tragédia, ha az ember olyasvalamiért hajt, amire nem képes. Rengeteg fiatal megy külföldre, mert hazánkban nehéz bejutni a művészeti akadémiákra. Kevesebb a lehetőség, mint Németországban, Ausztriában, a tengerentúlról nem is beszélve. A művész egy dologban azonban biztos: a jövő művészetét a nők csinálják majd.

június 10–12.

Márton Fesztivál
– Szent Márton nevét viselő települések találkozója (Fő tér)

július 22–24.

Martinus
– szimfonikus rockopera (Történelmi Témapark)

július 9.

„Felemelő szeretet”
– Nemzetközi Katolikus Találkozó és a Kárpát-medencei Szent Márton plébániák találkozója (Emlékmű domb)

július 10.

Katolikus Ifjúsági Találkozó
(Emlékmű domb)

augusztus 25–28.

XVII. Savaria Történelmi Karnevál
(Szombathely belvárosa)

Savaria Turizmus

INFORMÁCIÓ: www.szentmarton.hu
www.facebook.com/szentmarton2016
info@szentmarton.hu

Szombathely pont

Grafika: Sellyei Tamás Ottó

SZÖVEG: KIS-KARSAI MÁRTA **KÉPEK:** ZERGI BORBÁLA

A siker záloga a természetesség

Horváth Aliza a modellek világáról

A címlapfotózás után néhány nappal találkoztunk. Míg a stúdióban puha virágkoszorút viselt, horgolt toppal és fényes nadrággal, a nyár eleji délelőttön meleg kabátba bújt, rajta minden fekete. Az évszakváltás így ért minket. Bokáig gázoltunk a májusi esőben.

SMINK ÉS HAJ:
TAKÁCS KATALIN
RUHA ÉS ÉKSZER:
SZPUTNYIK SHOP
A CÍMLAPON LÁTHATÓ FEJDÍSZT
TOKAJI NAGY FANNI KÉSZÍTETTE

Amikor azt mondja, négy évvel ezelőtt indult a karrierje, felszisszenek. Csak arra tudok gondolni, hogy jó esetben az óvodában állhatott először a kifutóra. Felnevet és pontosít: tizenöt éves volt, amikor egy ügynökség megkeresésére először került fényképezőgép elé. Szó szerint beleélte magát abba, hogy esetleg modellkarriert futhat be. A szülei féltése ellenére mégiscsak elkészült a saját portfóliója. Az Attractive Modellügynökséghez került, mert Fehér Orsiban, az ügynökség vezetőjében az első perctől megbíztak. Rengeteg fotó készült róla, ezekkel már el lehetett indulni az áhított bemutatók felé. Akkori tapasztalatlanságán értetlenkedve meséli, vékonyra szedett szemöldökkel, miniszoknyában vágott bele. A castingon aztán kiderült, ez a szakma a természetességről szól, a modell akkor jó, ha alakítható.

– Alapszabály például, hogy nem szedetjük hajszálvékonyra a szemöldökünket, a bőrünk hófehér, a hajunk pedig nincs befestve. Fontos ugyanis, hogy bármilyen igénynek meg tudjunk felelni. Egy fürdőruhás fotózáshoz használhatunk barnítókrémet, de ha megégnénk, nem mutatna jól, nyilván. A frizuránk meg mindig olyan, ahogyan azt a tervezők elképzelik. Régóta szeretnék frufrut vágatni, mégsem lehet, de ezt természetesen nem bánom.
A címlapunk fotózásakor viselt kreppelt frizura nagyon igénybe vette Aliza haját, viszont olyan erős volt, hogy majdnem egy hétig tartott. A ruhák pedig különösen tetszettek neki, hiszen közel állnak lendületes személyiségéhez.
– Szívesen bújok színes ruhákba egy fotó kedvéért, a stúdióban is jó érzés volt ezekben a harsány cuccokban szerepelni. Hozzá kell tennem, hogy egyébként szinte csak feketében járok. Az egyszerű, kényelmes holmikat kedvelem.

> Alapszabály például, hogy nem szedetjük hajszálvékonyra a szemöldökünket, a bőrünk hófehér, a hajunk pedig nincs befestve. Fontos ugyanis, hogy bármilyen igénynek meg tudjunk felelni

Megtudom, a természetes külső nem csak a hétköznapokban fontos, hiszen a tervezők az úgynevezett bookból válogatnak. Ez a gyűjtemény tizenöt-húsz fotót foglal magában, ebből választ a kliens cég, így aztán szó sem lehet arról, hogy a modell ne úgy nézzen ki az életben, mint a saját portfóliójában.
Alizának szerencséje van a testalkatával, nem hízékony, nem kell tehát állandóan fogyókúráznia. Az egyik legfontosabb az ideális paraméter. Egy jó modell csípőbősége 90 cm alatt van általában. Európában például más az elvárás, mint Ázsiában. Előfordult persze, hogy egy hosszabb külföldi fotózáson felszaladtak rá a kilók. Így volt ez Tokióban, ahol a sok gyorséttermi fogástól meghízott kicsit. Figyelni kell persze másra is. Ha valaki modellkedik, muszáj tájékoztatni az ügynökségét, ha csak pár napra is elutazik. Bármikor kaphat az ember egy hívást, hogy induljon azonnal, például Szófiába.
Arról is beszélgetünk, hogyan indul egy modellkarrier. A kezdőket általában Ázsiába küldik, mert ott könnyebben lehet munkát kapni, a cégek, tervezők arrafelé a babaarcú lányokat keresik. Aliza Hong Kongban és Malajziában is dolgozott. A nagy távolságot csak úgy lehet bírni, ha jó kapcsolatot ápol a többi modellel. Akármilyen szép helyen van ugyanis valaki, ha egyedül marad, gyötörheti a honvágy.
Különleges és szép helyekre juthat el egy modell, ha külföldi karrierbe kezd. Az érettségi után egy évet kihagyott, hogy dolgozhasson, az egyetemen halasztott. Nemzetközi gazdálkodást hallgat szeptembertől.
Spanyolul tanult, angolul nagyon jól beszél, hiszen a külföldi munkák során ez elengedhetetlen feltétel.
Hazánkban csak kevés bemutató van, a néhány év alatt a fiatal lány szinte az összes magazin divatrovatában szerepelt, az első külföldi útján már volt szakmai tapasztalata. A mai modelleket nem igazán ismeri a nagyközönség. Míg Cindy Crawford vagy Pataki Ági valódi sztárok voltak fénykorukban, manapság a modellek karaktere, személyisége kissé háttérben marad. Néha frusztráló érzés, hogy a megrendelőt nem érdekli, ki mutatja be a modelljeit és az sem, hogy az illető lánynak milyen belső értékei vannak, hiszen kizárólag az a fontos, hogy néz ki.
A modellkarrierje egyik legfontosabb állomása Kuala Lumpur. De járt már számos más helyen. Ilyenek: Párizs, Barcelona, Madrid, Tokió, Hokkaidó, Shenzen, Kanton, Hong Kong. A maláj divathét az egyik legjobb állomás volt. Aliza sok tapasztalatot szerzett. Szerinte egy fiatalos arcú modell huszonhat-huszonhét éves koráig van a csúcson. Nehéz ugyanis megtartani a kislányos testalkatot, szó szerint futószalagon jönnek újabb és újabb modellek. Több éven keresztül nagyon keveseknek sikerül a csúcson maradni. Manapság felgyorsult minden.
Aliza az egyetem elvégzése után szívesen maradna a divatszakma közelében. Dolgozna ügynökségen például. Nem állom meg, ki ne faggassam arról, vajon tényleg olyan őrült magas honoráriumért dolgoznak-e a modellek. Hallhatunk olyan legendákat, miszerint a legnagyobb magazinok például simán megtehetik, hogy egy kezdő modellnek nem fizetnek, mert az vegye megtiszteltetésnek a felkérést. A pálya nehézsége pont abból adódik, hogy kevés idő van arra, hogy a modellkedés valódi karrierré váljon.

Aliza legjei

kedvenc tervező: Stella McCartney
film: Anna Karenina
zene: Where did you sleep last night – Nirvana feldolgozás
ruha: Térdig érő fekete ruha, bőr felsőrésszel
étel: Bármi, ami süti, csoki
házikedvenc: Leo, a másfél éves kiscica

Közös életet terveznek, ennek része a hagyományőrzés, az állattartás, már most önellátásra törekszenek, a kertben megterem a krumpli, a hagyma, a zöldségfélék, az ólban két nyúl hízik

Fészekrakók a nagyszülők házában

Nem hagyják kialudni a tüzet

SZÖVEG: KOVÁCS ÁGNES **KÉPEK:** TIMÁR GERGELY

– Én ebbe egyszerűen belenőttem! Tudod, édesapám géplakatos, otthon hegesztett, fúrt, faragott, szó szerint a fémek mellett nőttem fel – kezdi a beszélgetést Dávid, miközben tűzbe teszi a vasat. – Éreztem magamban a késztetést arra, hogy a szerszámokat magam is el tudjam készíteni.

Hangos kalapálás hallatszik a távolból, úgy sejtjük, jó helyen járunk. A kovácsműhely felé vesszük az irányt, de utunkat állja egy óriási kuvasz. A játékos kölyökkutya mögül köszönt minket a házigazda, Fodor Dávid barna köténye elöl megcsomózva, kezében fogó. Nem hagyhatjuk kialudni a tüzet, azonnal megnézzük, hol tart a munkával. Azt mondja, minden a Szigethalmi Emese Vitézi Parkban kapott lendületet, ahol tizedik századi hagyományőrzéssel kezdett foglalkozni, nyílvesszőt és fokost nem könnyű beszerezni, így aztán úgy döntött, nekiáll és elkészíti azokat ő maga. Speciális felszerelésre nem volt szükség, elegendő ilyenkor egy másfél kilós kalapács, egy nagyobb fogó, hogy a tűzbe lehessen nyúlni. Sorra megmutatja, mi minden van a műhelyben, a nagypapa öröksége a sok szerszám, üllők, satuk, egyebek.

Horgolt nagykendőbe bújva szalad ki hozzánk Réka, a ház asszonya. Szabadkozik, mert a konyhából késve szabadult, de gyorsan berakta a sütőbe a pogácsát, hogy legyen mivel megkínáljon minket. Együtt mesélik megismerkedésük történetét, Dávid szenvedélyes hagyományőrző tevékenységét, megtudjuk, sokszor dolgoznak együtt a műhelyben, olyankor Réka sámlira áll, mert nem éri fel az üllőt.

A kovács munkáinak jelentős része barátaihoz jut, ők tartják azokat nagy becsben. Vannak, akik egy darabot a falra akasztanak, egyfajta szobadíszként. Dávid másfél éve birtokolja nagyapja birodalmát, hiszen akkor költöztek ide az ország szívéből, Réka Szentendrét hagyta maga mögött, vőlegénye Szigethalmot. Megtudom, Kertész Rékával a budapesti ötvösiskolában ismerkedtek meg, a lánynak látatlanban úgy készített gyűrűt, hogy az pontosan passzolt annak gyűrűsujjára. Közös életet terveznek, ennek része a hagyományőrzés, az állattartás, már most önellátásra törekszenek, a kertben megterem a krumpli, a hagyma, a zöldségfélék, az ólban két nyúl hízik.

Újjáéled a tizedik század

Nem kötik magukat furcsa elvekhez, éjjel az Aladdint nézték, Walt Disneytől, laptopról, de kedvünkért népviseletbe öltöznek, sőt, Réka népdalénekes és szenvedélyesen kézimunkázik. Horgolt babái, nagykendője mind a régi korok hangulatát idézi meg.

Szívesen járnak táncházba, Vasvár közelsége ezt lehetővé teszi számukra. Az olaszfai házban megfér egymás mellett a hagyományos népi bútorzat a technika legújabb kori vívmányaival. Tudták, hogy az internetet muszáj beköttetni, hiszen anélkül ma már nem lehet meglenni. Egy pokróc alatt bújik meg a tévé, azt nem nagyon nézik, de a rádió gyakran szól, és Réka főzés közben is énekel. A fiatal lány korábban az önkormányzatnál dolgozott, most épp óvónőképzőbe jár, de a múzeumpedagógia is érdekli, Dávid a vasvári múzeumban teljesít szolgálatot, egy konferenciára siet, de előtte még fejébe húzza puha kalapját, és csizmában, régi ingben tér vissza a szobából, hogy megmutassa, milyen viseletben jártak a régiek. A becses holmit

Réka Szentendrén nőtt fel, lovagolni járt, gyakran úszott a Dunában és néprajzkutató nagyszüleitől mindent megtanult a hagyományok szeretetéről. Nagymamája, Ikvai Nándorné nagy gonddal növesztette benne az elköteleződést

ugyan nehezen találja meg, menyasszonya szól utána: Kincsem, a kedvenced a tizedik századi ingek mellé van bedugdosva.
Réka a forró pogácsát a kelesztőteknőbe szedi, úgy kínál meg vele minket, hogy hozzáfűzi, oregánóval ízesítette, ha jól tudja, azt errefelé szurokfűnek nevezik. Dávid boldogan tér vissza elegáns viseletben és váltig bizonygatja, nem akar a városba költözni, az az álma, hogy elkészüljön a házuk, tetőcsere lesz, majd szeretnék teljesen átalakítani.
Az illatos pogácsához aszalt szilvát majszolunk, megkóstoljuk a pitypangszirupot, amit Réka készített, mogyoróval, dióval jó nassolni, javasolja. Sóhajtozva dicsérjük tehetségét, még a receptet is elkérjük, közben a szentendrei évekről beszélgetünk, ahol a lány felnőtt, lovagolni járt, gyakran úszott a Dunában és néprajzkutató nagyszüleitől mindent megtanult a hagyományok szeretetéről. Nagymamája, Ikvai Nándorné nagy gonddal növesztette benne az elköteleződést.

– Imádom Szentendrét, ott él a családom, de én már itt szeretnék megállapodni. Úszni ugyan csak a vasvári strandon tudok, de lovat mindenképpen tartunk majd. Dávidot is megtanítom, hogy kell az állatot megülni, mert pillanatnyilag csak annyit tud, hogy a ló harap meg rúg! (nevet)
Viccelődve mondja, lesz majd idő, amikor gyerekeit is lóháton viszi az óvodába. Amikor meghozták a döntést, felpakolták a dédszülők bútorait, és az olaszfai házból is megőriztek mindent, ami használható. A választást persze megkönnyítette egy büki nyaralás, amely során a Vas Népében talált álláshirdetésre jelentkezve Dávid állást kapott a környéken. Karbantartó lett egy baromfitelepen, még a cafetériát is természetben kapták. Réka megtanult csirkét kopasztani, teljesen szokványos falusi életre rendezkedtek be.
– Dávidot egyébként is ide húzta a szíve, így vele jöttem. Ez természetes, hiszen szeretem, és persze szerettünk volna összeköltözni. Kilenc hónapon át ingáztam az elején Szentendre és Olaszfa között, hát nem volt könnyű időszak.

Amikor a sparheltre mutatok, Réka elmondja, az is örökség és még mindig működik, szinte mindennap használja, tea-tűzhely, az aljában még egy macska is megkölykezik, hiszen az nem melegszik forróra.
Kincsekre lelünk az ékszeresdobozban, hiszen ha két ötvös a vendéglátónk, muszáj megnézni az alkotásokat. Tágra nyílt szemmel nézzük a különös formájú gyűrűket, a népi motívumokat idéző pártakorongot, megannyi befoglalt követ, karkötőt és a szerelmespár vizsgamunkáit. Réka kis kertet álmodott rézből, rajta fa ágaskodik az égnek, kis talicska is van a tenyérnyi földön. Dávid rekeszzománccal díszített szelencét mutat, a kedvünkért meg is tisztogatja, így szebben csillog a fotón.

Dédnagyanya menyecskeruhája

A relikviák között kosarak, régi tálak, mázas csupor, sok olyan kincs, aminek nagy az eszmei értéke. Réka a ruháit is maga varrja majd a jövőben, addig viszont szívesen ölti magára dédanyja menyecskeruháját, ami pont illik a testére. Ha összeházasodnak, a lakodalmán ezt viseli, az biztos. Székelymuzsnán készítették egykor a dédnagymamájának, aki tanítónő volt és mindenki tisztelte. A fiatal lány szívesen maradna otthon a gyerekekkel, ha majd fészket raknak, egész nap van mit kapálni a kertben, és az állatok is adnának elfoglaltságot.
– Amíg a kertet gondozom, az árnyékban alszanak a kicsik, végül is a kutya is vigyáz majd rájuk, szívesen élnék így, de az óvónői hivatás is közel áll hozzám.
Dávid búcsúzkodik, átöltözik és beindítja a régi Wartburgot, integetnek egymásnak. Réka azt mondja, vőlegénye szívesen jár a múzeumba, de a műhely a mindene, onnan akkor sem jön be könnyen, ha jövendő felesége hívja.
Hiába hívnám, tudom, hogy úgysem hagyja elaludni a tüzet.
– Inkább felállok a felnire, hogy felérjem az üllőt és segítek neki.
A falu kocsmájába nem járnak, de moziba szívesen mennek, vásárolni Zalaegerszegen szoktak vagy Szombathelyen. A régi barátnők hiányoznak, de skype-on napi szinten tartják a kapcsolatot. A családjaikat nagy ünnepekkor látogatják, itt a faluban van egy kedves ismerős hölgy, akivel múltkor egy egész napot átbeszélgettek. Nők egymás között, csak szóba kerül az eljegyzés. Megtudom, jegygyűrűt nem készíthet Dávid Rékának, ez egyfajta babona. Úgy gondolták, mesterüket kérik majd meg, ha eljön az ideje. Aztán ebédhez készülődünk. A fiatal lány gyakran készít vasi ételeket. Vőlegénye a tócsnit szereti, dödöllét még nem készített, de szeretné megtanulni. A prósza kontra tócsni vitában én maradok alul, egy dolog biztos, mindkettő tejföllel a legjobb. Réka elégedetten mutatja a receptes könyvét, benézünk a kamrába, a pitypangszirup mellett megismerkedem a selyemfű napraforgómézzel, megtudom, a sajtos tésztából készült finomság neve molnárkalács. Őrléskor ez volt a kínált rágcsálnivaló. Búcsúzóul csak szóba kerülnek a régi romantikus randevúk, amikor Dáviddal megismerkedtek.
– Tudod, mi volt a legjobb? Amikor Pesten este lődörögtünk a Duna-parton, múzeumba jártunk, meg sétáltunk a belvárosban. De itt valódi otthonra leltem.

ELŐFIZETÉS

FIZESSEN ELŐ
A MEGÚJULT
Prémium magazinra!

www.premiummagazin.hu

+ A Prémium magazin **új köntösben és tartalommal** hívja exkluzív megyei barangolásra olvasóit!

TÖRTÉNELEM
ÜZLET
SIKER-TÖRTÉNETEK
GASZTRONÓMIA
KULTÚRA
LOKÁLPATRIO-TIZMUS
PSZICHOLÓGIA
UTAZÁS

MOST CSAK 500 Ft/negyedév*

*éves előfizetési díj egyösszegű fizetése esetén

Megrendelőszelvény

Előfizető neve:
Címe:
Telefon/Mobil:
Dátum: 2016. hó nap
E-mail cím:
Aláírás:

Az előfizetői díj fizetés módja:
☐ csoportos beszedési megbízással fizetem ☐ számla alapján átutalással fizetem
☐ csekken fizetem (minimum negyedévente) ☐ készpénzzel fizetem

Az előfizetői díj fizetési üteme:
☐ negyedévente előre fizetem (550 Ft) ☐ félévente előre fizetem (1100 Ft)
☐ évente előre fizetem (2000 Ft)

Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXVII . törvény vonatkozó rendelkezései alapján hozzájárulásomat adom ahhoz, hogy a Pannon Lapok Társasága Kiadói Kft. (8200 Veszprém, Házgyári út 12.) által készítendő információs adatbázis a következő adataimat tartalmazza: név, lakcím, telefonszám, mobilszám, e-mail cím. Hozzájárulok ahhoz, hogy címzett postai küldemény, elektronikus levelezés vagy azzal egyenértékű kommunikációs eszköz útján a Pannon Lapok Társasága Kiadói Kft. marketingakcióiról történő tájékoztatást küldjön.

A megrendelőszelvényt küldje vissza címünkre: Vas megyei terjesztési iroda, 9700 Szombathely, Széll Kálmán u. 40., rendelje meg a magazint a 94-999-120-as számon vagy a www.premiummagazin.hu weboldalon.

Mindenről, ami fontos, és mindenkinek, aki fontos!

Egy lap, amely kihagyhatatlan:
élmény olvasni, és presztízs megjelenni benne.

pannon lapok társasága
VAS NÉPE

PROMÓCIÓ

ZALA LEGÚJABB szállodája

Június közepétől várja vendégeit a térségben egyedülálló négycsillagos Thermal Hotel Balance, melyet széles körű, magas színvonalú szolgáltatásai különböztetnek meg a többi szálláshelytől.

Lenti határ közeli fekvése (Ausztria, Szlovénia és Horvátország közelsége) is indokolttá teszi, hogy magasabb célokat fogalmazzanak meg a turizmus terén és olyan szolgáltatásokat ajánljanak a fizetőképes vendégeknek, mely 60 kilométeres körzetben kuriózumnak számít. A térség földrajzi adottságai kedvezőek, a lenti hotel kiindulópontja lehet a számos hazai kirándulásnak, de a határon túli térségek is kényelmesen elérhetők. Graz egy órás autóút a fürdővárosból, de ha a Plitvicei-tavakat, a postojna-i cseppkőbarlangot, esetleg Zágráb vagy Varasd történelmi városát választják úti célnak, ugyancsak könnyen megközelíthetők. Emellett Lenti térsége is számos érdekességet kínál, a nyugodt, erdős, zöld környezet kedvez a szabadidő aktív eltöltésének, kirándulások, kerékpártúrák szervezésére is alkalmas.
Az érkező vendégek a hotel saját, kamerával megfigyelt parkolójában hagyhatják járművüket. Érkezést követően a gyerekek pedig elfoglalhatják a földszinti játszószobát, vagy a kültéri játszóteret is. A négyemeletes szálloda első három emeletén 92, túlnyomó többségében erkélyes, superior és superior plus szobák várják a vendégeket, míg a negyedik emeleten két önálló lakosztályt alakítottak ki terasszal és jacuzzival.
A Thermal Hotel Balance rendezvényhelyszínként is minden igényt kielégít. A 250 fős, szekcionálható konferenciaterem nagyobb rendezvények, konferenciák mellett üzleti találkozók, képzések lebonyolítására is alkalmas, így cégek, intézmények és vállalkozások is igénybe vehetik. Ehhez professzionális kiszolgálás és modern technikai felszereltség párosul.
A létesítményben a megosztott, nagy sebességű internet kapcsolat a vendégek és a rendezvények résztvevői számára is elérhető, illetve videokonferenciák megrendezésére is kiválóan alkalmas.
Az ide érkezők kikapcsolódhatnak a wellness részlegén, ahol masszázs, finn-, aromaszauna és gőzfüdő várja a őket, illetve egy különleges Skybar is a vendégek rendelkezésére áll, ahonnan csodás kilátás nyílik a festői Lenti-hegyre. A földszinti étterem 280 főt is tud fogadni egyszerre, mellette téli kert és rendezvények lebonyolítására is alkalmas terasz szolgálja a vendégek igényeit.
Az étlap széles körű gasztronómiai kínálatot nyújt, a nemzetközi konyha étkei mellett helyi és térségi sajátosságokkal is szolgálnak, melyekhez a legjobb borokat ajánlják a világ minden tájáról.
A közvetlenül a hotel mellet lévő termálfürdőt (és Szent György Energiaparkot) fedett folyosó köti össze a szállodával. A több mint 3 milliárd forintos

beruházás keretében a gyógyfürdő fedett komplexuma is bővült egy új élményvilággal. Itt minden korosztály találhat számára vonzó élményt.
A fiatalokat csúszdás élménymedence várja élmény- és játékelemekkel, óriás- és gyermekcsúszdával, valamint a kisgyermekeknek szóló pancsolóval, de létesült egy melegvizes élménymedence is, amiben különféle masszázs élményelemekkel – masszázságyak, buzgárok, nyakzuhany, pezsgőülőke – szólítják meg a vendégeket.

+

THERMAL HOTEL BALANCE ****
LENTI
www.balancehotel.hu
info@balancehotel.hu

HELYIÉRTÉK

A visszanyesés pártján állok

SZÖVEG: SZEKÉR DÓRA **KÉPEK:** TIMÁR GERGELY

Petró János neve összeforrt a Savaria Szimfonikus Zenekaréval. Leköszönése óta is eleven kapcsolatot ápol az együttessel. Alapító karmesterként mindig arra törekedett, hogy profi zenekart hívjon életre. A magánéletében nem dirigál, szereti azonban, ha rend van körülötte. Zenehallgatás nélkül nem múlhat el nap, mint ahogy szép versek nélkül sem. A kertjében pedig olyan növények nőnek, hogy azokat sokan megirigyelnék. Többször jártam már az otthonában, virág nélkül csak télen jöttem haza.

Apám azt mondta, hatvan év felett minden évben legyél egy kilóval kevesebb – kezdi nevetve, amikor megjegyzem, milyen elegáns és karcsú.
A fényes nappaliban ülünk le, a zongorával szemben, kint ragyog a nap, az egész ház eleven kapcsolatban van a kerttel. A karmester azt mondja, ez a legjobb az egészben. Mintha a fa lombkoronája alatt ülnénk, rengeteg a madár, üt a közeli templom tornyában a harang. Paradicsomi hangulat, így jó emlékeket idézni. Kilencévesen már az orgonánál ült, kántori szolgálatot vállalt, hiszen 1948-ban üresek maradtak az orgonaszékek. Addigra persze már ismerte a hangszert, zongorázni járt Balogh Klárához, aki a Thyssen-Bornemissza család tagjaként Fischer Annie-t bújtatta a vészkorszak idején. A zongoraművésszel akkor találkozott, amikor Sopronban játszott, hálából megmentői tiszteletére. Ezt a meghatározó élményt később el is mondta a művésznőnek, amikor dirigensként állhatott vele egy színpadon. Különös kapcsolatba került a sporttal is, nemcsak a zenével. Pünkösdi Csaba, a kiváló edző rávette a fiatal művészt a kalapácsvetésre. A zene mellett ifjúsági bajnok lett mindössze egy év után. A Testnevelési Főiskolára is felvették, de mégis a győri zeneművészetit választotta. Amikor a sportolás veszélyeiről faggatom, azt mondja, fontos az edzés a zongorista számára is. Bartók például fát vágott, óriási fejszével. Mivel főiskolásként részt vett az 56-os forradalomban, majdnem fél éven át Kistarcsára vitték. Kétségbeejtő helyzet volt, de legalább papokkal, irodalmárokkal, költőkkel került egy lágerbe. Háromszázhatvanan voltak egy teremben, felváltva beszéltek munkájukról, előadást tartottak, beszélgettek. Egyik őr lépcsőt sepertetett vele, miközben operaáriákat kellett fütyülnie. A karnagy, ha ezt megtette, az kolbászt dugott a zsebébe. Még a legrosszabb helyzetekben is történhet valami jó. Ma ebből él az életem, mondja, és alig hiszi el magáról, hogy jövőre tölti be a nyolcvanat.

A komponálás mindenekelőtt

Petró Jánosnak mindig a zeneszerzés volt a vágya. A híres komponistákról szóló filmek nagy hatással voltak rá. Verdi, Puccini zenéje megbabonázta, önálló szövegkönyvet írt, operát szerzett.
– A zeneszerzés misztikus dolog! A zene, ki tudja, honnan jön. Talán az Isten tudja csak, honnan. (nevet) Valamifajta sugallat, ami a kotta mögött van. Verdi sem azért tudott jól komponálni, mert gesztenye melegítette a kezét, de mert kapott egy ilyen sugallatot. Azt hiszem, az ilyesfajta tehetségnek nem is szabad megfejteni a titkát. Ez olyan, mint a költészet! Arra sincsen magyarázat. A zene érzékenyebb műfaj, ezért helyeződik a

Petró János karmester szerint ez kell az új hajtáshoz

szó elé. Nem szükséges megértenem. Vagy hat rám, vagy nem!
Hogy mennyire fontos a zene, az is mutatja, hogy a karmester szobájában, fekhelye alatt van a hangszóró, még éjjel is szól a Bartók Rádió. Beethoven, Liszt, Bartók és Schubert a mindennapok hősei a családban. A karnagy felesége, Králik Judit fagottművész hűsítőt hoz nekünk, és közben a könyvtárszobába megyünk. Dedikált kötetek Weöres Sándor és Gazdag Erzsi kézjegyével. De itt van a Mozart-ősbemutató könyvének aláírt példánya is. Egy főiskolai kollégiumban töltött karácsonyról beszélgetünk, amikor az asztalra csak száraz kenyér került mustárral, de zene szólt a lejátszóból, és két fiatal megismerkedett. A pár 1959-ben házasodott, még főiskolásként. 1960-ban született lányuk, Judit. Kitüntetések, díjak mindenhol. A falon keretben előadások emlékei, fotók és rengeteg könyv. A művészt érdekli a nyelvészet, de szívesen gyalogol, olvas zeneszerzők életéről, és persze minden naphoz szükség van jó versre.
Évente százhúsz koncertet is dirigált. A házaspár fia, András csellóművész lett, nővére civil foglalkozást választott. Karmesterként gyakran játszottak a családtagok a keze alatt. A karmesteri hivatáshoz legfontosabb talán egyfajta különös belső hallás.
– Egységben kell látni a művet. Ha a zenekart hallgatom, nem az jön vissza, amit a zenekar játszik, hanem amit elvárok, amit a belső hallásommal hallok meg. Talán úgy tudnám érzékeltetni, a felkészülés során addig kell zongorázni, amíg a zenemű minden egyes hangzatát nem hallom tökéletesen.
A karmester felesége közben elmondja, anyósa milyen sokszor figyelmeztette férjét, hogy a keresetéből vett partitúrák és könyvek árából milyen sok lepedőt lehetett volna venni. Bár arra is szükség lett volna, a zenész másra vágyott. Komponált, a házasságuk első évében írt fagottverseny egy tételét a Prima-díjátadó ünnepségen a díjazott karmester tiszteletére elő is adták.

Neve eggyé vált a zenekaréval

A valódi teremtés maga a szimfonikus zenekar alapítása volt. Kezdetben néhány összeszokott együttesből érkezett zenész adta a bázist. Ilyenek voltak a kolozsvári fúvósok. Mivel Petró János sok városban vezényelt és VIT-díjat kapott Bécsben, megbíztak benne. Sokat köszönhetett Koródi Andrásnak, a zeneszerzés tanárának is, aki eljött Szombathelyre vezényelni. Betanította az együttest. A dirigens jó barátja lett, hozta a kapcsolati rendszerét, de ugyanilyen nagy segítség volt a Bécsi Filharmonikusokkal való jó együttműködés. Az osztrákok igazgatója tartott előadást az akkor még félprofi zenekarnak.
A hegedűsöket Tátrai Vilmos képezte. Kicsit olyan volt az alapítás, mint amilyen az lehet, ahogyan egy nő világra hozza a gyermekét. Csak jó munkatársakkal lehetett elvégezni ezt a heroikus munkát. Szép Zoltán, a zenekar menedzsere rengeteget dolgozott, tárgyalt a zenekarért, de Rózsa Judit és Pánczél Judit ugyanilyen fontos és áldozatos munkával volt jelen hosszú évtizedeken át. 1974-ben aztán önálló lett a szimfonikus zenekar. Fontos volt a sok Schubert-szimfónia, vagy épp a híres Varázsfuvola-előadás, és Mozart Thamos, Egyiptom királya című művének ősbemutatója. Bartókot a kezdetektől játszott az együttes, talán ennek is köszönhető a későbbi Bartók Fesztivál létrejötte.
Kortárs zeneszerzők darabjai csendültek fel a Bartók Terem színpadán. Kocsár Miklós, Lendvai Kamilló művei, de Petró János darabjai is itt hangzottak el rendszeresen. A szimfonikusok bérletes előadásokban léptek fel a Zeneakadémián. A Thamosra olyan nagyságok is eljöttek, mint Ferencsik János. Sok énekes utazott el kíváncsiságból.
A zenekar és a karmester neve összeforrt, védjeggyé vált. A legnagyobb énekesek jöttek kedvvel, ha a város muzsikusai hívták őket. Sok külföldi vendégszereplést vállaltak, a turnékon pedig egy zenész megkereshette egy fél autó árát is akár. Petró János a lemondása utáni években is dirigálta az együttest, de az ország és a világ nagyvárosaiban is karmesteri dobogóra lépett. Azt meséli, a rendszerváltás utáni Antall-féle demokráciában egyedül Vas megyében maradt meg egy liberális, egykori kommunista városvezetés, úgy érezte, volt ötvenhatosként nem vállalja a pozíciót, nem akarta kivívni a hatalom ellenszenvét. Most is úgy tartja, meg kellett tennie ezt a lépést.
A kapcsolat azonban azóta is megmaradt. Petró János minden évadban dirigál szimfóniát, operát, versenyműveket. Járja a természetet, sokat olvas, és a jó idő beköszöntével szinte az egész napját a kertjében tölti. Ősszel újra magasba lendül a karmesteri pálca, mert a dirigens nyolcvanévesen is energikus, friss, tervekkel teli.

Szatmári László Gábor szép élete

A szűcs, a bútorszobrász és a hegedűkészítő

SZÖVEG: ELEKES KORNÉL
KÉPEK: ZERGI BORBÁLA

A műhelyben kisködmön, átalakításra váró bunda, bélelt bőrdzseki, tollakkal díszített flitteres boleró, mind nagy rendben. A falon tükör lóg gyönyörű aranyszínű keretben, és valami különös szagot érzek, talán ragasztóét. Rákérdezek, igen a válasz, de hátulról jön, az ott a hegedűkészítő-műhely. Szatmári László Gábor kinevet, és azt javasolja, írjam csak meg a cikkben, hogy kijöttem egy bútor ügyében, egy szűcs fogadott, aki egy hegedűkészítő-műhelyben éppen brácsát csiszolt.

> Gyakran jár zsibire, körbevezet a házban, egy komódra szitárt fektetett, megpendítem a húrját, a sarokba állítva egy csellót látok, majd egy gyönyörűséges intarziás bútort. Elegáns, harsogó, ahogy rányitjuk az ajtót, lakkozott felületén megcsillan a fény

– Olyan gazdag életem volt, nem panaszkodom. Voltam karosszérialakatos, autószerelő, rádiótávírász és nyertem autóversenyt is. Hatvanéves koromig fociztam, még Chicagóba is eljutottam.

Figyelt, kifundált, ellesett és sokat szedett szét. Ő úgy mondja, legtöbbet a szétszedésekből tanult. Szerinte ö maga nem asztalosként gondolkozik, nem csupán ,,leszélezi'' a gyalult fát, tudni kell, hogy a diófa általában görbe, így is kell megfűrészelni. Amikor elragadja az alkotás lendülete, nem nézi az időt, rabszolgamód kapar, csiszol, nem bírja abbahagyni. Ez egyfelől élvezet, másfelől kemény munka.

A hegedűkészítésről faggatom, az egész egy furcsa véletlennel kezdődött. Vett a zsibin egy hangszert, szétszedte, és készített egy csodaszép újat. Sebestyén Ernő hegedűművészhez viszi el mindig, aki Kőszegen megszólaltatja a mester alkotásait. A hangszer és az előadó kapcsolata Gábor szerint olyan, akár a házasság. Egymásra kell hangolódni, együtt élni, szó szerint összeforrni. A mester kezdetben nem is szerette a hegedű hangját, hiszen gitárzenére nőtt fel. Vágyakozott azonban arra, hogy készítsen egyet, talán a szép formája miatt.

Megérintem a készülő hangszer testét, akár az emberi bőr. Régi újságcikkek kerülnek az asztalra, a mester megőriz mindent, ott a helyük a fiókban. Büszkén mutatja a kitüntetését, az oklevélre szép cirádás betűkkel azt írták: Magas színvonalú és művészi kivitelezést ötvöző kézműipari munkájával elnyerte a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara által 2001. évben alapított ,,Magyar kézműves remek'' címet. A győztes darab egy dió saroktéka. Afféle tálalószekrény, alulra konyhai eszközöket lehet pakolni, aztán van egy felső rész, amelyen jól mutatna néhány csupor, szép metszésű pohár. A titkos kis ajtó mögé nevetve pálinkásüveget képzelünk, jófajta tüzes vízzel.

Ha dolgozik, megszállottan hajtja magát, szó szerint nem bírja abbahagyni. Nem értem, hogy lesz egy szűcsből bútorszobrász, Szatmári László Gábor szívesen mesél az életéről. Minden egy karosszérialakatos-műhelyben kezdődött, később egy betegség véget vetett ennek a hivatásnak, így maradt Gábor otthon, folytatta apai örökségként a szűcsmesterséget. Aztán kiderült, hogy minden arannyá válik a keze alatt. Bútorokat készített, később jöttek a szép testű hangszerek. Gyakran jár zsibire, körbevezet a házban, egy komódra szitárt fektetett, megpendítem a húrját, a sarokba állítva egy csellót látok, majd egy gyönyörűséges intarziás bútort. Elegáns, harsogó, ahogy rányitjuk az ajtót, lakkozott felületén megcsillan a fény.

Az egyik ámulatból a másikba esem. Megtudom, ezerötszáz munkaóra alatt készült, nagy szenvedéllyel. Egy fára nőtt, kanyargós borostyántörzset nézegetünk, a növény megkövült ágait a szűcsmester fejtette le a kertből. Szatmári szűcs azt mondja, nem tanult asztalosmesterséget, de hangszerkészítőnek sem készült. Többször ismétli, hogy sodródik, semmivel nem kell törődni, csak csinálni kell, ami belülről jön, ösztönből, a lélek különös, furcsa, zsigeri mélyéből.

SEBESTYÉN ERNŐ HEGEDŰMŰVÉSZ RÉGÓTA SEGÍTI A MESTER MUNKÁJÁT. KÉPÜNKÖN ÉPP AZ EGYIK HANGSZERT SZÓLALTATJA MEG

– Nézzék meg ezt a 19. századi rokokó asztallapot. Toronyból jött a tuskó, amelynek másfél méter is volt az átmérője. Öt milliméteres lapokra vágattam, ezekből a szeletekből áll össze az egész. Ezeket a metszett lemezeket úgy hívják: svartni. Így, amikor összeállítom, kiadja ezt a lepkecsodát. Gábor elmondja, napokig pihenteti a lapokat, aztán lakkozza, amitől az anyagnak évekig szép „húsa lesz" szépségéből van felépítve a bútor.

A mesterrel autóba vágjuk magunkat és meg sem állunk a gencsi házig. Már a kapuból libák hangjára leszünk figyelmesek. Reggel itt indul a nap és este itt ér véget. A kapirgáló társaság mellett a konyhakert is ad munkát. A házba lépve teljes az elragadtatás, gerendás mennyezet, rusztikus bútorzat, az egyik szobában kényelmes szófa, a konyhában óriási asztal, székekkel, mind Gábor keze munkája. A hűtő ajtaját szélesre tárja, az asztalra tojásos krumplisaláta kerül, friss, hideg, illatos.

Evés közben édesapja, a kőszegfalvi Schatzl Flórián emléklét is megidézzük, aki elképesztő üzletember volt a szocializmus közepén. 1951-ben egyetlen talicskával költözködött, de öt évvel később háza volt Kőszegen. A szűcsszakmából ugyanis akkortájt olyan jól meg lehetett élni, hogy 1970-ben már balatoni nyaralóval büszkélkedhetett a család. A baráti körben neki volt elsőként nyugati autója. Ma már nem megy ilyen jól a szűcsöknek. A megváltozott öltözködési szokások, az állatvédelem miatt alig néhányan készíttetnek bundát. Régen viszont mindenki szőrmében járt. A szép szőrű állatok voltak a legkedveltebbek, ezek a nerc, a rókafélék vagy a csincsilla, ami a legdrágább.

– Szomorú megélni, hogy ennyire semmivé vált egy szakma. Az új generációk eldobható bútorokat vesznek, fogyasztókká lettek mind nevelve.

A mester lánya is képzett szűcs, mondta is neki a pályaválasztás idején, olyan szakmát ad a kezébe, amiből mindig gazdagon élhet. Hát ez nem jött be, a gyermek más területen dolgozik.

A tervezgetés, a munka minden napnak jó ritmust ad.

– A műhelyben vagyok napközben, aztán fél ötkor kijövök ide, bútort tervezek, rendezem az udvart, a kertet, sötétedéskor megyek haza, vagy amikor kedvem van. Ez a hely, olyan, mint amilyen én vagyok! Közel van a természethez, kicsit „pogányos", kijönnek utánam az unokák, szeretek itt lenni.

Legjobb mondatok

KÉPEK: TASNÁDI MÁRIA, TIMÁR GERGELY, ZERGI BORBÁLA

Kiss Norbert – Európa-bajnok kamionversenyző

„A macskáim jól vannak, köszönik szépen. Saját Facebook-profillal is rendelkeznek, így akár lájkolhatják is őket. Bizonyára sokan nem tudják, hogy kuratóriumi tag vagyok a Macskaárvaház Alapítványban, ahol próbálok segédkezni abban, hogy sérült cicákat mentsünk. Nem kóbormacska-gyűjtésről van szó, hanem tényleg sérült, veszélyben lévő, emberi fenyegetettség alatt álló macskák megmentéséről."

Endrei Judit – televíziós

„Van, aki el sem tudja képzelni, hogy az édesanyját egy idősek otthonában lássa, vagy maga az édesanya nem tudja elképzelni ott az életét. Fel lehet készíteni a szülőket arra, hogy mindenkinek megvan a maga élete. A gyerekeim számára a saját családjuk a legfontosabb. Ha mindent megtesz az ember, akkor is kevesebb az annál, mint amiről az idősödő azt gondolja, hogy neki jár. Nincs ideális helyzet, de nagyon hiszek abban, hogy keressük meg a megoldást, beszéljük meg a dolgokat."

Halmai Dóra – személyi edző

„Ilyenkor elmondom, hogy nem mindenkinek változik egyforma tempóban a teste, fontos az alkat, az anyagcsere és sok más egyedi jellemző. Egy alma típus mellre és hasra hízik, a körte viszont popsira. A fogyás sem egyes testtájakon indul meg, az egész alakot kell nézni. Nem szabad magunkat másokhoz hasonlítgatni, induljunk apróbb léptekkel, de biztosan a cél felé."

Kovács Gábor – építész

„Már negyed évszázaddal ezelőtt is földházat akartam építeni. A diplomamunkám erről szólt, úgyhogy elég régóta jár ez a fejemben. Az emberek szemében ez nem ház. Az emberek szemében az a ház, aminek teteje van. Sátortető, kis kéménnyel, amilyet a gyerek rajzolgat. Ez a ház nem ilyen. Finoman szólva is szokatlan."

MINŐSÉG
MEGBÍZHATÓSÁG

S.I.S.
MUNKARUHA BOLT

S.I.S.
HIDRAULIKA BOLT

S.I.S.
HAJTÁSTECHNIKA
BOLT

WWW.SONITUS.HU

FÓKUSZ

SZÖVEG: KOVÁCS ÁGNES **KÉPEK:** ZERGI BORBÁLA, OHR TIBOR, TASNÁDI MÁRIA

Tegyünk meg mindent magunkért!

Endrei Judit a szép és derűs öregedésről

Valódi ikon, élő legenda, ő a kedvencem. Ilyen és ehhez hasonló mondatfoszlányokat hallottam a morajló tömegben, araszolva felfelé a lépcsőn. A rendezvény túlnőtt a tervezett helyszínen, mert Endrei Juditra olyan sokan voltak kíváncsiak, hogy még a tetőtéri nagyteremben is pótszékezni kellett. Amikor az egykori televíziós egyszerű fekete ruhájában átsétált a közönség között, már mindenfelől így sóhajtottak föl, Istenem, milyen csodásan néz ki!

Elmondom Juditnak, milyen nagy a közönség várakozása. Azt feleli, fantasztikus érzés, hogy ilyen szeretettel fogadják, bárhová is megy az országban. Hosszú évtizedeken át volt része a nézők mindennapjainak. Mióta nem köszön be a szobánkba esténként, azóta is tudjuk, merre jár, miért küzd, hogyan gondolkodik a világ dolgairól.

— Egy ország figyeli Judit tevékenységét. Jól tudjuk, mindent megtesz azért, hogy az érdeklődés előterébe állítsa az öregedés problémáját. Mi volt a belső ösztönző erő, ami miatt élharcosává vált ennek a munkának?

— A természet rendje szerint én is elkezdtem idősödni. Nincs mese, nem véletlenül hagytak engem elmenni a televíziózásból 1998-ban! (nevet) Azt azért mindig büszkén elmondom, hogy én jöttem el, én döntöttem így. Ezután persze kitágult a világ és jobban tudtam másokra figyelni. A könyvek kapcsán sok helyre meghívtak, az egészségmegőrzés témája is része lett az életemnek. Voltam például az egészséges csontok nagykövete is, tehát sok irányból érkezett a kérdés, vajon hogy tudunk az ötven és hatvan év felettieken segíteni.

A televíziós gyerekkori emlékeit idézi fel, azokról az évekről, amikor látta, szülei rengeteget segítettek másokon. Első-generációs értelmiségiként figyeltek lakótársaikra. Judit húga, Kurdics Erika, coach, tréner, tanácsadó, úgyhogy nem volt idegen számára ez az elhívás. Nyolc évvel ezelőtt indították útjára a Kor-Határtalanul programot. Azzal folytatjuk a beszélgetést, vajon mit tehetnek a fiatalok az idősebb generációkért. Az aktív családoknak egyre kevesebb ideje jut az idősgondozásra. Kevés idő jut beszélgetésre, közös időtöltésre, a többgenerációs családmodell pedig egyre ritkább. Az öregek ezért neheztelnek, a fiatalokat meg lelkifurdalás gyötri, azt kérdezem, vajon van-e jó megoldás.

— Most még épeszűen, aktív fizikummal elhatároztam, hogy nem leszek a gyermekeim terhére. Én ezt így tervezem! Van, aki el sem tudja képzelni, hogy az édesanyját egy idősek otthonában lássa, vagy maga az édesanya nem tudja elképzelni ott az életét. Fel lehet készíteni a szülőket arra, hogy mindenkinek megvan a maga élete. A gyerekeim számára a saját családjuk a legfontosabb. Ha mindent megtesz az ember, akkor is kevesebb az annál, mint amiről az idősödő azt gondolja, hogy neki jár. Nincs ideális helyzet, de nagyon hiszek abban, hogy keressük meg a megoldást, beszéljük meg a dolgokat. Egyetértünk Judittal abban is, hogy hazánkban erős a fiatalságkultusz. Élen

> Nem gondolom, hogy egy nő értékét az adja meg, hogy egy férfi is van mellette! Én magamban azt gondolom, hogy értékes, nyitott, tanulásra kész ember vagyok. Most is azt mondtam nő helyett, hogy ember...

járunk abban, hogy háttérbe szorítsuk az ötvenesek generációját, és a munkaerőpiac sem tekinti a középkorúakat befutónak egy állásinterjún. A televízió képernyőjéről is elűzik az idősebbeket, holott a világban mindenhol gyakori az idős hírolvasó. Nők és férfiak — ősz hajjal, vállalt ráncokkal — képviselik így, elkötelezetten a sokat tapasztalt generációt. A műsorvezető szerint biztosan felzárkózunk majd ehhez is, hiszen Európa számos országában és az államokban is megbecsültebb lehet egy idősödő ember.

Endrei Judit, bemondó, szerkesztő, műsorvezető

1976–1998 között tévébemondó volt a Magyar Televíziónál. Közreműködött a Homokóra, az Ablak, a TV-Híradó, a Hétvége, az MTV Plusz, a Napközi és sok más sikeres műsorban.

1998 óta szabadúszó. 1998-tól a szervezője a szentendrei kulturális életnek. Nevéhez fűződik a szentendrei Gasztronómiai Fesztivál, a Hölgyek fesztiválja és a Skanzen Amfiteátrum. Számos kötet szerzője: Anno 2000, Mindörökké nő, Sztárdiéta, Mindörökké férfi, Női aforizmák és bölcsességek, Kemény üzenetek, Korhatártalanul.

Jobb helyeken, érettebb társadalmakban egyszerűen nem történhet meg, hogy valakinek azt mondják, azért nem veszik fel, mert már elmúlt ötvenéves. Én mindig azt képviselem, hogy mi, akik idősödünk, legyünk felkészültek, tanuljunk, dolgozzunk, éljünk egészséges életet. Mi magunkért tegyünk meg mindent, hogy a fiatalok ne úgy nézzenek ránk, hogy lesajnálnak minket.

Endrei Judit nem bánkódik azon, hogy az idősebbek közül egyre kevesebb televíziós van a képernyőn, noha volnának olyan témák, televíziós műfajok, amelyekben ők lehetnének hitelesebbek. A műsorvezető — aki szenvedélyesen szerette a szakmáját —, mégis úgy véli, a tévézéssel szűkre szabott pályát járt be csupán, miután elengedte azt, más dolgokkal is elkezdhetett végre foglalkozni. Úgy véli, bizonyos szakmákban már eljött az ideje az öregeknek. Gondoljunk a hiányszakmákra, az egészségügyben dolgozókra, ahol a fiatalok közül sokan külföldre mentek. Ezt mondom a saját korosztályomnak is, legyünk felkészültek, ne punnyadó öregasszonyokként tekintsenek ránk! Ha fizikailag és szellemileg karbantartjuk magunkat, mozgásban maradunk, a világ is másként tekint ránk. Ha úgy döntünk, még élvezni akarjuk az életet, próbáljunk ki új dolgokat, utazzunk!

Nem lehetett megkerülni Judit szépségét, kisugárzásáról sokan írtak már. Könyvei-

SZÖVEG: SZIGETI ANDRÁS **KÉPEK:** TIMÁR GERGELY

MÉLYLÉGZÉS

Merjünk boldogan öregedni!

Az időskor fontos fejlődési szakasza életünknek

Mára megdőlt az a tétel, hogy az idősek nem képesek vitális életre! Bogáth Margit szakpszichológus, pszichoterapeuta úgy véli, nem az életkorunk határozza meg a szellemi teljesítőképességünket.

Az utóbbi évtizedekben az időskor határai is átrendeződtek, újragondolták tehát a fejlődéslélektani szakaszok határait. Hatvanöt év után kezdjük számítani az időskort, azt követi az öregkor, és a kilencvenéves kortól nevezzük az időseket aggoknak. A pszichológus arról beszél, ismer jó karban lévő aktív aggkorút, öreget, aki ráncai és elöregedett teste ellenére is meghatározhatatlan korú, és ismer persze fiatal öregeket, akik fiatalok ugyan, de hihetetlenül vén a lelkük.

Az időskorról úgy beszélünk általában, hogy ez a bölcsesség, a megnyugvás kora. Fontos hangsúlyoznunk, hogy a harmónia és a megbékélés időszakaként tekintünk erre az életszakaszra. Minden krízis megoldása, az elengedés és a megbocsátás ott van az időskorban. Amit az ember nem tudott feloldani életében, amit nehezen értett meg élete során, megoldódhat az életút vége felé. Az a boldog és megelégedett idős ember, aki ezt a pszichológiai munkát elvégezte. Nagyon sok idős embernek vannak fel nem dolgozott sérelmei, megbocsátási problémái, ezek szinte rágják őket belül, nehezítik az időskort. Azt sem szabad azonban elfelejteni, hogy ha az időskort fejlődéslélektani szakaszként nézzük, annak megvannak a pozitív vonatkozásai is. Rég megdőlt ugyanis az a tétel, hogy öregként már nem lehet például tanulni, új ismereteket elsajátítani, napjainkra tudhatóvá vált, hogy az agyi elimináció következtében az agynak másfajta területeit kezdjük el tanulásra használni.

Az időskorban ott van lehetőségként a megváltozott agyi struktúrák használatához kapcsolódó tanulás. Ott van a bölcsesség, a tapasztalati tudás, ott vannak a társas kapcsolatok. Nem jár együtt az öregséggel, hogy elmagányosodjunk! Számos közösség létezik, klubok, társaságok, akik szerveznek kirándulást, táncos mulatságot, könnyed összejövetelt. Jó részt venni efféle közösségek szerveződésében.

A szakpszichológus úgy véli nem ritka helyzet, hogy időskorban talál rá valakire a szerelem. Tengernyi szakirodalom jelenik meg arról, milyen szép az időskori érzelmi kiteljesedés. Ha az idősek úgy élik meg mindennapjaikat, hogy még tennivalójuk van, jól akarják érezni magukat, beérnek az élet munkájának gyümölcsei. Ha rend van körülöttük, mert rendbe teszik a dolgaikat, akkor nyugodt és szép az időskor. Ha más a hozzáállás a család részéről, természetesen nehezebb megélni a nyugodt öregkort.

Előfordul, hogy a környezet más feladatot szán az idős embernek. Vagy azt a feladatot szánja, hogy az segítsen be, vigyázzon a gyerekekre, legrosszabb esetben csak anyagi kizsákmányolását szorgalmazza, nagy károkat okozhat a békés öregkor megélésében. Azt kellene inkább mondani a gyerekeknek, unokáknak, hogy a nagymamák, a dédnagyszülők inkább éljenek.

Sokkal jobb lenne, ha azt hallhatnák az idősek, hogy éld az életet, ne spórolj tovább, hanem élj! Éld fel azt, amit összegyűjtöttél, menj el wellnesselni, utazz, költsél magadra! Éld az életedet értelmesen és pozitívan!

Az öregek felé támasztott elvárásoknak persze mindenféle történelmi előzményei vannak. A magyar irodalomban ott vannak Sánta Ferenc, Móricz és mások történetei, ahol az öregek meghatározott szerepben vannak ábrázolva. Az ő szerepük az áldozatvállalás, a lemondás, személyiségük feleslegessé válása. Pedig igenis pont hatvan év felett érnek profivá a tudósok, az egyetemi oktatók, de bármely szakma igényt tarthat a tapasztalt szakembereire. A legfontosabb tehát a konstruktivitás, a szellemiség, az alkotóképesség, a tanulás, a társas érintkezés, a szexualitás megélése. A szakember számos olyan esetről tud, ahol kései szerelmekből házasságok köttettek. Sokkal jobb, ha boldogan élnek az öregek, mint ha csak az orvosi rendelőben üldögélnek és gyógyszereket szednek. Az öregedés folyamatát el kell fogadni, hiszen ez az élet rendje. Ugyan öregszik a testünk, a lelkünkkel, a mentalitásunkkal felülkerekedünk a rossz beidegződéseken.

ben is foglalkozik a nemiség kérdésével, különös tekintettel a társadalmi nem meghatározására. Érdekelt, vajon, hogyan definiálja saját nőiességét a műsorvezető.

– Ha a nőiségnek azt a pontját tartjuk a legfontosabbnak, hogy hamvas vagyok, üde vagyok, szép vagyok, akkor az idő múlásával bizony dráma van. Nemrég egy beszélgetős műsorban voltam vendég, és ott mondta egy színésznő, ő bizony belehal abba, hogy nem érzi a férfipillantásokat. Én meg azt mondom, ez nem annyira fontos nekem. Talán azért, mert annyi más lényeges dolog van az életemben. Nem gondolom, hogy egy nő értékét az adja meg, hogy egy férfi is van mellette! Én magamban azt gondolom, hogy értékes, nyitott, tanulásra kész ember vagyok. Most is azt mondtam nő helyett, hogy ember...

– És ha, mondjuk, közbejönne egy szerelem?

– Hát legutóbb egy közönségtalálkozón a magánéletemről faggattak, és én elmondtam, hogy egyedül élek, mert én így döntöttem. A közönség soraiból egy hang felkiáltott, Juditka, lesz még maga nagyon szerelmes. (nevet) Mondtam, jó, ha bekövetkezik, megírom. Nekem ma már inkább az emberi lét a fontos! Bár azt képviselem, hogy mi nők a világ dolgait valahogy jobban kézben tartanánk.

– Nem minden televíziós tud írni. Nem okozott nehézséget az élőbeszédről az írásra váltani?

– Meg kellett küzdenem a szavakkal. Élőszóban most is magabiztosabb vagyok. Leírni valamit nagy felelősség! Az élő adás is az persze, de miután véget ér, azt elfelejtik. Amit leírsz, ami megjelenik, az örök életre szól. Az első könyvekben interjúkat készítettem és azok írott formában jelentek meg. Ez az első könyvem, a Korhatártalanul, ahol végre magamról, magamból is írtam. Benne vannak a saját érzelmeim, a gondolataim. Hogy lesz-e ennek folytatása? Nem elképzelhetetlen, ráéreztem ugyanis az ízére.

– Sokfelé járt a világban, azokat az élményeket is érdemes volna megörökíteni. Olyan lehetne, mint az Ízek, imák, szerelmek. Micsoda siker lett, nem is beszélve a filmről!

– Majd meglátjuk, annyi örömöm van ebben az új könyvben, remélem, hosszú és hatásos élete lesz. Persze, ha Javier Bardem jönne, szívesen beborulnék biciklivel az árokba!

> Most még épeszűen, aktív fizikummal elhatároztam, hogy nem leszek a gyermekeim terhére. Én ezt így tervezem! Fel lehet készíteni a szülőket arra, hogy mindenkinek megvan a maga élete

SZÖVEG: KOVÁCS ÁGNES **KÉPEK:** OHR TIBOR

A megértéshez kell a fantázia!

Spiró György szerint a Diavolina nem csak Gorkijról beszél

A Diavolina óriási siker! Nemcsak az eladási számok mutatják ezt, de az az érdeklődés is, amellyel az olvasók körülveszik a szerzőt egy közönségtalálkozón. Spiró György regényének hőse, Lipa különleges figura. Írásos emlékek bizonyítják, hogy ő volt maga az élet, alakját pedig halhatatlanná tette az irodalom.

> Azt mondta egyszer, hogy jegyeztessük be végre a mi viszonyunkat hivatalosan, de én elleneztem, senkinek semmi köze hozzá (Diavolina)

> Az orvosok megállapították, hogy vizes a tüdeje. Ráhajtottam a fejemet a mellkasára, akkor váratlanul megölelt, erősen ölelt, és megcsókolt. Utána már nem tért magához (Diavolina)

Több helyen is beszélt arról, hogy miközben írta a regényt Gorkijról, annyira közel került a személyiségéhez, hogy remekül el is tudná játszani őt. Ez a megismerési vágy hajtotta az írás során?

– Hát nem árt ismerni azokat, akikről írunk! (nevet) Szeretnénk megismerni a korszakot, a történelmi hátteret és mindent, persze. Én olyan nagyon sokat nem tudtam Gorkijról. Olvastam sok művét, de annyira nem mélyedtem el a gondolkodásmódjában, aztán jött egy ötlet és elkezdtem utánajárni. Az a szerencse, hogy a 90-es évek elejétől kezdve sok mindent kiadtak a KGB archívumaiból. Elképesztő anyagok ezek, és nagyon sok mindent publikáltak akkoriban, napjainkra ez már nem mondható el. Most megint bezárultak az archívumok, de ami eddig kikerült, az eléggé jelentős, és elképesztő dolgokra derült fény. Van sajnos sok olyan ismeret is, amelyre máig nincs bizonyíték. Isaac Babelt például főbe lőtték. Amikor elvitték, pont élete fő művén dolgozott, a szöveg a mai napig nem került elő.

– A tényanyag vagy a fikció van nagyobb súllyal jelen a könyvben? Azt tudjuk, hogy Diavolina, azaz Lipa nem kitalált szereplő, hogyhogy ő lett a történet elbeszélője? Ha jól tudom, a végleges szöveg a sokadik verzió.

– Mindig a sokadik verzió a végleges verzió, ez vele jár a melóval, legalábbis nálam biztos. Mindig így volt. Nem dől el előre, mennyit használok föl az anyagokból és mennyire érzem szükségét annak, hogy a valóságot a fantáziámmal kipótoljam. Ez az anyag elég őrült ahhoz, hogy az ember ne nagyon használja a saját fantáziáját. Őrült hely volt ez az Oroszország, meg a Szovjetunió, és az is maradt. Inkább a megértéshez kell egy kicsit a fantázia, hogy fölfogjam, mit miért csináltak ezek az emberek. Nem eleve eldöntött kérdés, hogy mennyi anyagot használ föl az ember. Rengeteget kihagy ugyanis. Általában az anyagok tizedét szoktuk felhasználni. Itt csupán ha a huszadát használtam föl!

– Sűrű regény lett a Diavolina. Vékonyka kötet, amelynek borítója is beszédes. Jól sejtem, ha Gorkij színlelését, Lipa szerint ripacskodásának hangsúlyozását látom a függöny mögül ránk néző rajzolt figurában? Noha ez a viselkedés szó szerint az életben maradáshoz szükséges a regény világában.

– Nyilván a mesélő nem minden színészkedését, ripacskodását helyeselte, enyhén szólva. Ez a nő ott volt a kulisszák mögött, látta, mit csinált az író, és megvolt róla a véleménye. A borító nem az én ötletem volt, Pintér József tervezte. Elolvasta a kéziratot és neki ez jutott eszébe. Megláttam, nagyon tetszett. Szerintem jól sikerült, kifejező lett.

– Több helyen állítja, hogy ez a könyv szerelmes írás volna. A fülszöveg is szól erről. Nekem mégsem tűnik annak, ostobaságnak tartja, ha azt mondom, e tekintetben hiányérzetem van?

– Lehet. Lehet hiányérzete...

– Vártam, hogy összeszikráznak a szereplők. Vagy ez valami trükk?

– Nem. Nincs ebben semmiféle trükk. Ilyenek voltak. Nagyon szemérmesek. Lipa is szemérmes volt és Gorkij is.

– Miközben rengeteg nővel volt viszonya! A regény sem hallgatja el ezt a tényt. Az író halála előtti csókváltáson kívül mégsem történik semmi.

– Aki élt és mozgott, azzal Gorkij lefeküdt! (nevet) A csók, amiről beszél, meg is történt egyébként. Magától Lipától tudjuk, le van írva, de nincs részletezve.

– A regényben olvasható, hogy nála több nővel már csak Csehov feküdt le.

– Ezt nem én találtam ki, ezt leírja Romain Rolland, akivel ott ültek a padon, és neki mondta a Gorkij. Én ilyet nem tudok kitalálni!

– Bizonyos szöveghelyeken szenvtelenül szól veszteségről, betegségről, halálról, szenvedésről. Lipa úgy beszél, mintha nem nő volna.

– Nőnek nő pedig. Tudja, miért? Mert nagyon utálja a többi nőt. Ha én írtam volna, nem utáltam volna őket annyira. Mármint, ha én lettem volna a mesélő.

– A legnagyobb borzalmakról így beszél egy nő?

– Az oroszok ilyenek. Hozzászoktak. Annyira kegyetlen ott az élet, hogy ha egy nap meghal öt ember egy lakásban, annyit mondanak, hát igen. Gondolja csak el, mi volt ott Pétervárott az éhínség idején! Borzasztó, hány millióan haltak meg. Ha kiszökött a dakszli, azt azonnal megették. Nem engedték el a vendégeket, mert biztos kifosztották vagy megölték volna őket, ezért inkább ottmaradtak éjszakára. Oroszországban, vidéken éjjel ma sem szabad kimenni az utcára. Higgye el nekem, kegyetlen hely! Terveztem egy regényt Pest-Budáról, a 1840-es évekről akartam írni. Tudja, hogy ez a város volt akkoriban Európa bordélya? Szó szerint veszélyes hely volt, ez persze a magyar irodalomból nem derül ki, mert az olyan romantikus. Az itt élő nemzetiségek azonban leírták ezeket az eseteket a saját regényeikben, el lehet olvasni.

– Sok szó esik a könyvben az írói létformáról. Gorkij írói identitásának megítélésekor gyakran ironizál az elbeszélő. Arról például, hogy milyen írónak lenni, milyen, amikor valaki nem tartja nagyra a szerző képességeit.

– Olyankor megsértődött. Lehet érezni a kiszólást persze. Bár a mesélő cáfolja, hogy egy szereplőt azért végeztek volna ki, mert nem tetszettek neki Gorkij versei...

– Az ilyesmi távol állt a személyiségétől, nem?

– Jól látja, nem volt bosszúálló. Igyekezett mindenkin segíteni.

– Maradt még valami az író személyiségéből, amit nem tudott vagy akart megírni?

– Nyilván maradt, de ez egy regény és az ő története nem irodalomtörténészként érdekelt. Amit gondoltam, azt megírtam.

– Min dolgozik mostanában? Vannak, gondolom, szövegkezdemények...

– Sok rossz szövege van egy írónak, igen. Kis fájlok. Aztán meg próbálok összehozni egy darabot. Vannak elrontott novellák, novellakezdemények, mindenféle szövegek mindenféle fájlokban. Hogy miből mi lesz, azt nem lehet tudni.

Miért olyan **nehéz** elfogadni, **ha gond** van a hallásunkkal?

Nemzetközi kutatási adatok szerint napjainkban minden tizedik ember szenved kisebb-nagyobb fokú halláskárosodásban. Megdöbbentő, de az is kiderült, hogy sokkal kevesebben fordulnak szakemberhez a hallásuk romlása miatt, mint ahányan például szemészt keresnek fel a látásproblémáikra.

Vajon miért van ez? Többen attól tartanak, hogy a hallásvizsgálat után végérvényesen bebizonyosodik, hogy valóban baj van a hallásukkal. Pedig a panaszok nem szűnnek meg maguktól, sőt rosszabbodhat is ez az állapot, ráadásul a halláscsökkenés rányomhatja a bélyegét az érintett családi – és társasági életére is.

Lehetetlen teljes értékű életet élni jó hallás nélkül. Gondoljunk csak bele, hogy ez az érzékszervünk mennyi hasznos információval lát el bennünket a minket körülvevő világról. A hallás nagyon összetett folyamat, és a fül az egyik legbonyolultabb szervünk, amely a levegőben terjedő rezgéshullámokat fogja föl, majd azokat az agy felé továbbítja, ahol a hangjelek dekódolása zajlik.

A HALLÁSCSÖKKENÉS JELEI

A halláscsökkenést leggyakrabban a belső fülben található szőrsejtek károsodása, illetve azok elhalása idézi elő. A szőrsejtek közvetítésével jut el az információ az agyhoz, így azok sérülése esetén a fül nem képes a hangokat megfelelően érzékelni. Ez leggyakrabban az idősödés folyamatának természetes részeként történik meg.

Ha Ön társaságban nehezen érti a beszédet, és gyakran visszakérdez a beszélgetés közben, illetve nem a feltett kérdésre válaszol, már gyanakodhat, hogy a háttérben hallásromlás állhat.

Amennyiben a környezete is jelzi, hogy a televíziót és a rádiót átlagon felüli hangerővel hallgatja, illetve a színházban – bármilyen közel is ül a színészekhez – gondot okoz meghallani a párbeszédet, itt az ideje, hogy tegyen lépéseket az egészsége érdekében.

Kérjen időpontot most egy ingyenes hallásvizsgálatra a 06-94 311-447-es telefonszámon.

Vegye komolyan!

A jó hallás fontos. A problémák megelőzésének érdekében ingyenes audiológiai szűrővizsgálatot szervezünk az Amplifon Hallásközpontokban Vas megyei lakosok számára 2016. június 3-tól 24-ig. Rendel: Dr. Csizmás Mária fül-orr-gégész és audiológus szakorvos.

Ne halogassa, foglaljon időpontot most!

Amplifon Hallásközpont
Szombathely, Fő tér 38.
Bejelentkezés: 06-94 311-447
amplifon.hu

amplifon
A hallásspecialista

www.kiasopron.hu

The Power to Surprise

7 ÉV KIA GARANCIA

Üzemanyag-fogyasztása (kombinált): 3,9–6,3 l/100 km, CO_2-kibocsátás (kombinált): 102–141 g/km. Minden üzemanyag-fogyasztási adat az Európai Parlament és Tanács 715/2007/EK rendeletével összhangban elvégzett, hivatalosan jóváhagyott tesztekből származik, modellek közötti összehasonlítás céljából. A tesztadatok nem tartalmaznak semmilyen garanciát az adott gépjármű valós üzemanyag-fogyasztását illetően. 7 év/150 000 km garancia érvényes az EU tagállamokban + Norvégia, Svájc, Izland, Gibraltár területén. A képen látható autók illusztrációk. A hirdetés nem minősül kereskedelmi ajánlattételnek. A részletekről és garancia feltételeiről érdeklődjön a KIA márkakereskedésekben.

autentik csoport

Kia Sopron | 9400 Sopron, Győri u. 42. | Tel.: +36 99 505 345 | info@kiasopron.hu

Smink: Bernáth Veronika
Ruha: Tally Weijl Szombathely

SZÖVEG: KIS-KARSAI MÁRTA **KÉPEK:** ZERGI BORBÁLA, OHR TIBOR

Le a kalappal!

A Szombathelyi Kézilabda Klub és Akadémia az NB I/B-ben folytatja

Nem mindennapi felkérésre mondtak igent a szombathelyi kézilabdás lányok. Úgy gondoltuk, a műterembe hívjuk őket, és a szokásos mez helyett igazán nőies holmiban készítjük el a fotókat. Először a bikini bizonyult jó ötletnek, végül a csipkés body mellett döntöttünk. A szexi alsóneműhöz csizmát meg magassarkút választottunk, és nem feledkeztünk el a feltűnő sminkről sem. A bajnokcsapat kifejezetten élvezte a fényképezéssel járó kényelmetlenséget, a végeredménnyel pedig maximálisan meg voltak elégedve.

A fotózást követő napokban találkoztam a lányokkal, egy jól sikerült edzés után ültünk le beszélgetni. Szívesen meséltek a kezdetekről, a sport iránti elköteleződésről. Akik gyerekként léptek a pályára, azoknak természetes volt, hogy sportolóként folytatják tovább. Ghetu Andrea édesanyjával járt edzésekre, mióta az eszét tudja, a kézilabda a szenvedélye. Azt mesélte, ebben nőtt fel, de szerinte nem erőltették volna a szülei a sportot, ha nem látták volna, hogy tehetsége van hozzá.
Jámbor Réka, hogy megtréfálja a többieket, nevetve hozzáfűzi, azért vették be a csapatba Andit, mert tudták, hogy balkezes, így aztán kaptak utána. Megtudom, kevesebb a balkezes kézilabdás. A lányok tízéves korban kezdték, de manapság még korábban állnak pályára a kicsik, hiszen járhatnak kézire már az óvodában is. U7-től kezdődnek a csapatok, Mayer Maja is korán, kilencévesen kezdett a Fradiban, mivel Érden nőtt fel, a papája a Ferencvárosért rajongott és az ismerős gyerekek is kézizni mentek, ő is ott ragadt, mivel Veszprémben játszott és csak aztán került Vas megyébe. Réka az egyetem miatt jött Szombathelyre, rekreáció szakon végzett, Jurik Petra édesanyja is kapus volt, hát ő is az lett. A lányok szerint nem az első edzés alkalmával derül ki, kiből lesz jó kézilabdás, bár a labdaérzék azért látszik. Azt mesélik, hihetetlen, amikor kisiskolás gyerekeken látszik, hogy életükben nem fogtak labdát, szinte meglepődnek azon, hogy az gurul meg pattog. A csapat 2015 augusztusa óta játszik együtt. Voltak, akik próbajátékot

Győzelemmel biztosította be bajnoki aranyérmét az NB II északnyugati csoportjában a Kozma Szerszám-Szombathelyi KKA felnőtt csapata. Bölöni Roland alakulata magabiztos, 49:24-es győzelmet aratott a SZESE Győr csapatával szemben. A lányok a 2016/2017-es szezonban az NB I/B-ben folytatják.

játszottak a csapatba kerülés előtt, a kapust például két héten át nézték, elég jól véd-e. A csapat összetartó ereje fontos tényező egy meccsen, ismerni kell egymás rezdülését, a másik viselkedését. Jó barátságokat ápolnak egymással, fontos érezni a másikat a pályán. Edzésen is figyelnek arra, hogy akinek épp rossz napja van, az ne szenvedjen hátrányt. Az, hogy ismerik egymást, fontos, hiszen Maja csak ránéz Pukler Glóriára, ő maga tudja, hogy ez azt jelenti, be kell passzolnia a labdát. Nem is láttalak, csak gondoltam, hogy ott van, jön a válasz. A nevetésből lehet tudni, hogy tényleg ismerik egymás legkisebb rezdülését is.

Hashtag bal, hashtag jobb

Általában csak egyezményes mutogatások vannak, van, ami azt jelenti, hozom alád, aztán ott vannak a számok is, ezt nyilván ujjal mutatják.
Talán a kisebbeknél több a külön jelzés, az utánpótlásnak van egy hashtag bal, hashtag jobb jelzése, a veszprémieknél voltak furcsa nevek, ilyen volt a Klári meg a cipő és a süti elnevezése is egyes figuráknak.
Mindennap van edzés, hétvégén meg meccs, nyilván minden tevékenységet, még a munkát is ehhez kell igazítani. Glória az SZKK alkalmazottja, számviteli ügyintéző, titkárságvezető, meg, ahogy a lányok mondják, ő csinálja a legjobb kávét. Andi hivatásos sportoló, Rékának van civil foglalkozása. Petra kozmetikusnak tanul. A napjukat a sport köré szervezik, az edzés elé és utána lehet programot szervezni, kihagyni azt azonban nem lehet. Maja elmeséli, milyen nehéz volt kislányként bulikat, mozit mulasztani, és hát a barátok sem mindig tolerálják a rengeteg sportolással töltött időt. Legtöbbjük persze úgy fogadja el a kézilabdát, ahogyan az van, a világ legtermészetesebb módján.
Beszélgetünk kicsit a versenysport kíméletlenségéről, majdnem minden sportolónak ízületi gondja akad. Vannak, akik térd-, mások bokasérülésekkel küszködnek, sajnos ezt nem lehet kivédeni. A lányok úgy vélik, a csapatsportban az a szép, hogy a játékosok megtanulnak alkalmazkodni. Rutint szereznek, áthatja mindennapjaikat a csapatszellem, így azt érzik, egymásért vannak. A lányok inkább férficsapatokat néznek, az ő meccseik látványosabbak. Legtöbben a Veszprém csapatáért rajonganak. Jó figyelni, dinamikusabb, látványosabb, szebb a pasik játéka.

Babonák és szokások

A csapatból többen is jó barátságot ápolnak egymással, vannak, akik együtt is laknak, gyakran mennek kávézni, ilyenkor elemezgetik is a meccseket, megbeszélik, ha valamit elrontottak.
Bölöni Roland edzőnek nem könnyű ennyi nővel. Sokszor jellemző a feszkó, a hiszti és a nyugtalanság, edzőjük nem kíméletlen, viszont szereti egyenesen megmondani, mit gondol a teljesítményről, így aztán néha nehezen bírja ezt a női lélek.
Mindenkinek más tervei vannak. Van, aki a szépségszakmába vágyik, persze mindenki szeretne családot, kisbabát, és egyáltalán nem akarnak sietve visszatérni a pályára.
Meccsek előtt mind megélnek néhány babonát, kávét isznak, beszélgetnek, mindnyájan kutyabarátok, többeknek saját négylábúja is van. Bulizni nem igazán járnak, öltözködni viszont szeretnek. Nemcsak az elegáns holmit tartják csinos viseletnek, szerintük lehet szexi egy jó szabású trapéznadrág és a lapossarkú cipő is.
Vannak, akiknek a mezhez kötődik a babonája, mások külön zoknit vagy alsóneműt választanak a meccsre. A zokninak tapadósnak kell lennie és az a legfontosabb, hogy pamut legyen. Megfelelő sorrendben kell felhúzni az egyes holmikat, a hajszálaknak pedig tilos a homlokba lógni, állítólag a kéziscsapatban rengeteg hajlakk fogy.
A táplálkozásukra nem ügyelnek különösebben, pályára lépés előtt nem esznek csülköt, de ebédre lecsúszhat egy adag nokedli pörkölttel, háromkor meg egy nagy csésze kávé. Andi például egy fürt banánra esküszik. A lányok végre bekerültek az NB I/B-be, megérdemelten szabadságra mennek, július végén kezdik az alapozást, szeptember elején lesz az első bajnoki meccsük.

VOLVO

ELKÉPZELÉSÜNK A LUXUSRÓL: BIZTONSÁG MINDEN IRÁNYBÓL

Vadonatúj Volvo XC90

Az úton mindig történhet valami váratlan, ezért olyan biztonsági rendszereket fejlesztettünk ki, amelyek ütközés esetén is a lehető leghatékonyabb védelmet nyújtják. Ráadásul nemcsak önnek, hanem a többi közlekedőnek is. A gyalogos- és kerékpáros-védelem funkció például még éjjel is figyelmeztet a váratlanul felbukkanó gyalogosokra és kerékpárosokra, szükség esetén aktiválja a féket is. És ez csupán egy a korszakalkotó XC90 számtalan újdonsága közül.

Jöjjön el hozzánk és próbálja ki az új Volvo XC90-et!

Várjuk a Volvo Alpok Autó márkakereskedésben!

Alpok Autó Kft.
9700 Szombathely, Zanati u. 5.
Tel.: 94/510 950 • +36 30 9571-534
alpokautovolvocars.hu • www.alpokauto.hu

TRENDI

SZÖVEG ÉS KÉPEK: ZERGI BORBÁLA

Fesztiválozó indiánok

Minden, ami szerethető abból, amit már nem is szerettél annyira

A divat voltaképpen nem tesz mást, mint újra és újra merít a múlt ikonikus elemeiből. Felhasználja, keveri és újraértelmezi azokat, ha úgy tetszik, hozzáigazítja a kor éppen aktuális trendjeihez. Ettől lesz friss és modern az, ami egyébként önmagában vagy régi divatfotókat nézegetve avittnak, nevetségesnek tetszik.

Mostani összeállításunk ruhái az indián viselet elemeit idézik fel, azzal harmonizálnak. A színek, a stílus, a tollak, a kiegészítők, ékszerek formája mind erre utal, de a laza, kicsit szélfútta hajviselet is ebbe az irányba mutat. Ugyanakkor természetes módon emeli be a tervező az egykori hippi öltözködési kultúra legfontosabb darabjait, amelyek ugyan nem Woodstockban születtek meg, de Woodstock nélkül nyilván értelmezhetetlenek. S ezzel máris ott vagyunk a fesztiválok világánál, amely ma reneszánszát éli nemcsak nálunk – Sziget, Volt, Balatonsound és társai –, de a szomszédos országokban és Európa más részein is. Laza, kényelmes, bolondos viselet, ugyanakkor nagyon pontosan összerakott, kiszámított módon keveri egymással az egyes stílusokat. A virággyerekek pántjai, az indián tolldísz, a farmer, a modernitás és a retró pont azt kínálják, amit a fiatalok manapság nagyon szeretnek, de az idősebb korosztályok is bátran viselhetik. Univerzális, kellemes, nosztalgikus darabok ezek, ismerős

érzéseket keltenek nemcsak abban, aki hordja őket, de abban is, aki csak látja másokon. Csipetnyi extremitás, ami hétköznapi viseletként sem zavaró, viszont feldobja az összeállítást. Bátran lehet követni, szerethető és trendi, sikerünk lesz vele mindenhol és mindenkinél!

FOTÓ · ZERGI BORBÁLA
RUHA · SZPUTNYIK SHOP ÉS SZIGETI VANDA – SPOSA
SMINK · GARDI RITA
MODELL · KONDICS SZANDRA
HAJ · KONDOR MARTIN
TETOVÁLÁS · FRANKEN VIVIEN

Savaria Szimfonikus Zenekar 2016/2017-es évad

9700 Szombathely
II. Rákóczi F.u.3.
+36 (94) 314 472
www.sso.hu

Előadásaink időpontja: 19.00

Szimfónia bérlet

2016. szeptember 16.
Évadnyitó hangverseny Madaras Gergellyel

2016. október 20.
Vezényel és közreműködik: Stephan Koncz /cselló/ és Christoph Koncz /hegedű/
Beethoven: Coriolan – nyitány, Mendelssohn: e-moll hegedűverseny,
Saint-Saëns: a-moll csellóverseny, Beethoven: I. szimfónia

2016. november 25.
Vezényel: Georg Kugi, közreműködik: Suhrud Athavale, Pawel Markowicz
Smetana: Moldva,Glass: Versenymű két zongorára,
Dvořák: VIII. szimfónia

2016. december 9.
Vezényel: Madaras Gergely, közreműködik: Fülei Balázs /zongora/
Bartók: II. zongoraverseny, Két kép, A csodálatos mandarin-szvit

2017. január 20.
Vezényel: Madaras Gergely, közreműködik: Baráti Kristóf /hegedű/
Dohnányi: I. hegedűverseny, Muszorgszkij-Ravel: Egy kiállítás képei

2017. február 17.
Vezényel: Cem Mansur, közreműködik: Pálfalvi Tamás /trombita/

2017. március 30.
A budapesti MÁV Szimfonikusok hangversenye
Vezényel: Takács-Nagy Gábor
Britten és Schubert művei

2017. április 7.
Vezényel és közreműködik: Kelemen Barnabás /hegedű/

2017. április 28.
A Nemzeti Filharmonikus Zenekar hangversenye
Vezényel: Yoav Talmi, közreműködik: Alon Goldstein /zongora/

2017. május 26.
Vezényel: Madaras Gergely, közreműködik: Lencsés Lajos /angolkürt/
Vasks: Angolkürtverseny, Sztravinszkij: Petruska

Szent Márton bérlet

2016. szeptember 30.
A zene világnapja
Vezényel: Vásáry Tamás

2016. december 21.
Karácsonyi hangverseny

2017. március 10.
Verdi: Requiem,
Vezényel: Madaras Gergely

2017. április 12.
Húsvéti hangverseny

Kamarazene bérlet

2016. szeptember 26.
„A legszebb szonátatételek" Kokas Katalin és Vásáry Tamás

2016. november 28.
A Zempléni kürtkvartett hangversenye

2017. január 16.
Győri Noémi /fuvola/ és Csillag Katalin /zongora/ szonátaestje

2017. február 27.
A Savaria Szimfonikus Zenekar művészeinek hangversenye

2017. március 20.
Demeniv Mihály harmonikaestje

2017. május 15.
Dodecachordon gitárduó

> Márton személyiségének, példaértékű életének megismerése és széles körben való megismertetése mindannyiunk számára fontos feladat

SZÖVEG ÉS KÉPEK: SZENT MÁRTON PROGRAMIRODA

Közösségi programok

– a Szent Márton Emlékév nyári eseményei

Szent Márton, a magyar és az európai kereszténység meghatározó alakjának élettörténetét, csodás tetteit az évszázadok során az egész keresztény világ megismerte.

Szent Márton neve Európában több mint 3000, Franciaországban – ahol különösen népszerű – csaknem 500 település elnevezésében szerepel! Ausztriában Salzburg városának és Burgenland tartománynak a patrónusa. Ha németországi példákat keresünk: csak a Rottenburg–Stuttgart egyházmegyében 126 templomot szenteltek Mártonnak! Híres épületek őrzik nevét egész Európában: Mainz, London vagy Köln dómjai lehetnek a legszebb példák erre. Tengerentúli példaként pedig elég megemlíteni, hogy Márton Buenos Aires, Ferenc pápa városának védőszentje...

A történelmi Magyarországon 40 település viseli a nevét, ebből 17 a mai Magyarország területén található. Hazánkban ma több mint 100 templom titulusa Tours-i Szt. Márton, Savaria szülötte.
Márton, az Európa-szerte ismert és tisztelt szent 1700 évvel ezelőtt született Savaria városában. Személyének, példaértékű életének megismerése és széles körben való megismertetése mindannyiunk számára fontos feladat. Szent Márton közösségépítő ereje, segítő cselekvése és missziós tevékenysége küldetésének beteljesítése volt.
A 2016-os év első napjaiban hivatalosan is kezdetét vette hazánkban

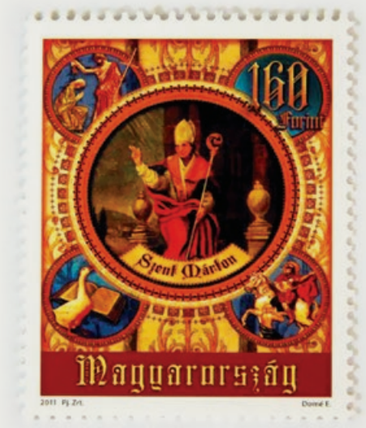

> A programok között lesz ünnepi felvonulás, hagyományőrzők mustrája, nagyszínpadi programok és a vendégek piactéri bemutatkozása

a Szent Márton Emlékév, amelyet a püspök születésének ezerhétszázadik évfordulójára nyilvánított annak a magyar kormány.
A jubileumi 2016-os év sokat ígér a városlakóknak és az ide látogató vendégeknek egyaránt. Konferenciák, hangversenyek, települések és közösségek találkozói, könyvbemutatók, számos, Szent Mártont népszerűsítő program zajlott le már az első hónapoktól kezdve. Márciusban nagy sikerrel mutatta be a Weöres Sándor Színház a témában meghirdetett drámapályázat egyik különdíjasának darabját, Szombath András drámáját, Szivárvány havasán – Köpönyeg és palást címmel. Ugyancsak tavasszal került sor A jó pásztor – Tours-i Szent Márton élete című film díszbemutatójára a Savaria Filmszínházban, telt ház előtt. A FilmArt Filmstúdió alkotása megkísérelt választ adni arra, hogy miként vált Márton az európai kultúra jelentős alakjává. A Szent Márton Akadémia előadói között neves kutatókat és egyházi személyeket üdvözölhettünk, akik igyekeztek a hallgatóságnak feltárni Szent Márton korát, azt a társadalmi környezetet, amelyben élt vallási, politikai, társadalmi szempontból. Németh József szombathelyi fotós utazásai során számos, a szenthez kötődő festményt, szobrot, épületet kapott lencsevégre, amelyből kiállítást rendezett a Szent Márton Programiroda a szombathelyi bemutatón kívül a németországi Kaufbeurenben is. Óriási érdeklődés kísérte azt a Szent Márton életét témaként megjelölő gyermekrajzpályázatot, amit a Váci iskola hirdetett meg: 1300-nál is több pályamű érkezett a májustól látogatható tárlatra. Több országos és nemzetközi szervezet tartja gyűlését ebben az évben Szombathelyen: mások mellett a bélyeggyűjtők, a Szent Márton emlékére rendezett Nemzetközi Bélyegkiállításon.
A nyár kiemelt rendezvényei között említem a Márton Fesztivált június 10–12.között, amelynek központi eleme a Szent Márton nevét viselő települések találkozója, amelyre a magyarországi falvak, városok mellett Közép-Európa több települése is meghívást kapott. A programok között lesz ünnepi felvonulás, hagyományőrzők mustrája, nagyszínpadi programok és a vendégek piactéri bemutatkozása.
Részvételre biztatok mindenkit a Szombathelyről Pannonhalmára vezető zarándoklaton, amely jelképe annak az összefogásnak, amelyet Szent Márton is hirdetett életével.
Hangversenyek, fesztiválok, sportversenyek, kerékpáros túrák szerepelnek a város nyári kínálatában. Júliusban a Martinus szimfonikus rockopera lesz igazán közönségcsalogató, a három estét betöltő zenés színpadi játék a szentté válás útjának mozgalmas hátterét jeleníti meg.
Augusztus utolsó hétvégéjén a XVII. Savaria Történelmi Karnevál programjai között kiemelt hangsúlyt kapnak a Szent Márton életéhez és kultuszához kapcsolódó bemutatók.
Tours meghívására Szombathely több produkcióval is megjelenik azon a Szent Márton Parádén, amelyet a jubileum tiszteletére rendeznek, mert 2016-ban a megemlékezés nem ismer országhatárokat, egy egységes európai kulturális közösséghez tartozást hirdet, amelyben mindannyian Szent Márton szellemiségének örökösei vagyunk. Mindenkit hívunk és várunk, hogy csatlakozzanak jó gondolatokkal, tiszta szívvel, nemes lélekkel és karitatív szeretettel a megemlékezéshez!

A Kanári-szigetek Spanyolország legdélebbi területe. Hét nagyobb és több kisebb sziget csoportját Marokkó partjaitól kétszáz kilométerre találjuk az Atlanti-óceánban. A szigetek összterülete hétezer-ötszáz négyzetkilométer. A turisztikai paradicsom két provinciára, tartományra oszlik. Las Palmas tartományhoz tartozik Lanzarote, Gran Canaria és Fuerteventura szigete, Santa Cruz de Tenerife tartományt Tenerife, La Palma, Gomera és Hierro alkotja. A sziget lakói leginkább dél-amerikai, venezuelai bevándorlók és azok leszármazottai. Az ide érkező turisták legtöbbje pedig német nyugdíjas. A helybéliek mind barátságosak, mosolygósak és segítőkészek.

Afrikából hozzák a sárga homokot

SZÖVEG ÉS KÉPEK: TIMÁR GERGELY

Nem csak német nyugdíjasok körében közkedvelt

A sziget belseje leginkább holdbéli tájhoz hasonlatos. Sok film foroghatott volna ezen a kietlen, sziklákkal borított vidéken. Az utóbbi évtizedben csak A titánok harca című fantasy film készült itt. A szigetnek ezen a részén a hőmérséklet máris esik pár fokot, de a nap ereje változatlan, még télen is lehet napfürdőzni az út menti kávézók teraszán.

A sziget délnyugati részén élnek a palackorrú és gömbölyűfejű delfinek, ugyanis hatalmas és áthatolhatatlan sziklafal húzódik ezen a részen. A Los Gigantestól indulnak az üvegfenekű hajók delfinlesre. Az állatok követik a hajót, lubickolnak és ugrálnak. Az élmény fantasztikus, kihagyhatatlan és utánozhatatlan!

Egy átlagos strand látványa eleinte igen bizarr élményt tud nyújtani az európai szemnek, hiszen itt a homok sötét. Éppen ezért vannak olyan partszakaszok, mint a Las Teresitas, ahová a nyugat-szaharai partról hoztak homokot.

A sziget alvó vulkánja a Teide. Úgy néz ki, mint egy formás kis süveg. Remek célpont a kirándulni, túrázni vagy éppen sziklát mászni vágyóknak. Meglepően hangzik, de ettől még igaz: a Teide Spanyolország legmagasabb hegye, egészen pontosan 3718 méter.

A szieszta után este újra nyitnak vendéglők, még a legapróbb fogadóban is friss tengeri herkentyűket kínálnak. Ilyen helyeken mindössze háromféle ételből lehet választani, attól függően, mi akadt aznap a horogra. A fővárostól tizenöt percre fekvő San Andrés halászfaluban végigkóstolhatjuk a menüt: calamarit, potat, a helyi specialitásnak mondható mojo szószt krumplival és a paellát.

Tenerife északi részén az üde, zöld növényzettel borított Anaga hegységben több varázslatos turistaútvonal található, amelynek végállomása a Punta del Hidalgo halászfalucska. A néha fárasztó gyaloglás közben a vadon termő kaktuszgyümölcsöt is megkóstolhatjuk. Kitűnő. Édes, lédús, frissítő íze van.

A sziklás partoktól nem messze az első fürdőzési lehetőség Alcalá, ahol olyan kegyes a természet, hogy tengeri teknősöket lehet megfigyelni saját élőhelyükön, a parttól alig harminc méterre. A vegetáció burjánzik a parton is, és európai szemnek ismeretlen, sárkánynak kinéző nagyobbacska gyíkok jelennek meg a sziklafalakon, elemózsia után kutatva. Mintha csak házi kedvencek lennének.

Tenerifén megterem a banán, a mangó, a kaktuszgyümölcs és a dragongyümölcs is. Ez ízében és állagában is a kiwihez hasonlít, lekvárt is készítenek belőle. A színe intenzív. A helyi piacokon egzotikus afrikai fűszerek és friss tengeri áru várja a nézelődőket.

Krisztina a Kispesti Alapfokú Művészetoktatási Intézményben tanít. Március 11-én megkapta a Magyar Köztársaság bronzkeresztjét.

„Amikor előttem ment valaki az utcán, akin láttam, hogy testépítő, felgyorsítottam a lépteimet, megelőztem, megszólítottam, és elmondtam neki, ha majd akarsz versenyezni, neked szükséged lesz rám. Miért, kérdezték ilyenkor. Mert én fogom a nadrágodat csinálni, amit a versenyen viselsz – így kezdődött."

SZÖVEG: SZEKÉR DÓRA **KÉPEK:** TIMÁR GERGELY

Széppé akartam tenni ezt a sportot

Paál László a legjobbaknak tervez

Ugye megvan az a történet, amikor valaki kísérőként vesz részt egy meghallgatáson és végül őt választják főszereplőnek? Igen, mindnyájan ismerünk olyan sztorit, amely egy banális döntésnek köszönhetően, valamiféle különös fordulat folytán, végül sikeresen végződik. Paál László meséje pont ilyen. Édesanyja táncos ambíciói fia sorsában teljesedtek be.

– Tudod, ez az egész a tánccal abból kerekedett ki, hogy a jó édesanyám úgy gondolta, ha lesz egy kislánya, balettiskolába adja. Így is lett, én voltam a húgom kísérője, Blatt Lászlóné egyszer odaintett, hogy ne várjak tétlenül, álljak be én is a csoportba. Attól a perctől kezdve a táncnak éltem!

A kisfiú tehetségesnek bizonyult, szerepelt a híres szombathelyi Varázsfuvola-előadásokban, később Rimányiné Kiss Anikó iskolájába került, ott kezdődött el versenytáncos karrierje. Legnagyobb sikereit Rimányi Judittal együtt aratta. Harminc-évesen, nemzetközi sikerrel, bajnoki eredményekkel fejezte be a versenyzést. Magyar és nemzetközi bajnok volt Sonderklasse kategóriában. A sors furcsa fintora, hogy az életét mégis egy néhány naposra tervezett miskolci látogatás változtatta meg. Táncolni kezdett a Tokaj Varieté műsorában, ahol feleségét, a koreográfus Krisztinát is megismerte.

– Az eredeti szakmám cukrász! (nevet) A versenytáncból nem éltünk meg, kellett egy szakma. Képzelheted, micsoda különbség volt a korábbi fizetésemhez képest egy varietében dolgozni. Háromszorosát kerestem, mint annak előtte. Pedig jó cukrász voltam, még versenyt is nyertem!

Család

Krisztina és Laci két lányt nevel. Fanni cukrász szeretne lenni vagy orvos. Krisztina a divatszakmában szeretne dolgozni. Szívesen segít a ruhák díszítésében édesapjának.

Laci arra is emlékszik, hogy 1985-ben cukrászként 3500, show-táncosként viszont 11 000 forint volt a fizetése. Krisztina akkoriban Jeszenszky Endre, a híres koreográfus asszisztenseként dolgozott, a fővárosból járt Miskolcra oktatni, Laci hozzá iratkozott be jazztáncra. Kölcsönösen tisztelték egymás tehetségét, nevetve mesélik, hogy a tanárnő már korábban is látta a táncost a tévében.

– Meg is jegyezte anyukám, milyen jól táncol ott az a fiú! Képzelheted, évek múlva meg jön, és beiratkozik a tanfolyamomra – fűzi hozzá Krisztina, és egy formás kancsóból hideg tejet tölt a teáscsészébe.

Együtt disszidáltak 1988-ban, lágerben éltek Ausztriában, Németországban. Végül csodálatos helyekre sikerült eljutniuk, táncoltak a bécsi Maximban, de a Kanári-szigeteken, Belgiumban, Svájcban és Olaszországban is megállták a helyüket. Dönteniük kellett, vagy a táncos pálya élvez elsőbbséget, vagy a családalapítás. Krisztina gyerekre vágyott, így egy üzleti vállalkozást kezdtek felépíteni. E tevékenység mellett több idő jutott a kicsikre is. Laci elmeséli, egy monacói szerződésről mondtak le, mert nem akarták, hogy gyermekeik idegenben, szerető nagyszülők nélkül nőjenek fel.

– Jó döntés volt. Rájöttünk, nem az az érték, hol esszük a kiflit, hanem, hogy kikkel! Megvontuk volna a gyerekeket a legnagyobb értéktől, a szerető családtól. Mindig azt mondom a fi-

> Képzelheted, micsoda különbség volt a korábbi fizetésemhez képest egy varietében dolgozni. Háromszorosát kerestem, mint annak előtte. Pedig jó cukrász voltam, még versenyt is nyertem!

ataloknak, menjenek ki külföldre, de ne tervezzék az életüket más országban, mert soha nem lesznek az életükben otthon. Iszonyatos honvágyunk volt mindig. Vagy Laci anyukáját hozattuk ki, vagy az enyémet. Annyira nehéz volt ezen az érzésen uralkodni, jó volt, amikor a barátok meglátogattak minket – emlékszik Krisztina.

A Paál-póznadrágot a világon mindenhol ismerik. A leghíresebb testépítő bajnokok viselik a tervező egyedi Swarovski-kristállyal díszített bikinijeit is! Arról faggatom Lacit, vajon hogyan jött rá arra, hogy egyáltalán tud varrni.

– Én azt nem tudtam! Amikor a bécsi Maximban kezdtünk, rendeltek egy Dirty Dancing-számot, de nem volt hozzá ruhánk, vettem anyagot, kiszabtam és tűvel meg cérnával, a két kezemmel megvarrtam Krisztinek. Nem volt nekem varrógépem! (nevet)

Azt mesélik, mindketten tudták, milyen egy szép esésű szoknya, hát készített Laci egyet. Később lett varrógépük és más fellépők is rendeltek a tervezőtől. Mégsem ez hozta meg a sikert, hanem a testépítőknek való póznadrágok és színpadi megjelenésre szánt gyönyörű bikinik. Egy fitneszversenyen az egykori színpadi ember nézőként gondolt először arra, milyen ízléstelen viseletben állnak a testépítők a rivaldafényben. Felkereste az egyetlen üzletet, ahol ilyen holmihoz juthatott, és felajánlotta, ő jobbat hoz majd mutatóba. Akkor még nem tudta, hogyan kell megvarrni, de kitalálta, megálmodta és meg is valósította azt.

– Sorra jöttek a megrendelések, de akkor még nem az villant át az agyamon, hogy én ebből majd Kínában meg Dubaiban fogok nadrágokat forgalmazni, hanem egyszerűen örültem annak, hogy széppé tehetem ezt a sportágat. Futótűzként terjedt a híre, és mindenki ilyet szeretett volna.

A jó testépítőnadrág fenékrészébe szilikon kerül, és az intim résznél szivacsbetét is van. Erre azért van szükség, mert a szálkásítás miatt sok vizet veszít a test. Optikailag szükséges ez a kis segítség. Tizenhat éve a világ számos országából érkezik megrendelés, Új-Zélandtól a Szent Péter-szigetekig. A bikinik elegáns, fényes, csillogó alkotások, mindegyik kész műremek. Laci készít egyedi termékeket is. Varrt már Berki Krisztiánnak, Cedric McMillannak, Voksán Virágnak és Monique Covet testére is tervezett ruhát. Cirkuszi artistaruháinak pedig felesége szerint a világon nincs párja. Krisztina koreográfiáihoz is férje készítette el a fellépőruhát.

– Nyolc évig varrt nekem egy varrónő, de a nadrág soha nem olyan lett, mint amilyet elképzeltem. Az ő nyolc év alatt elkövetett hibáiból tanultam meg varrni. Azt mondtam, inkább megcsinálom én! Képzelheted, káromkodtam ám annyit, hogy a pápa nem oldozna föl!

Milyen a jó bikini?

Testalkatnak megfelelő • Illik az életkorhoz
• Vigyázat, a fekete nem slankít!
• A súlyfelesleget kendővel takarjuk

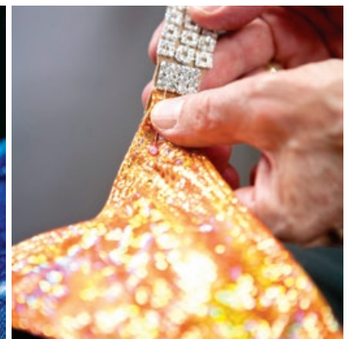

SZÖVEG: KOVÁCS ÁGNES **KÉPEK:** ZERGI BORBÁLA

Aki csokrot kötött IV. Károlynak

Főző Karola üzletének csodájára jártak

Egy kisvárosban mindenki ismer mindenkit. Tudjuk, mely házban laktak híres elődeink, hová érdemes friss húsért, jó borért, virágért betérni. Sokak emlékeikben őrzik a régi tejivóban mért forró kakaó illatát, a hűs fagylaltot, amit nagy múltú üzletben kevertek ősi recept szerint, és olyanok is vannak, akik emlékeznek egy gyönyörű asszonyra, aki Szombathely Fő terén működtette elegáns virágboltját. Főző Karolának először a tearózsájáról olvastam. IV. Károlynak kötött egykor csokrot belőle. Alakját őrzi az emlékezet, és a Margaréta Virágszalon – üzletének örököse –, amely ma is nyitva. Karolát kívántuk életre kelteni sok lelkes rajongója segítségével. Hartai Petrát, a Weöres Sándor Színház színésznőjét kértük fel, bújjon a harmincas éveket idéző könnyű ruhácskába, és keltse életre a város legendás üzletasszonyát.

Akkortájt Főző Karola elegáns boltja vitte a pálmát, az asszony kifinomult ízlésének csodájára jártak, rokonszenves eladóként megnyerte a vevők tetszését, bámulatosan jól ment az üzlet. Az asszony Olaszországból hozatta a szegfűket, mimózákat, másnak fogalma sem volt ehhez az élethez. Főző Karola hírneve beült a vásárlók szívébe. Amikor IV. Károly király a városban szállásolta be magát gróf Mikes János püspöknél, hogy innen induljon Budapestre, és ismét fejére tehesse a szent koronát, érkezésekor a Főző Karolánál megrendelt rózsacsokorral köszöntötték.

Halikrás zsúrkenyér

Karola testvére, Józsi minden alkalommal a nővére által kreált virágcsokorral és a legfinomabb csokoládéval érkezett Czeglédy Gyula nővéréhez, Iluskához, aki szerelemre lobbant a fiatalember iránt, hiszen fess volt és jó gyurmából fonták. Keményre vasalt ingben, kobakkal a fején lépte át a család bakterházának küszöbét.
Ilus és Józsi egymáshoz való kötődésének fonala mindjobban megerősödött. A lány tudta, hogy a Főző család vagyonos: Károly cukrász, Rezső és Karola virágkereskedő, Pista fővárosi pincér volt, Annust férjhez adták egy finánchoz, Miklós fűszerkereskedőként, Józsi tisztviselőként dolgozott.
A szerelmesek a Nádasdy utcába költöztek, talán mert Józsi testvérének, Károlynak ott nagy kanárimadárfarmja volt. A források szerint miután elvesztette a feleségét, másodszor is megnősült, egy Ilonka nevű nőt vett el, a cukrászipari vállalkozásukat már együtt vitték sikerre.
Karola a Fő téren lakott egy emeletes házban, nyaralója is volt Fonyódon, mégis szerette az egyszerűséget.
A Főző família örömmel tanyázott Józsiéknál, Czeglédy visszaemlékezése szerint ilyenkor a konyhában zajlottak a nagy beszélgetések, az volt a dödörgő hely, a meleg családi fészek. A gazdag, jómódú testvérek ezt a szerény küllemű lakást jobban szerették, mint a maguk fényes, velencei csilláros, perzsaszőnyeges, festményekkel teleaggatott otthonukat, itt érezték magukat a legjobban. Ételben-italban nem válogattak, még a zsíros deszka is jobb ízű volt itt, mint náluk a libamájas, halikrás zsúrkenyér.

Elrejtett örökség

Az emlékíró kántortanító nővére – tűzrőlpattant személyisége miatt – nem sokkal később a Szikra becenevet kapta, Czeglédy azt írja: ahogyan a hajnal pírja előzi az éjnek sötét világát, a felkelő nap sugarai beragyogják a pusztát, erdőt, mezőt, a tarka-barka virágok kezdik nyitogatni becsukott szirmaikat ebben a „Szikra-szanatóriumban".
A házaspár később a Szinyei Merse utcában lakott, Karola házában, nagy kényelemben. Józsi neje, Ilus bejárt az üzletbe, együtt dolgoztak, amikor az üzletasszony megbetegedett, ellátta őt, lejárt vele a Balatonra.
Az üzlet nem volt túl nagy, elöl volt a pult, mögötte egy hátsó kis terem, ahol raktározták a virágokat. Legendák keringenek arról, hogyan vált az üzletasszony idősebb korára egyre szórakozottabbá, feledékenyebbé. Karola szomszédságában is volt valami kis virágüzlet, és ebben volt egy élelmes nő, aki észrevette, hogy az asszony sokszor nem az asztalfiókba teszi a pénzt, hanem melléje, és így az a földre került, amit aztán Karola észrevétlenül lábbal tiport. Ez a leleményes nő látta a padlón heverő papírpénzeket, és arra gondolt, hogy tudná ezeket megszerezni feltűnés nélkül. Egy szép napon beállított a jó lélek egy seprűvel, mondván, kedves Karola néni, engedje meg, hogy kisöpörjem az üzletet, mert bizony az nagyon kívánja már a seprű. Karola néni majd elájult, mekkora jóság lakozhat egy személyben, hogy önzetlenül végez takarító munkát. Amíg a nő söpörgetett, felsöpörte az elejtett pénzeket is.
Karola megvagyonosodott, végtelenül finom és előzékeny volt, a város krémje járt hozzá csokrot köttetni, ő maga befektetésül festményeket vásárolt, de nem élt pazarló életet, egy palack bora mindig akadt, ha mentek hozzá a látogatók. Testvérei magázták, nagy tekintélye volt előttük.

> Főző Karola megvagyonosodott, végtelenül finom és előzékeny személyiség volt, a város krémje járt hozzá csokrot köttetni. Befektetésül festményeket vásárolt, de nem élt pazarló életet, egy palack bora mindig akadt, ha mentek hozzá a látogatók

> A gazdag, jómódú Főző testvérek ezt a szerény küllemű lakást jobban szerették, mint a maguk fényes, velencei csilláros, perzsaszőnyeges, festményekkel teleaggatott otthonukat. Ételben-italban nem válogattak, még a zsíros deszka is itt jobb ízű volt, mint náluk a libamájas, halikrás zsúrkenyér

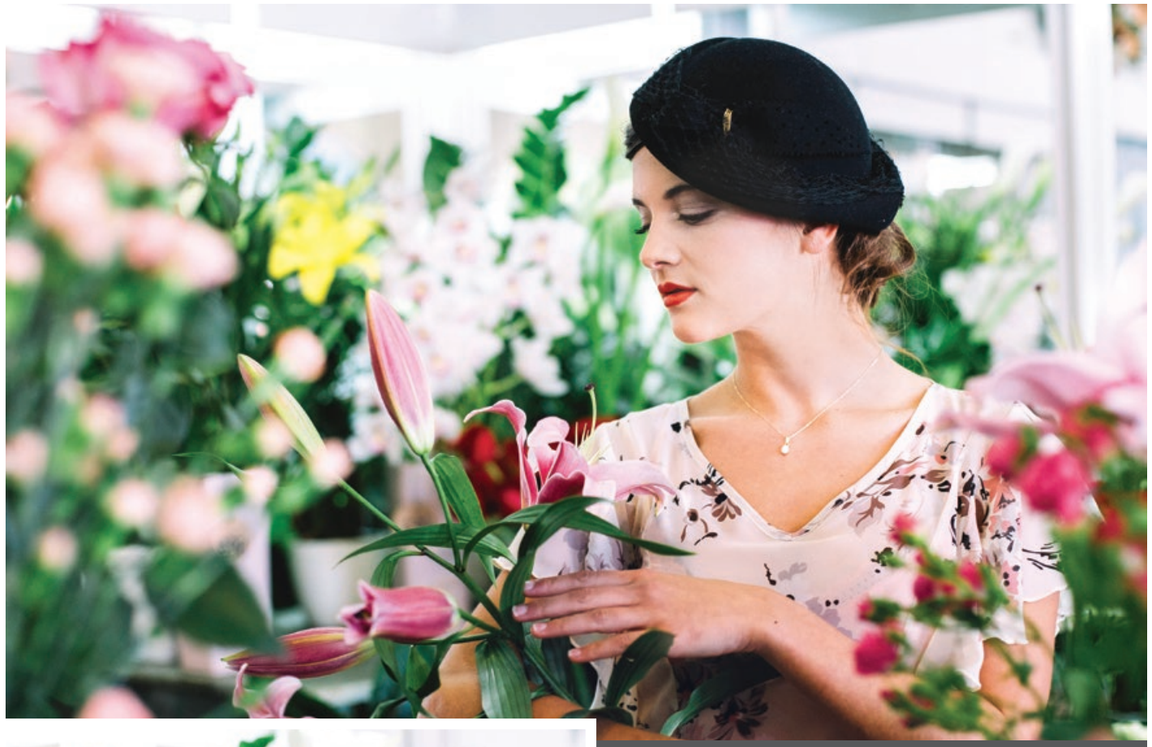

AZ ÜZLETASSZONY OLASZORSZÁGBÓL RENDELTE A TEARÓZSÁT, ALKALMAZOTTJAI SZERETTÉK, A VENDÉGEK FELNÉZTEK RÁ, SZINTE CSODÁLTÁK

A szóbeszéd szerint az asszony saját keretbe foglalt fényképe mögé rejtette takarékbetétkönyvét. Ágyhoz kötve élte utolsó hónapjait, testvérei ápolták. Hogy mi lett a titokzatos kép és a vagyon sorsa, Czeglédy emlékiratából nem derül ki. Azt viszont hangsúlyozza a szerző, hogy nővére, Ilus mindvégig helytállt a beteg üzletasszony mellett.

A színésznő ruháját Varga Alexandra választotta, sminkjét és frizuráját Takács Katalin készítette, a fotózás lebonyolításáért külön köszönet illeti Gombás Mónikát, a színház sajtóreferensét. Külön köszönjük a helyszín biztosítását Veres Magdolnának, a szombathelyi Margaréta Szalon tulajdonosának.
Írásunk Czeglédy Gyula kántortanító és főhadnagy visszaemlékezése alapján készült. http://gyula.czegledy.hu

SZÖVEG: SZEKÉR DÓRA **KÉPEK:** TIMÁR GERGELY

Tégelybe zárt titok

A természetes kozmetikumok nyomában

Pont így képzeltem a gyártóhelyet. Tágas és ragyogó fehér, széles ablakon át tör be a napfény. Dr. Mester Ildikó ajtót nyit, semmihez sem hasonlítható illat lengi be az egész helyiséget. Különleges, élénkítő kávét készít és mesélni kezd, messziről indulunk, hiszen minden a családi gyógyszertárban kezdődött.

> **Fontos óvni bőrünket az UV-sugaraktól. A nap előcsalogatja a szeplőt, de májfoltot is okozhat, védekezni tehát már kora tavasztól érdemes**

Megtudom, később, az egyetemen erősödött meg benne a vágy, hogy a természetes bőrápolásnak szentelje az életét. A gyógyszertechnológia különösen érdekelte, később a bőrgyógyászat alapjai tanegységet hallgatta prof. dr. Soós Gyöngyvér kurzusán. Ott tanulta meg, hogy rengetegen küzdenek allergiás megbetegedéssel. A gyógyszertárban megfordulók nagy megelégedéssel használták készítményeit, ez további fejlesztésre sarkallta a fiatal gyógyszerészt.

— Valójában egyszerű a recept, elsősorban az a lényeg: ahhoz hogy szép legyen a bőr, a kemikáliákat el kell felejteni! Súlyt kell helyezni továbbá a megelőzésre, hiszen ez a záloga annak, hogy ne alakuljon ki bőrallergiánk.

A szakember úgy véli, a legnehezebb feladat az volt, hogyan váltsa ki a tartósítószereket, hiszen még a gyógyszertári készítmények is tartalmaznak olyan összetevőket, amelyek nem tesznek jót a bőrnek. Másfél éven át dolgozott azon, hogy ezeket természetes anyagokra cserélje. Állja a fogadalmát, és nem köt alkut e tekintetben. Mivel törvényileg nincs szabályozva a bio- és natúrkozmetikum elnevezés, ezért a bionak nevezett kozmetikumban is találhatunk szintetikus anyagot. Ilyen krémek használatánál nem garantálható, hogy nem lép fel allergiás reakció. A fogyasztók, ha megkedvelnek egy készítményt, nem is gondolják, hogy például az egészséges sheavaj mellett az tartalmazhat sok olyan összetevőt, amellyel ártunk a bőrünknek. A különböző testtájakra/testrészekre különböző készítményeket kell használnunk, bár Ildikó úgy véli, a saját krémjei a bőr teljes felületén alkalmazhatók. Tudni kell azonban, hogy az arcunk egész más mechanikai ingereknek van kitéve, mint mondjuk a könyökünk vagy a sarkunk. A sarokpuhítóban van sebgyógyító, míg az arckrém tartalmazhat hialuronsavat vagy akár damaszkuszi rózsavizet.

A jó kompozíció telitalálat

Ildikó mindig jegyzetel, gondolatait összefoglalja, aztán jön a kísérletezés időszaka, aminél nincs is jobb elfoglaltság. Egy krém fejlesztésénél fontos szakmai lépés az irodalmi gyűjtés, a hatóanyagokat, gyógynövényeket hosszú évszázadok óta alkalmazzák a gyógyításban.

— Nyilván van néhány preferált összetevő, de tudnom kell pontosan, hogy azok mellé milyen anyagokat kell tennem, hogy támogatva legyen a beivódás. Nem lehet csak úgy összedobni valamit, volt, amivel fél évig pepecseltem.

Érdekel, honnan lehet tudni, hogy a vanília jól illik a narancsvirághoz, és ezek együtt harmonizálnak a rizsolajjal. A gyógyszerész úgy véli, a szakmai felkészültség mellett érzék, készség és kísérletező kedv is szükséges hozzá.

— Tudjuk, hogy a rizsolaj jó bőrtápláló, hidratáló, feszesítő, szeretem a keleties illatokat, így beugrott a narancs. Erről persze tudható, hogy tónusjavító, frissítő hatású. Fontosak továbbá az arányok is. Nem baj az sem, ha egy kompozíciónak olyan nevet választunk, ami jól hangzik. (nevet)

Az alapkrémek mindegyike saját fejlesztés. Ez a hivatás kicsit hasonlít a parfümőréhez is. A szakember elmondja, nemrég egy arborétumi sétán azon gondolkodott, vajon a szélben illatozó virág melyik krémben kelhetne új életre. Ha ránéz egy emberre, szinte az első percben látja, mi tenne jót a bőrének.

A napfényvédelem fontossága

A nyár slágere a trópusi illatokat idéző arckrém és testhab. Beleszagolok a polinéz szigetvilágból érkezett alapanyagot rejtő tégelybe. Az érzés leírhatatlan! Gazdag, izgalmas illat, és mégis hihetetlenül tiszta. Ildikó a napfényvédelemre hívja fel a figyelmet. Fontos óvni bőrünket az UV-sugaraktól. A nap előcsalogatja a szeplőt, de májfoltot is okozhat, védekezni tehát már kora tavasztól érdemes.

— Nem mindig a magas faktorszámú készítmények a legjobbak. Nyolcas faktorszám felett már nincs D-vitamin-szintézis, ezért sem barnulunk le ötvenfaktoros készítmény használatakor. A D-vitamin pedig szükséges, a téli járványokat is az okozza, hogy a nyáron összegyűjtött napfényből érkező vitamin csupán két hónapig képes raktározódni a szervezetben. A napvédőket legalább fél órával napozás előtt fel kell vinni a bőrre és fürdés, úszás után meg kell ismételni azok használatát.

Kíváncsian próbálgatom az illóolajokat. A trópusi és mediterrán illatokat nagyon kedveli a gyógyszerész. Ma már minden beszerezhető, édesnarancs, grépfrút, zöldmandarin és a vaníliavirág egyaránt kedvelt. Ildikó nehezen választ parfümöt, kifinomult érzék kell ahhoz, hogy valaki eltalálja az ízlését. Részletesen beszél a méhpempő és a virágszirmokból kivont hatóanyagok hasznosításáról. Tanácsai közül pedig megfogadom, hogy igyekszem elvonni a szénhidrátot, spórolni a cukorral, mert biokémiailag bizonyított tény, hogy ezeknek többek között ráncelőidéző hatásuk van.

> **Nyolcas faktorszám felett már nincs D-vitamin-szintézis, ezért sem barnulunk le ötvenfaktoros készítmény használatakor. A D-vitamin pedig szükséges, a téli járványokat is az okozza, hogy a nyáron összegyűjtött napfényből érkező vitamin csupán két hónapig képes raktározódni a szervezetben**

MÉLYLÉGZÉS

Merj különbözni!

SZÖVEG: JÁRAI ATTILA **KÉPEK:** ZERGI BORBÁLA

Smink: Bernáth Veronika
Helyszín: Sebo Műszaki Szaküzlet és Konyhastúdió

Az energiaegyensúly megtartása a fontos

Ha végre itt a nyár – idézhetnénk a régi nótát –, a fél világ fogyókúrába kezd. A legtöbb ember minden kétséget kizáróan állítja, kevesebbet eszik és többet mozog ezután. Az elhatározás rettentő fontos, mégis csak az sétálhat önfeledten tenyérnyi bikiniben a medence szélén, akinél az egészséges életmód nem múló szeszély csupán.

Halmai Dóri személyi edzőként fiatal kora ellenére is sokat tapasztalt szakember. Arra kértük, legyen a Prémium magazin testőre. Az egészséges életmód nála ugyanis nemcsak szenvedély, de életforma. Gyerekkora óta sportol, mértéktartó az evésben, életét mások segítésének szenteli. Azt mondja, hivatásában mindent megtalált, ami szakmai kiteljesedést biztosít számára.

– Rekreációszervezés-egészségfejlesztés szakon diplomáztam, egyetemi tanulmányaim alatt nemzetközi személyi edző végzettséget szereztem, majd kitanultam a másik nagy szenvedélyemet, a Jumping Fitnesst, így már nemcsak űzöm, de oktatom is a legújabb trambulinos őrületet. A hivatásom rabja vagyok. (nevet) Egyszerre vagyok szakember, segítő, pszichológus.

Nemcsak, mert az edzőteremben lehullnak a gátlások, és az ember a saját testét minden létező elé helyezi, de mert ott derül ki, hol vagyunk sebezhetők, gyengék, melyek a legérzékenyebb pontjaink. Dórinak muszáj figyelnie mindenre, az egészségügyi kockázatot is szem előtt kell tartania, ha dolgozni kezd egy vendéggel. A személyre szóló mozgásterv mellett nagy súlyt helyez a táplálkozásra.

– Minden esetben ügyelni kell arra, hogy elhasználjuk a bevitt energiát. Az energiaegyensúly megtartása a legfontosabb szempont, mégis sokan magazinokból kivágott szupermodellek képeivel érkeznek az első órára. Fogyni akarnak, és azt kérdezik a szakembertől, hányszor kell eljönniük ahhoz, hogy pont úgy nézhessenek ki, mint a fitneszversenyek dobogósai.

Ilyenkor elmondom, hogy nem mindenkinek változik egyforma tempóban a teste, fontos az alkat, az anyagcsere és sok más egyedi jellemző. Egy alma típus mellre és hasra hízik, a körte viszont popsira és combra. Ezeket nem lehet megváltoztatni, de az egészséges, szép, ápolt testért sokat tehetünk.

A fogyás sem egyes testtájakon indul meg, az egész alakot kell nézni. Nem szabad magunkat másokhoz hasonlítgatni, induljunk apróbb léptekkel, de biztosan a cél felé. Aki nem tud futni, kezdje gyaloglással, javasolja Dóri. Elrettentő példákat sorol, ismer olyan fogyni vágyót, aki napi három litert ivott az egyik legismertebb üdítőből, más doboznyi linzerkarikát tömött magába munka közben, óriási súlyfelesleget felhalmozva. A kezdők mindig magasra teszik a mércét, őket lelkileg is támogatni kell, ha a kívánt eredmény késik. A nők vékonyabbak, a férfiak izmosabbak, erősebbek szeretnének lenni. Az edző úgy véli, teljes életmódváltással érhető csak el a siker.

A nyári melegben sportoláshoz és persze a mindennapokban is fogyasszunk sok folyadékot, iktassunk az étkezések közé gyümölcsöt, friss zöldséget! A korai órákban igyunk egy nagy pohár turmixot vagy csak úgy magában majszoljunk el egy szelet dinnyét, néhány szem cseresznyét, gurulós málnát, éppen minek van szezonja! A cukros üdítőket felejtsük el, a vizespalackba facsarjunk citromot és dobáljunk bele epret, áfonyát! Ha jobban csúszik, gazdagítsuk ezekkel a reggeli joghurtot is.

Ne éheztessük ki a szervezetet! Ha későn bújunk ágyba, ehetünk este hat óra után. Lefekvés előtt három órával azonban már ne nassoljunk. Hagyjuk el a gyorséttermi fogásokat, csökkentsük a szénhidrát- és a cukorbevitelt. Drasztikusan azonban ne fogyókúrázzunk, inkább húzzunk kényelmes cipőt, álljunk fel a fotelból, tévé helyett nézzük a környező fákat, és szánjunk időt a testünk karbantartására.

> Minden esetben ügyelni kell arra, hogy elhasználjuk a bevitt energiát. Az energiaegyensúly megtartása a legfontosabb szempont, mégis sokan magazinokból kivágott szupermodellek képeivel érkeznek az első órára

Tedd!

- Mozogj!
- Egyél kevesebb szénhidrátot!
- Fogyassz zöldséget!
- Igyál sok vizet!
- Vigyázz az egészségedre!

Ne tedd!

- Lefekvés előtt három órával ne egyél!
- Ne terheld túl magad!
- Este kerüld az édes gyümölcsök fogyasztását!
- Ne igyál cukros üdítőt!
- Ne akarj azonnali eredményt!

HÉTMÉRFÖLD

SZÖVEG: KIS-KARSAI MÁRTA **KÉP:** ZERGI BORBÁLA

Szedd a sátorfád! – Bőröndbe zárni a házat

Ki ne ismerné az utazás előtti pakolás gyötrelmeit. A filmekben vállfástól dobálják bőröndbe a sok holmit. A nagy halomra aztán ráültetik a gyereket, hogy könnyebb legyen a húzózárral. Sose értettem, hogyhogy nem a rommá gyűrt ruhát szedik ki a táskából a szereplők. Ez a mozi sztorijának szempontjából egyáltalán nem fontos, hiszen a főhős érkezése után átöltözik és persze mindig élre vasalt szerelésben sétál le a partra.

Nyáron utazni könnyebb, elég néhány rövidnadrág, tenyérnyi bikini, strandpapucs, szúnyogriasztó meg sebtapasz. Két napra ugyanannyi cucc kell, mint két hétre. Nem hagyhatjuk otthon a széldzsekit, a meleg takarót és a gyógyszeresdobozt sem. Előfordulhat, hogy a gyerek az első éjjel belázasodik, a strandon belelép egy méhecskébe, elvágódik az aszfalton vagy leég a bőre. Esetleg mindez egyszerre, sorban egymás után. Minden anya rémálma, hogy történik valami baj, amit éjszaka az erdei sátortáborban nem tud megoldani, ezért aztán a gyógyszertárban beszerzi a legjobb fülcseppet és sebhintőport. Az indulás előtti éjszaka rémálmainak persze nem tudunk megfelelni. Gondoljunk arra, hogy az óceánban nem, nem jön cápa, a hegyekben nem támad ránk medve és hurrikán, de még tornádó sem közelít tervezett úti célunk felé. Az aggódást csak úgy tudjuk legyőzni, ha tervezünk és időben elkezdjük a csomagok összeállítását.

Rend a lelke mindennek

Az utazási portálok javasolják, hogy készítsünk részletes listát, mielőtt elindulunk. Fontossági sorrendben írjuk össze, mi mindent kell elintézni a nagy kaland előtt. Vannak lényeges teendők: ilyen például a biztosítás. Mindenfélére. Balesetre, poggyászra, meg arra az esetre, ha összetörnénk a kocsit. Pénzt is kell váltanunk, és jó, ha kikeressük az adott országban használatos legfontosabb telefonszámokat. Segélyhívótól kezdve a követségen át a turistainformációig minden fent van már a neten. Apropó, net! Tájékozódjunk, van-e a szállásunkon wifi. Manapság a kempingek is felkészültek az informatikai forradalomra.

Strandpapucs és nagyestélyi

A ruhák tekintetében legyünk takarékosak. Még akkor is csak egyetlen strandruhát fogunk felvenni, ha magunkkal visszük a legújabb nyári kollekciót. Nyilván azt mondják most, hogy egy óceánjárón már a reggelinél is komoly dress-code van. Ezt tudni lehet jó előre, nem kérdés, hogy be kell tartani, a kenutúrára viszont feleslegesen csinos szandállal és stólával készülni. A nőket erről nehéz meggyőzni. Mindig előkerül a csomagból egy rafinált szabású színes top vagy csillogó fülbevaló, a lesült bőrhöz jól illik ugyanis a – még eggyel több – hófehér csipkés szoknya. Vigyünk magunkkal leégés ellen UV-t szűrő inget, napszemüveget, puha strandtörölközőt. Búvárfelszerelést és hűtőtáskát, de a jégakkut se felejtsük itthon. Jó, ha van nálunk tornacipő, termopulcsi és esernyő. Mindig, minden időben elkél egy vékony sál és soha, de soha ne maradjon ki a csomagból a zokni. Repülőn és vonaton sem jó, ha lefagy a lábunk a légkonditól, nem is beszélve a túrázó, kempingező nyaralásokról.

Szálljunk szabadon

Az utazásban, azt mondják, legjobb maga az út. Magunk mögött hagyjuk a hétköznapok taposómalmát. Az egész évben elszenvedett sérelmeket, a fáradtságot, a bajokat. Amikor útra kelünk, abban hiszünk, hogy visszatérésünkkor minden jobb lesz, újult erővel látunk munkához. Így is van mindig. A tenger morajlása, a kabócák szüntelen ciripelése, a lelassult idő hozzásegít ahhoz, hogy újrakezdjük. A repülés boldogsága például szabadságot ad. A magasban megérezzük, milyen törékeny kis lény az ember, és olyan közhelyek jelentése is megvilágosodik, miszerint a felhők felett mindig kék az ég. Legjobb lehet egyetlen bankkártyával utazni. Felszállni az első gépre, ami olyan messzire visz minket, ahol elengedhetjük kétségeinket, néha úgy érezzük, az sem baj, ha a visszaútra már nem futja.

C-osztály Edition C kivitel

Lenyűgöző forma. Meggyőző tartalom.

Modern és dinamikus AVANTGARDE külső kifinomult belső térrel párosulva. Próbálja ki a C-osztályt Edition C csomaggal, és engedje, hogy az egyedülálló vezetési élményt biztosító innovatív megoldások - mint a parkolást megkönnyítő Aktív parkolóasszisztens - még jobban lenyűgözzék. Részletekért és kedvező finanszírozási ajánlatainkért látogasson el a www.mercedes-benz.hu weboldalra.

C-osztály Edition C csomaggal - már
7 999 000 Ft-tól
különleges extrákkal

C-osztály kombinált üzemanyag-fogyasztás: 4,2-8,4 l/100 km, kombinált CO_2-kibocsátás: 106-195 g/km. A tájékoztatás nem teljes körű. Az adatok helyességéért, tévedésért vagy nyomdahibáért felelősséget nem vállalunk. A kép illusztráció. A hirdetés nem minősül ajánlattételnek. További részletekről érdeklődjön a Mercedes-Benz márkakereskedésekben! Az akciós ajánlat 2016. január 1. és szeptember 31. között érvényes.

Mercedes-Benz
The best or nothing.

autentik
Orientik Motor-Car Kft. Sopron, Győri út 42. Tel.: +36 99 505 344 www.mercedes-benz-sopron.hu

Vasárnap is vár mindenkit az őszre megújuló Family Center

Több mint 10 éve már, hogy a vasi megyeszékhelyen megnyitotta kapuit a Family Center. Megannyi koncertnek, családi és sport rendezvénynek adott otthont a bevásárlóközpont. Most pedig újabb mérföldkőhöz érkezett az üzletközpont. Hamarosan új üzletek nyitnak, korszerűsítésen esik át a folyosó, valamint a közösségi terek is.

Egy évtizede már, hogy Szombathely életének részét képzi a Family Center. Főként ruházati és elektronikai üzleteknek ad otthont a bevásárlóközpont, azonban korgó hassal sem kell távoznia senkinek, hiszen étterem is található az épületben. A hétvégi jó hangulatról pedig a megszokott családi programok gondoskodnak. A 2016-os év több szempontból is különleges lesz, hiszen új szórakoztató programokkal várják az érdeklődőket és teljesen megújul a Family Center belső tere. S, hogy miért szeretik a Vas megyeiek ezt a bevásároló központot?

- Talán azért, mert minden korosztály megtalálja az igényeinek megfelelő terméket, miközben tartalmas programokkal szórakoztatjuk őket – mondta Farkas Richárd, az Atrium Family Center managere. Örömmel árulom el, hogy a jelenleg 26 üzlet működik az áruház területén, de hamarosan új boltok nyitják meg kapuit a szombathelyi lakosok előtt.

Tíz év, amely villámgyorsan elrepült, s talán egy fejezetet is lezárt. A kerek jubileum pedig mindig tartogat valami újat, így lesz ez a bevásárlóközpont kapcsán is?

- Természetesen. Az említett új üzletek nyitása mellett igényes ételudvart alakítunk ki. Igyekszünk kényelmesebbé tenni a folyosókat és felújítjuk a közösségi tereket is. Ezek kivitelezését pedig úgy ütemezzük, hogy ebből a vásárlók ne vegyenek észre semmit. Nyugodtan mondhatom, hogy izgalmas hetek állnak előttünk és a nyár végére teljesen megújul a Family Center.

A korszerű közösségi tereken, folyosón, valamint üzletek megnyitása mellett milyen meglepetéssel fog szolgálni a bevásárlóközpont?

- Ha visszatekintünk, akkor elmondhatjuk, hogy minden hétvégére tartalmas és szórakoztató programokkal vártuk a kicsiket és nagyokat. Ez a jövőben sem fog változni, szeretnénk rászolgálni kedves vásárlóink bizalmára. Május 8-tól pedig minden vasárnap 10-18 között nyitva tart a Family Center – mondta el érdeklődésünkre a Atrium Family Center managere.

HÉTMÉRFÖLD

TOP 6 nyári kirándulóhely Vas megyében

KÉPEK: SZENDI PÉTER, UNGER TAMÁS

Ha nyár, akkor víz és fürdés. Lehet strand, élményfürdő, de legjobb, ha tó, folyó, Balaton vagy éppen tenger. Vas megyének tengerpartja nincsen, még csak Balaton-partja sincs, de számos természetes és mesterséges tó, élővíz kínál fürdési lehetőséget. S a víz felfrissítő, hűsítő erején kívül a természeti környezet szépsége is felüdít a hosszú, forró nyári napokon.

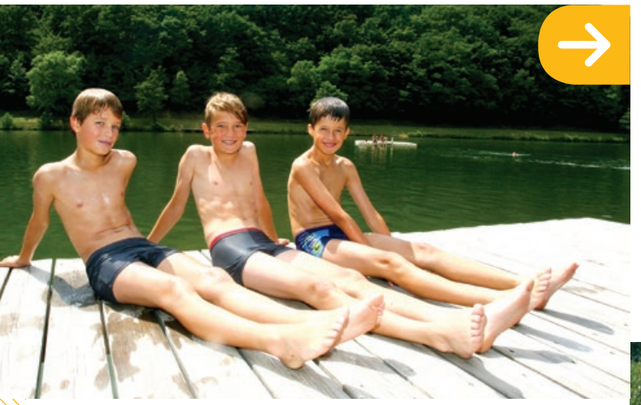

A szomszéd tava mindig hűvösebb

Az Írottkő Nemzeti Park közepén, a Kőszegi-hegység forrásai által táplálva, osztrák területen, erdők és a szőlőhegy mellett fekszik az öthektáros Rechnitz (Rohonc) fürdőtó. A kristálytiszta vízű rohonci tó háromszáz méter hosszú és száz méter széles, hét méter mély. Meleg nyári napokon a vízicsúszda, a vízitrambulin és a játszóterek gondoskodnak a pihenésről. A tó a Faludi völgyben található. A völgyet 1961–1964 között a Rohonci-patak vizével töltötték fel és így strandolásra is alkalmas tavat hoztak létre, amely kedvelt pihenőhelye mind a környékbeli osztrákoknak, mind a magyaroknak.

Csak jó úszóknak!

Magyarországi szakaszának nagyobbik részében a megyében folyik a Rába, amely inkább a vadvízi evezésről, a kenutúrákról híres, de ez nem jelenti azt, hogy ne lehetne fürödni benne. Igaz, nem árt az óvatosság, a legtöbb részen, partközelben is, váratlan kottyanók, örvények fogadják az óvatlan és bizonytalan úszótudású fördőzőt, a folyó sodrása pedig kifejezetten erős. Ettől függetlenül vannak kiépített strandok is, jó és biztonságos fürdőhelyek például Szentgotthárd és Körmend környékén.

Erdők mélyén, ligetek rejtekén

Hegyhátszentjakab település határában van a Vadása-tó, csodálatosan szép környezetben, a hasonnevű patak vizének felduzzasztásával keletkezett. Elnevezése onnét ered, hogy a környéken sok volt a róka, ezek lyukakat ástak a patak mentén, így lett vad-ásta, Vadása-patak, illetve tó. Vize kristálytiszta, a tavat tizenkét forrás táplálja. A tó az Őrség egyik legismertebb üdülőövezete. Az Őrségi Nemzeti Park jól járható turistautjai itt futnak össze. A kis előtározó és a nagyobb, a strandnak is helyet adó alsó tó kettős tóegyüttest alkot.

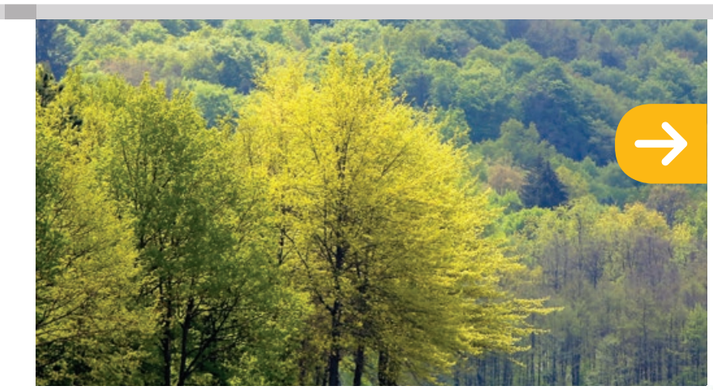

Árvíz helyett pihenés, szórakozás

A tó a Hársas-patak felduzzasztásával, gyönyörű erdei környezetben keletkezett néhány évtizede. Hivatalos neve Máriaújfalusi-víztározó, amit az alatta fekvő faluról kapott, amelyet korábban a patak kiáradó vize időnként elöntött. A Hársas-tó az Őrségi Nemzeti Parkhoz tartozik, ezért itt is be kell tartani a természetvédelmi előírásokat. Ami például azzal a következménnyel jár, hogy a horgásztóba egyes halakat nem lehet utántelepíteni, így ezekből csak öreg példányok foghatók. A tó egy részén lehet strandolni, másutt a fürdés tilos.

A tizenegy tó vidéke

Hosszúpereszteg mellett 1931-ben a Csörgető ér felduzzasztásával jött létre az a tizenegy tóból álló tórendszer, a Szajki-tavak, amely napjainkra minden igényt kielégítő népszerű üdülőterületté vált. Itt mindenki megtalálhatja azt, amire a pihenéshez szüksége van. Erdei kiránduló-útvonalak a túrák kedvelőinek. Lovaglási lehetőség, strand a fürödni, úszni vagy evezni vágyóknak. Külön tó áll a horgászok rendelkezésére, ahonnan senkinek sem kell üres szákkal távoznia.

A vízisportok paradicsoma

Gersekarát déli részén mesterségesen kialakított, kellemes környezetben lévő jóléti tározó révén a község turisztikai értékek tekintetében a vasvári kistérség egyik legjobb adottságokkal bíró települése. A harminchat hektáros Sárvíz-tó, valamint két előtározója kedvelt kirándulóhely, horgászparadicsom. A tó vize alkalmas fürdőzésre és vízisportok, jet ski üzésére, szépen gondozott partján kempingezésre is lehetőség van. Jelzett túraútvonal halad át a tó környékén.

SZÖVEG ÉS KÉPEK: ZERGI BORBÁLA

KÖNNYŰ, NYÁRI GASZTRONÓMIAI KALANDOK

A főzésnek nem muszáj izzadtságszagú, kapkodó és kemény munkának lennie. Főleg nem olyankor, amikor kint tombol a hőség, s az ember inkább a strandon áztatná magát, s megelégedne egy lángossal vagy akár egy fagylalttal is. Enni viszont muszáj, s ha már főzünk magunknak, mert úgy finomabb és gazdaságosabb, akkor miért is ne lehetne ez a főzés egy könnyű nyári kaland, netán egy flört, aminek helyszíne a konyha, segédeszközei a lábos vagy a fakanál? Első receptünk legyen tehát egy

Könnyű nyári pörkölt

Sokan csak nokedlivel tudják elképzelni a pörköltet, de nyugodtan szakíthatunk a hagyományokkal és az unalmas megszokásokkal. Kipróbáltuk ezért a pörköltet currys kuszkusszal és párolt spárgával. Mivel jó paradicsomosan szeretjük, ezért nagy kockákban vágtuk bele a paradicsomot. Isteni volt!
Íme a recept.

Hozzávalók:
· 800 g sertéscomb (esetleg lapocka)
· 350 g vöröshagyma
· 2 db paradicsom
· 1 db paprika
· 1 ek. sűrített paradicsom
· 1,5 ek. kókuszzsír
· 0.5 ek. só
· 1 ek. fűszerpaprika
· 1 tk. paprikakrém
· 1 tk. őrölt fűszerkömény
· fekete bors ízlés szerint (frissen őrölt)

Leírás:
· A húst megmossuk, leszárítjuk, majd felkockázzuk. A hagymát apróra vágjuk, a paradicsomot, paprikákat felaprítjuk.
· A felhevített zsíron megfonnyasztjuk a hagymát, félrehúzzuk, megszórjuk a fűszerpaprikával, belekeverjük a paprikakrémet, 1 dl vízzel felöntjük, zsírjára pirítjuk.
· Ekkor rádobjuk a húst, fűszerezzük sóval, borssal, őrölt köménnyel, hozzáadjuk a felkockázott paradicsomot és a paprikákat is.
· Lefedve, kisebb lángon 30 percig pároljuk.

Következzék a currys kuszkusz receptje:

A kuszkusz a világ legegyszerűbb köret, percek alatt elkészíthetjük akár nagyobb mennyiségben is. Kuszkuszt minden boltban lehet venni zacskós vagy dobozos kiszerelésben. Mi biokuszkuszt vásároltunk a bioboltban.

Hozzávalók:
· 2,5 dl kuszkusz (kb. 250 g)
· 2,5 dl forró víz
· 2 ek. extra szűz olívaolaj
· só
· curry ízlés szerint
· bazsalikomlevél ízlés szerint

Elkészítés:
Kimérjük a kuszkuszt, ráöntjük az olívaolajat, sózzuk, beletépkedünk friss bazsalikomleveleket, majd felöntjük forró vízzel. Letakarjuk és hagyjuk, hogy megszívja magát. Öt perc elég, ekkor alaposan elkeverjük benne a curryt. Aki nem szereti a curryt, tehet bele ételízesítőt, de natúran is fogyasztható.

Most pedig lássuk a párolt spárgát:

Hozzávalók:
· 1 csomag (16 szál) zöld spárga
· só
· 2 ek. vaj
· víz

Elkészítés:
A spárga fás részét eltávolítjuk. Kis lángon feltesszük a spárgát vajjal, vízzel és sóval párolni. Ha megpuhult, tálalhatjuk és fogyaszthatjuk.

GASZTROGURU

Orgonaszörp áfonyával

Hozzávalók négy adagra:
· 1 l víz
· 40 dkg cukor
· 1 tk. citromsav
· 10 db orgonavirág (nagy virágok)

Elkészítés:
A cukrot belekeverjük a vízbe. Amikor már forrásban van, a tűzről félrehúzzuk és beletesszük a leszedegetett orgonavirágokat. Jól összekeverjük, fedővel letakarjuk és egy napot pihenni hagyjuk. Másnap az italt leszűrjük és felforraljuk. Amikor már jól forr, beletesszük a citromsavat. Nem kell megijedni, itt a szörpünk színe halvány rózsaszínre fog váltani. Ha mindeközben áfonyával bolondítjuk meg a szörpünket, akkor nemcsak az íze lesz zamatosabb, de elveszíti halvány rózsaszínét, és lilás árnyalatot ölt. Végül teljesen tisztára mosott, száraz üvegekbe töltjük, jól lezárjuk és fejre állítjuk.

Amíg elkészül a szörpünk, készíthetünk egy manapság nagyon divatos és egészséges chiapudingot, friss gyümölcsökkel:

Hozzávalók két adagra számítva:
· 2 ek. chiamag
· 2,5 dl mandulatej
· 1 közepes darab banán
· 5 dkg málna
· 1 ek. mandulavaj
· 1 kk. fahéj
· 1 ek. méz

Elkészítése:
Keverjük össze a chiamagokat a mandulatejjel egy tálban vagy befőttesüvegben. Fedjük le és tegyük a hűtőbe éjszakára állni. Reggel, amikor már kocsonyás, puding állagú, adjuk hozzá az apróra kockázott banánt, egy kevés málnát, a mandulavajat és a fahéjat. Adhatunk hozzá egy kis mézet is, ha nem elég édes. Végül szórjuk meg a tetejét magvakkal és gyümölcsökkel.

– Már negyed évszázaddal ezelőtt is földházat akartam építeni. A diplomamunkám erről szólt, úgyhogy elég régóta jár ez a fejemben. Az emberek szemében ez nem ház. Az emberek szemében az a ház, aminek teteje van. Sátortető, kis kéménnyel, amilyet a gyerek rajzolgat. Ez a ház nem ilyen. Finoman szólva is szokatlan.

Föld a házam teteje

SZÖVEG: ELEKES KORNÉL **KÉPEK:** TIMÁR GERGELY

Kovács Gábor építész valóra vált álma

A KÜLÖNLEGES ABLAKKERETBE AZ ÉPÍTÉSZ VERSSOROKAT VÉSETT. A KÉPEN A HALOTTI BESZÉD RÉSZLETE LÁTHATÓ

Gábor olyan helyen szerette volna megépíteni a házat, ahol két szakrális vonal találkozik. A korábbi civilizációk olyan helyen húzták fel a templomaikat, ahol a sámánok éltek vagy a boszorkányok laktak. Manapság meg olyan helyre kerülnek ezek, ahol van egy telke az önkormányzatnak. Különös módon született meg ez a varázslatos műhely. Előbb volt meg az ablak, mint a ház. Még a telek sem volt meg, amikor már tudta, milyen ablakra vágyik. Az építész rajong az íves formákért, nem tartja szükségesnek, hogy egy épület sarkokból álljon. A műhelynek szánt épületben nem sok vízszintes és függőleges van. A falak kicsit ferdék, még a tartóoszlopok is azok. A mindössze negyvennégy négyzetméteren van helye fürdőszobának, kis hálófülkében lehet lepihenni, a ház kiválóan alkalmas az elmélyült szobrászkodásra. Különlegessége az épületnek, hogy mivel úgynevezett nyeles telken áll, nem látszik az utcafrontról, és mivel a tetején elterített földből virág meg fű nyújtózkodik az ég felé, egyáltalán nem tűnik fel a hívatlan látogatónak.

— Tavasztól nyárig nem találsz rá! Ennek oka, hogy el akartam bújni! Alacsony, fű van a tetején, és ott nem is fogom lenyírni, nője csak be a gaz. Ültettem oda még egy csomó lilaakácot meg vadszőlőt.

Az építész mindenhez konyít egy kicsit, mindent a saját két kezével akart megvalósítani. Nem úgy dolgozott, mint egy valódi mester, de a következő háznál már az is jobb lesz. A födém felrakásánál kért segítséget, de a víz, villany bekötése, a szennyvíz elvezetése, a falak felállítása, a nyílászárók mind Gábor keze munkáját dicsérik.

Az épület szíve a kandalló, nem akarta, hogy a lakás melege a radiátorból jöjjön, hiszen szereti az ősi elemeket, a tüzet, vizet, levegőt és a földet. A panelben lét műanyag kockaként lebeg a szemei előtt. Nem vágyik rá.

Fontos a kertkapcsolat, gyönyörű napfényes terasz övezi az épületet. A levegőzésről egy különleges technika gondoskodik. Az épülettől harminc méterre áll ki egy cső, az a föld alatt kilencven centiméterrel jön be a kályhához. Nem kell szellőztetni, mert a csövön friss levegő érkezik, felmelegszik, a ventilátorok pedig rásegítenek erre. Télen hiába van mínusz tizenöt fok, a föld alatt mindig tizenegy fok van. Nyáron pedig lehűl, és nem kell klíma. Nem szabad tehát mínusz tizenöt fokban ablakot nyitni, inkább tizenegy fokkal kell szellőztetni. Így aztán előmelegített levegő van a házban, állandó hőmérsékletet biztosít ez a megoldás.

Gábor úgy dolgozott a házon, mint egy megszállott. Nemcsak a pénzét, de minden idejét a ház építésével töltötte. Gyakran reggel nyolctól sötétedésig kint volt. Azt mondja magáról, nem ideális társ, mert a házzal gyakran többet törődött, mint a szeretteivel, képes ünnepekkor is dolgozni, háromszázhatvanöt napból háromszázötvenet kint töltött a készülő épületnél! Tizennégy hónap alatt készült el vele!

> A műhelynek szánt épületben nem sok vízszintes és függőleges van. A falak kicsit ferdék, még a tartóoszlopok is azok. A mindössze negyvennégy négyzetméteren van helye fürdőszobának, kis hálófülkében lehet lepihenni, a ház kiválóan alkalmas az elmélyült szobrászkodásra

A beérkező levegőt a kandalló felfűti, marad a kéménynél egy hetvenfokos hulladékhő is. Az építész szerint az emberiségnek az a feladata a következő évtizedekben, hogy megtalálja a módját az energianyerésnek.

Kérdésemre, vajon önfenntartó-e az épület, azt feleli, az lesz, de még volna mit tenni ezért. Napkollektorokat kell felhelyezni a tetejére. A házat most fával fűti, a vizet bojler melegíti, az épületben rengeteg a bontott anyag, a falazást földdel végezte a mester. Felhasznált mindent, amit az épülő műhely környezetében talált. Megkérdeztem Gábort, vajon a ház megépítése vagy a benttartózkodás jelenti-e a nagyobb örömet. Nevetve válaszolta, hogy az építkezés az igazi szenvedély! De mivel az épületben készíti a szobrait, nyilván csodás érzés benne lenni, faragni, rajzolni, terveket szőni.

Kovács Gábor építész-tervező, igazságügyi szakértő

Rengeteg házat tervezett már, volt köztük rönkház, dombház és most itt a földdel fedett ház, amelyet Balatonbogláron épített fel.

A negyven négyzetméteres ingatlan egy nyeles telken áll, távol a kíváncsi szemektől. A tetején a harminc tonna földből virágok nőnek és fű ágaskodik a magasba. Gábor műhelynek építette a házat, itt készülnek a gyönyörű faszobrai. Sokan csodabogárnak tartják, jól ismerik országszerte, hiszen faragott autót is épített, amelynek mindenki csodájára járt.

– Azt látod, hogy ide a falba hosszú üvegcsíkokat raktam. Ha felkel a nap, gyönyörűen oszcillál a fény. Ezt nem terveztem el persze előre, az építés közben jött egy ötlet. Az egyik legizgalmasabb nyilván a tető, amelyre harminc tonna földet hordott a tulajdonos, úgy tervezi, hogy az épületet benövi majd a fű és a növényzet győz, vagyis a természet „visszafoglalja" magának azt, ami jár neki. Gábor ismerősei nem csodálkoztak a terven, tudták, hogy mindig kitalál valami érdekeset, a balatoni szomszéd pedig szívesen nézte, hogyan dolgozik, még videofelvételeket is készített az építkezésről.

– Én bújócskát akartam itt játszani. Elrejtőzni a világ elől, csendben, nyugalomban átadni magam az alkotás örömének. Ehhez képest csak ráadás, hogy a ház gazdaságos, tartja a hőt, és ha nem megyek le egy hónapig, akkor sem húl ki az épület.

Gábortól azt kérdezem, vajon milyen számára az ideális otthon. Elmeséli, lakott ő már olyan belvárosi ingatlanban, ahol tücskök ciripeltek az udvarban, mert olvasta, hogy azok a legjobb házőrzők.

– Átmentem a közeli állatkereskedésbe, mondtam az üzletvezetőnek, adjon nekem hat tücsköt! Adott. Aztán mondtam azt is, hogy várjon, mert azokat fel is kell installálni! (nevet) Lyukakat vájtam és ott laktak a kertben! A kutyát ugyanis el lehet hallgattatni, a tücsköt viszont nem.

A KONYHABÚTORT ÉS A KAMRA AJTAJÁT IS FÁBÓL FARAGTA KI A SZOBRÁSZ. GÁBOR SAJÁT KEZÉVEL KÉSZÍTETT MINDENT, ÍGY VÁLTOTTA VALÓRA ÁLMÁT

Az ideális otthon Gábor számára egy hely, ami közel van a városhoz, de kint van a fák között. A tervező nyáron gyakran alszik a szabadban, legutóbb azt hitte, vaddisznótámadástól kell tartania, de csak üzekedő sünök verték fel álmából. Amikor megkérdezem tőle, vajon nem fél-e, azt válaszolja, kicsit igen, de valójában szeret félni. Ha elkészül majd a fák között az álomotthon, akkor is kitalál majd valami mást, mert mindegy, min dolgozik, csak csinálhasson valamit.

Prémium Premier a színházban

Június 11-én közönségtalálkozó!

Újat teremteni. A legtöbb embernek ez a szíve vágya. Létrehozni a semmiből valami újat, amiben kedvünket leljük. A Vas megyei Prémium magazin 2014 tavaszán indult útnak. A kezdetekkor tanácstalanul forgattuk a fejünket, milyenné is tegyük, hiszen nem volt viszonyítási pont. Van, akit ez megriaszt, mások azonban ilyenkor bontanak szárnyat. A mi csapatunk az utóbbit választotta.

Amikor kiadónk, a Pannon Lapok Társasága úgy döntött, a nyugati régióban is elindítja a – más megyékben már ismert – magazint, át kellett gondolnunk, vajon milyen témák, történetek, személyiségek érdekelhetik az itt élőket. Elsőként arra gondoltunk, a kiadvány neve magában hordozza annak tematikáját: nyilvánvaló, hogy a legjobbat kell nyújtanunk.

Rá kell találnunk azokra az emberekre, akik sorsukkal bizonyítanak. Kerestük a sikersztorikat, a gazdaság, a tudomány és a művészet területéről, fontosnak tartottuk azt is, hogy olyan riportokat készítsünk, amelyek szereplői a térségben élnek vagy innen származnak. A legnagyobb fejtörést mindig a címlap jelentette, mert fontos volt, hogy a borítón szereplő ismert és elismert személyiség legyen. Így került az első kiadványra Fekete Ernő, a Katona József Színház színésze, aki a megyeszékhely szülötte, később követte őt Márkus Erzsébet olimpiai ezüstérmes súlyemelő, majd Szabó Éva teniszlegenda és sok más híres, tehetséges szülötte ennek a térségnek.

Kitaláltuk a kiadvány rovatait, és sokat gondolkodtunk azon is, hogyan lehet megteremteni a kép és a szöveg helyes egyensúlyát. Úgy éreztük, muszáj a kép elsődlegességét hirdetnünk, így sok írást kurtítottunk meg az évek során, eltelt jó néhány hónap, mire ráéreztünk a helyes ritmusra.

Céljaink között szerepelt, hogy sokszínű kiadványt adjunk az olvasók kezébe, amelyből minden korosztály szívesen válogat.

Időközben sokat változott a lap. Megújult az arculat, a grafikai elemek, a tördelés és minden más is. A stáb a kezdetektől ugyanazzal a lelkesedéssel dolgozott. Halmágyi Miklós főszerkesztő sok évtizedes újságírói és vezetői tapasztalata adta a szakmai garanciát, Kovács Ágnes szerkesztő televíziós gyakorlatával jól ráérzett a képek és a szöveg egymásra utaltságának fontosságára, Zergi Borbála gyönyörű fotográfiái garantálták a legmagasabb minőséget. A csapathoz később Timár Gergely fotográfus csatlakozott, aki már első alkalommal egy fantasztikus címlapot készített. Elindítottuk a lap Facebook-profilját, mára már másfél ezer követőnk figyeli a kiadvány készültét. A magazin honlapján beleolvashatnak írásainkba, gazdag képi anyaggal illusztráljuk is azokat. Tele vagyunk ötletekkel, legutóbbi lapszámunkban útjára indítottuk múltidéző rovatunkat, amely régi helytörténeti ínyencségeket dolgoz fel szép képi megoldásokkal. Almásy László után ezúttal Horváth Mariska kalauznőt és Főző Karola virágüzletét keltettük életre színészek, sminkesek és jelmeztervezők segítségével.

Szeretnénk, ha magazinunkat minél többen forgatnák, ezért június 11-én, szombaton este hét órakor elindítjuk a Prémium Premier-sorozatot a Weöres Sándor Színházban. Ezentúl minden új lapszám megjelenésekor közönségtalálkozót szervezünk. A rendezvényen két fotográfusunk alkotásaiból nyílik kiállítás Foglyul ejtett lélek címmel. Majd Jordán Tamás, a színház igazgatója olyan vendégekkel beszélget, akik szerepeltek vagy szerepelnek majd a magazinban. Meghívásunkra örömmel érkezik Prieger Zsolt zenész, újságíró, az Anima Sound System vezetője, Winkler Róbert újságíró, a Totalcar vezető szerkesztője, műsorvezető, Zsámboki Marcell, a Magyar Táncművészeti Főiskola egyetemi docense. Közreműködik Völgyi Attila gitárművész és Pulay Terézia fuvolaművész. Minden kedves érdeklődőt szeretettel várunk. www.premiummagazin.hu www.facebook.com/Premium.Magazin

SZÖVEG: KOVÁCS ÁGNES **KÉPEK:** ZERGI BORBÁLA

A VILLAMOS RÉG ALUSZIK

Az 1-es pályaszámú a Smidt Múzeum kertjében parkol

Hosszú álmát alussza, útja rég véget ért. Mégis úgy érezzük, nem hagyott minket magunkra. A belváros szívében parkol, virágzó fák vetnek neki árnyékot. Papp-Ionescu Dóra, a Weöres Sándor Színház súgója felkapaszkodott rá, s ha már ott volt, képzeletben jólesően elzötyögött a Kálváriáig. Az éles kanyarban a padlóhoz szorította a talpát, és csuklójára hurkolta a kapaszkodót, miközben kíváncsian bámult ki az ablakon. Nem utas volt, épp ellenkezőleg! Magára öltötte az utolsó kalauznő, Horváth Sándorné, Mariska munkaruháját.

Szombathelyen az országban harmadikként indult meg a villamosközlekedés 1897. június 4-én, Éhen Gyula polgármestersége alatt. Ez is bizonyítja, hogy a kiegyezés utáni gazdasági fellendülésnek és polgári fejlődésnek köszönhetően a korabeli Szombathely a monarchiabeli Magyarország egyik legmodernebb városa volt. A villamosvasút létesítésének hátterében az áldozatkész és igényes polgárság, a kiváló szakembergárda és Vas vármegye arisztokráciája állt. A villamosvasutat 1000 mm-es nyomtávolságúra építették, ahogyan a berlini, a budapestit és a pozsonyit is. A szombathelyi villamosközlekedés 1897-es megindulásakor a Püspöki Iskola előtti végponttól a vasútállomásig szállították a kocsik az utazóközönséget. A 12 percenként közlekedő svájci villamoskocsik reggel 5 és este 11 óra között jártak. A svájci neuhauseni vagongyárból vásárolták ezeket a járműveket, ezért Magyarországon egyedinek számítottak. A szombathelyi villamosoknak szintén sajátossága volt, hogy a járművek elejére postaládákat szereltek és télen elektromos árammal fűtötték azokat, a megállókban pedig lámpák jelezték a kocsik várható érkezését.

Évente hétmilliós utasforgalom

1900. április 12-től indult meg a kibővített pályaszakaszon a közlekedés, ezúttal már a Kiskar–Óperint–Kálvária utcákon át a Szent István parkig haladt a sínpár, amely a város „leglátogatottabb sétakertje" volt.

AKI VILLAMOSRA SZÁLLT, ÚTJA SORÁN GYÖNYÖRKÖDHETETT A VÁROS NEVEZETESSÉGEIBEN. DÓRA BETARTOTTA AZ ELŐÍRÁST, A KÉPZELT UTAZÁS IDEJÉN MINDKÉT KEZÉVEL ERŐSEN KAPASZKODOTT

Álmában talán csenget kicsit

Az 1-es pályaszámú villamoskocsit, amely a Smidt Múzeum udvarán látható, a Ganz gyár 1927-ben eredetileg benzinmotorral gyártotta és Budapesten üzemeltette áramszünet és a felsővezetékek karbantartása idején. 1940-ben villamos pótkocsivá alakították át. Ünnepélyes átadására Sztálin születésnapján, 1951. december 20-án került sor. A homlok- és oldalfalak alsó részét sárgára, a felsőt fehér színűre festették. Közöttük, az ablakok alatt sötétbarna csík húzódott, a kocsi teteje pedig csokoládébarna színű volt, mint ahogy az alsó részek is, a lépcsők, a kerekek védőkeretei, a lökhárító és a csapóajtók. Ezt az 1-es pályaszámú kocsit 1976 és 1997 között a MÁV Szombathelyi Igazgatóságának udvarán őrizték, majd a szombathelyi villamosközlekedés megindulásának centenáriuma alkalmából a vasútállomás előtti térre állították ki, ahol többször megrongálták. Ezért a Szombathelyi Szépítő Egyesület kezdeményezésére és a Vasi Volán Közlekedési Zrt. közreműködésével 2007. július 11-én átszállították az egykori nyomvonala mentén lévő Smidt Múzeum udvarára, műemléki környezetbe.

A szövegben mások mellett Kalocsai Péter írásait használtuk fel.
Felvételeink a Smidt Múzeumban készültek. Köszönjük a támogató segítséget Kappel Csilla igazgatónőnek. Mariska eredeti kalauznő-egyenruháját Papp-Ionescu Dóra öltötte magára. A Weöres Sándor Színház súgójának haját és sminkjét Takács Katalin készítette.

A villamos Szombathely gazdasági életére élénkítő hatással volt, óriási forgalmat bonyolított le. A 70-es években évente több mint 7 milliós volt az utasforgalma. Szombathely közönsége és a városba látogató vendégek igazán szerették, szívesen közlekedtek vele olcsósága és hangulata miatt.
A Szombathelyi Villamosvasút Vállalat megszüntetéséről a döntést az Országgyűlés által 1968-ban elfogadott közlekedéspolitikai koncepcióban hozták meg. A helyi városvezetés hiába tiltakozott, a villamosközlekedést 1974. augusztus 20-án végleg le kellett állítani.

Mariska, az utolsó kalauznő

Az első egyenruhákat Horváth Lajos, a közismert helybeli férfiszabó készítette. „A ruházat setétkék zubbony, cseresznyepiros hajtókával, melyen villámok vannak fémből, setét szürke nadrág és köpönyeg, tisztisapka alakú föveg ezüst zsinórral, és a sapkán is fémből készült villámok."
(Dunántúl, 1897. máj. 27. 5. p.)

Az egyik utolsó női villamosvezető Horváth Sándorné, Mariska néni volt, aki 1942-ben fiatalon, 18 évesen került kalauzként a „villamosra". Mariska néni – a bevállt szokások szerint – hol kalauzként, hol villamosvezetőként dolgozott. 1974. augusztus 20-án az utolsó villamosjárat vezetője ő volt.

SZÉLL KÁLMÁN
KASTÉLYSZÁLLÓ

Rátót, vasi kisfaluba érkezve a Fő út mentén feltűnik egy, az óriás tölgyfák mögött szerényen meghúzódó, takaros kis kastély.
Ma jobb helyet keresve se találni a kikapcsolódásra. A kastély valósággal lélegzik, szubalpin klímájú levegőt szív magába. Az alpokaljai turisztikai régió klimatikus gyógyhelynek számít. A gyönyörűen felújított belső terek harmóniát sugároznak, igyon egy teát ott, ahol azt Vörösmarty Ilona is tette! Szállodánk 12 szobával várja azon vendégeit is, akik tudatosan figyelnek az alvással töltött idő minőségére. A kastélyhoz közel 2 hektáros ősfás park tartozik, a több mint százötven éves fákban valóságos gyógyító energia rejlik, a természet energiája árad belőlük, a fák ugyanis igen erős pozitív aurával rendelkeznek, amellyel képesek kitisztítani, feltölteni az ember energiamezőit is. Öleljen meg egy fát még ma!
A 4 csillagos szállodai szobák és az étteremen kívül vendégeink rendelkezésére állnak: infra és finn szaunák, jacuzzik, egy gőzkabin, egy aromaterápiás szoba, különböző masszázsok, és speciális testkezelések is. A gyógyászati és wellness központ természetesen a szállásfoglalással nem rendelkező vendégek számára is elérhető.

RÁTÓT Tel.: +36 94 538 017
E-mail: rexclinic@rexclinic.hu www.rexclinic.hu

MAGISTER products
est.1965
A KOZMETIKUMOK KRÉMJE

- 100 % természetes összetevők
- Az érzékeny bőr számára is
- Jellemzően BIO alapanyagok
- Környezetbarát gyártás

„Én hiszek a vegyszermentes bőrápolásban!"

MAYAM
www.magisterproducts.hu
Személyes átvételi lehetőség:
9789 Se, Szabadság út 83.
ECO CERT

MOSOLYT VARÁZSOLNI AZ ARCÁRA EGY PILLANAT ALATT: FELBECSÜLHETETLEN

ÉLVEZZE MASTERCARD® VAGY MAESTRO® KÁRTYÁJA ELŐNYEIT!

Takarítson meg időt a kasszánál, fizessen akár egy érintéssel MasterCard vagy Maestro kártyájával, és éljen a kedvező kereskedői ajánlatokkal.

MasterCard Maestro

A promóciók pontos időtartama és részletek: mastercard.hu/promociok

Marionnaud PARIS
Hervis STORE ONLINE MOBILE
Triumph THE MAKER OF LINGERIE SINCE 1886

HÉTMÉRFÖLD

KÉPEK: SZENDI PÉTER ÉS UNGER TAMÁS

Programajánló

Bartók Szeminárium és Fesztivál

Az ország legnagyobb presztízsű zenei fesztiválja immár több mint négy évtizede várja Bartók Béla, valamint a 20–21. századi zene kedvelőit és művelőit. 2016 januárjától kezdve új korszak nyílik a rendezvénysorozat életében, hiszen a zeneszerzőhöz köthető szerzői jogok felszabadultak, ezzel utat engedve további kísérletezéseknek, Bartók műveinek más és más fénybe állításának. 2016-ban a „Nő" áll a július 9. és 16. között megrendezett fesztivál középpontjában.

Savaria Történelmi Karnevál

Közép-Európa legnagyobb historikus alapokra épülő összművészeti fesztiválja tucatnyi helyszínen, kétszáznál is több programmal várja a zene, a színház, a gasztronómia és az igényes szórakozás szerelmeseit augusztus 25-től 28-ig. Mindenki átélheti a szombathelyi nyár legszínpompásabb napjait, és részese lehet egy felejthetetlen Karnevál-kalandnak, amelynek a látványos felvonulás a fénypontja.

Szent Iván-éji vigasságok

Június 25-én Szombathelyen, az Emlékmű és Csónakázótó környékén egész napos rendezvénnyel várják a kikapcsolódni vágyókat. A Clap4what, a Zaporozsec, a Margaret Island, Nagy Feró és a Beatrice, a Hooligans lép fel egymást követően a nagyszínpadon, éjfélkor pedig a hagyományos és látványos tűzijáték várja a nagyérdeműt. A gyerekeket pedig interaktív játszóház, gyerekelőadások, Szent Márton-óriásbábu, ifjúsági vetélkedők, vidámpark és vásár.

Lamantin Jazz Fesztivál

Június 19-től 25-ig tart Szombathelyen az immár nemzetközi hírű fesztivál és improvizatív zenei tábor. A Fő téri Jazzsátor, a Bartók Terem, az evangélikus templom és a színház ad otthont a rendezvénynek, amelynek fellépői Reggie Johnson (USA), Alvin Queen (USA), Csík Gusztáv, Stéphane Belmondo (FR), Equinox, Lurrie Bell's Chicago Blues Band (USA) és még sokan mások.

Ákos az Emlékműnél

Július 10-én Szombathelyen, az Emlékműnél, az Eb-döntő előtt, full technikás, ingyenes Ákos-buli lesz egy kétnapos, katolikus ifjúsági rendezvény részeként. A Kossuth-díjas énekes és csapata az idei nagyszabású turnéjával érkezik. Lesznek dalok az új lemezről, vegyítve a régi nagy slágerekkel. Ákos egyébként, amikor Marci fia beteg volt, írt egy számot, az Ébredj! címűt, amelynek az alcímében szerepel Szent Márton neve és köpenye.

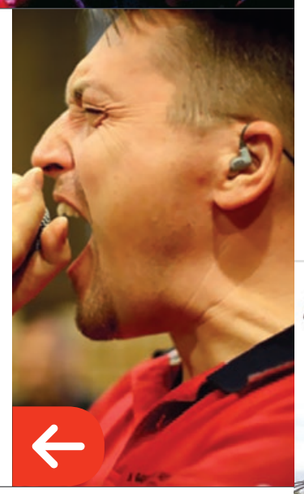

PROMÓCIÓ

Huszonöt éves a Zoll-Sped Kft.

A családi vállalkozás alapja a bizalom

A negyedévszázados jubileum kiváló lehetőség a számvetésre, a Zoll-Sped Kft. nagy utat járt be ez idő alatt. Dacolva a kihívásokkal és a nehézségekkel, az induláskor mindössze két konténerből kialakított irodából mára egy korszerű, szakmailag magas színvonalon teljesítő vállalat várja partnereit – vallja az alapító és ügyvezető, Kuglicz J. Attila

A cég fennállása óta viszonylag kis fluktuációval dolgozik, elmondható, hogy a munkatársak közül legtöbben évtizedek óta erősítik a Zoll-Sped Kft. csapatát. A cég vámudvarként alakult, feladatköre a vámterület teljes spektrumát felöleli ma is, vámszakmai vezetőik komoly szakmai múlttal és nagy gyakorlattal rendelkeznek. A vámügyintézés mellett azonban az ügyvezető nagy hangsúlyt fektetett a tevékenységek bővítésére is, így mára a legfontosabb területek a speciális logisztikai feladatok (vegyi ill. veszélyes anyagok temperált raktározása, kezelése, gyártása és szállítása), bérmunka keretében végzett alkatrészgyártás, valamint kiszervezett adminisztrációs tevékenységek (pl. az EKÁER, vagy a Környezetvédelmi termékdíj bevallások elkészítése) lettek.
Az ügyvezető büszke arra, hogy az uniós csatlakozást követő súlyos piaci átrendeződések, és a gazdasági válság után is szélesíteni tudták a vállalkozási tevékenységet. Szerencsés helyzetnek tartja, hogy a TDK Epcos kiemelt partnerükké vált. Ehhez persze olyan magas minőségű szolgáltatást kell biztosítaniuk, ami megfelel a nemzetközi elvárásoknak, ezért is vesznek részt rendszeresen szakmai képzéseken, vezettek be minőségirányítási rendszert, és keresik folyamatosan a javítandó területeket.
Ezzel együtt az ügyvezető megfogalmazása szerint a legfontosabb elvek a korrektség és a megbízhatóság, mert –a felelős szakmai tevékenységek mellett- ezek alapozzák meg azt a bizalmat a partnerek szemében, mely nélkül ma nem tartanának itt.
Jó kapcsolat köti a vállalatot a szakképzéshez, mérnökképzéshez, a helyi vállalatokhoz egyaránt, különösen fontos számára a környezettudatosság és – egy új, kiemelt területként- a műanyag hulladékok hasznosításában rejlő lehetőségek kiaknázása is.
Rendszeresen támogat egészségügyi szervezeteket és oktatási tevékenységeket, mélyen hisz abban, hogy az összefogás a leghatékonyabb eszköze a hosszú távú fejlődésnek.
A Kft. az elmúlt hat évben jelentős kormányzati és uniós támogatást kapott, az ügyvezető hangsúlyozza hogy az illetékes önkormányzati, hatósági és felügyeleti szervek mindig a legnagyobb segítőkészséggel végezték munkájukat, amiért köszönettel tartozik. Emellett különösen fontosnak tartja a koordináló szervezetek (főleg a Kereskedelmi és Iparkamara valamint a Járműipari és Mechatronikai Központ) munkáját is. Úgy véli, a térség vállalkozásai számára rendkívül fontos hogy minél több együttműködés alakuljon ki, amihez alapvető fontosságú az információk jól szervezett begyűjtése és megosztása.
Időközben az ügyvezető két fia, Balázs és Ákos is csatlakozott a céghez. Balázs (a fiatalabb) 4 éve, feladata az informatika és a raktározási területek felügyelete. Ákos fél éve tért haza Budapestről, és az egyik legnagyobb média cégnél szerzett menedzsment tapasztalatait igyekszik majd kamatoztatni az immár abszolút családi vállalkozásban.
A negyedszázados jubileumot méltó módon ünnepelték a Zoll-Sped Kft. munkatársai a város és a régió vezetőivel, az ünnepségen beszédet mondott Dr Puskás Tivadar és Harangozó Bertalan, jelen voltak a politika és a gazdasági élet helyi prominensei is.
Minden időszaknak megvannak a maga kihívásai, melyekkel a cég eddig sikerrel nézett szembe. A következő két-három esztendő céljai, és a jövő hosszabb távú tervei már megfogalmazódtak, melyekben a bizalom megtartása és erősítése továbbra is az első számú szempont, és amelyek sikere már a fiatalabb generáció felelőssége is lesz.

SZÖVEG: LÉKAI OTTÓ **KÉPEK:** TIMÁR GERGELY

A kormányfő rezidenciája

A rátóti kastély híres lakója: Széll Kálmán miniszterelnök

Őseink nyomába lépni mindig különleges kaland. Főleg, ha olyan környezetben tehetjük ezt, ahol tapintható a múlt. A kastélyok ódon falai között járva életre kel a történelem. A rátóti birtokon lüktet a reformkor szíve. A klasszicista épület lakója hazánk egykori miniszterelnöke, Széll Kálmán, aki regnálása idején ebben a házban látta vendégül az ország politikai elitjét.

A kavicsos ösvényen vörös macska nyújtózik a napon, elénk szalad, majd az ajtóban álló házigazda lábához dörgölődzik. Jöjjenek beljebb, ő a ház cicája, az egyszerűség kedvéért Kálmánnak hívjuk, mondja nevetve dr. Ilyés László tulajdonos. A fogadóhelyiségből a szalonba lépünk, a régi bútorokon hátradőlve érezzük az épület régi pompáját, gyertyatartók, íves csillár és a hatalmas ajtó, amelyen át a széles teraszra léphet a betérő. Megtudjuk, a kastély elődje tízszobás, egyszintes épület volt, amelyet Lévai Cseh Sándor földbirtokos emeltetett. 1861-ben, amikor a család elszegényedett, elárvereztette az épületet, így került Széll József-Antal földbirtokos tulajdonába. Ő később országgyűlési képviselő lett, majd Vas vármegye főispánja volt, fia, Kálmán, házasságát követően kapta meg a kastélyt 1867-ben. Felesége Vörösmarty Mihály lánya, Ilona volt, akit a költő halálakor Deák Ferenc gyámsága alá helyezett.

A legfényesebb karriert ő futotta be a családban, hiszen kezdetben pénzügyminiszter volt a Tisza-kormányban, majd Magyarország miniszterelnöki posztját töltötte be 1899 és 1903 között. Amikor lemondott pozíciójáról, a rátóti birtokra vonult vissza, itt élt haláláig. Iskolát alapított és vasútvonalat fejlesztett, a politikai elit a kastélypark végében lévő állomáson érkezett meg a birtokra. Az épülethez később új szárnyat építettek, tervezője Hausmann Alajos volt.

Széll Kálmán filozófiája az épület kialakítása tekintetében az volt, hogy a kúria ne legyen urizáló. – A házat a klasszicista-historizáló stílus jellemzi. Talán ez ragadott magával, amikor erre jártam, hiszen Szentgotthárd és Budapest között ingáztam, és mindig ráfeledkeztem a gyönyörű épületre.

A beszakadt tetőn át ömlött az eső

Az akkor egy gyógyszergyártó cégnél dolgozó orvos a megyei napilapban lett figyelmes a hirdetésre, amely szerint az épület eladó. Egy orvos kollégájával közösen döntöttek úgy, hogy megvásárolják, ne legyen ez a csodás kastély az enyészeté. Vállalásuk szerint a kúria államegovása volt az elsődleges cél, aztán szerették volna felújítani és kastélyszállóként üzemeltetni az akkor igen elhanyagolt állapotban lévő épületet .

– Azzal a céllal vásároltuk meg a birtokot, hogy a kastélyt örökségként meg tudjuk tartani az utókornak. Szomorúan hallottuk, miféle hitvány tervekkel álltak elő az önkormányzatnak a korábbi érdeklődők. Kár lett volna hazánk egykori miniszterelnökének rezidenciáját és egyetlen épített örökségét eltékozolni. A vállalkozás tehát már a kezdetekben sem profitorientált befektetésként indult, a felújításra sokkal több pénzre volt szükség, mint azt a tulajdonosok előzőleg gondolták.

Az eső befolyt a lyukas tetőn, a ház alja földes pince volt, az elhanyagolt, rossz állapotot súlyosbította, hogy évtizedeken át szénnel fűtöttek, volt, hogy kigyulladt az egykori könyvtárszoba is. Az eredeti állapotot aligha lehetett volna helyreállítani. Az átalakítási munkálatokat az is nehezítette, hogy a kúria műemlékvédelem alatt állt. A korábbi palatető helyett hasított kőpalát szántak a szakemberek, ami nagyságrendekkel drágább volt, mint az eredeti héjazat. Nem beszélve arról, hogy csak Spanyolországból lehetett beszerezni. A tulajdonos elmondja, azzal

> A híres vendégek között volt Deák Ferenc, aki Ilona gyámjaként itt töltötte a nyarakat.
> A megvadult bikával harcoló honatya legendáját őrzi az a tölgyfa, amely abból az ágból sarjadt, amit a Haza Bölcse szúrt a földbe

„Körmenden túl, Gráczba menet az út bal oldalán egyszerre csak kiugrik egy szép kis rezidenczia, egy valóságos városligeti tornyos villa, olyan tiszta, takaros, mintha czukorból lenne kifaragva. Ez a rátótó kastély. Az ideges 19. századból nincs ott semmi, csak a komfort és a jóllét. A flancznak, mely rikító zajával fölveri a magyar úri kastélyokat, semmi nyoma e kis paradicsomban.”
(Irja Mikszáth Kálmán a Vasárnapi Újság 1899. egyik márciusi számában.)

is számolni kellett, hogy a vállalkozás nem jutott pályázati támogatáshoz sem. A helyreállításhoz újabb forrást kellett biztosítani, a szakmai segítséget Virág Zsolt nyújtotta, aki a legkiválóbb szakember, hazánk összes híres kastélyát jól ismeri, számos szakirodalom szerzője. A széthordott bútorokat Art Deco-stílusú garnitúrákkal, kiegészítőkkel pótolták, a letűnt korokra nem emlékeztetett freskó, egyetlen kép maradt csupán Széll Kálmánról, amelyet a róla elnevezett társaság segítségével restauráltattak.

– Múzeummá nem lehetett átalakítani a házat, hiú ábránd lett volna azt gondolni, hogy a bútorokat vissza tudjuk szerezni. Emlékházként nem tudunk egy ekkora épületet működtetni, kastélyszállóként viszont meg tudjuk őrizni a hely szellemét, ébren tudjuk tartani az érdeklődést Széll Kálmán és kora iránt. Tanúbizonyságként állhat itt az épület a következő generációk számára.

A Haza Bölcse és a megvadult bika

A híres vendégek között volt Deák Ferenc, aki Ilona gyámjaként és Széll Kálmán barátjaként itt töltötte a nyarakat. A megvadult bikával harcoló honatya legendáját őrzi az a tölgyfa, amely abból az ágból sarjadt, amit a Haza Bölcse szúrt a földbe, miután elkergette a felbőszült állatot. Sokak szerint Széll Kálmán nem szerelmi házasságot kötött Ilonával, ezért néha máshol is kereste az élet örömeit. Nemzetközi hírű gazdasága és világhíres szarvasmarha-tenyészete volt. A kastély parkjában több mint százhatvanféle fafajtát nevelt.

> Azzal a céllal vásároltuk meg a birtokot, hogy a kastélyt örökségként meg tudjuk tartani az utókornak. Szomorúan hallottuk, miféle hitvány tervekkel álltak elő az önkormányzatnak a korábbi érdeklődők. Kár lett volna hazánk egykori miniszterelnökének rezidenciáját eltékozolni

Ámulva hallgatom a tulajdonost, aki valóságos helytörténésszé vált az idők során. Csodálkozom, hogyhogy ilyen járatos az épület történetét illetően.

– Nem árt tájékozottnak lenni, idővel szenvedélyemmé vált a Széll-család történetének felkutatása. A munkám nem csak a működtetésről szól, nagy örömömre szolgál, ha a vendégnek megelevenedik a múlt és elkerekedett szemmel hallgatják, mi minden történt itt egy évszázad alatt.

Mára úgynevezett butikhotel lett a kastélyból, az eredeti állapotot ötvözték a funkcionalitással. Nem ultramodern, de minden kényelmi szempontnak eleget tud tenni. Luxust biztosít és intimitást, mindezt olyan környezetben, ahol az egykori miniszterelnök különleges vendégei és családja nyomában járunk. Akik minket választanak, tudják, mire számíthatnak. Itt az idő meglassúdik, csend és nyugalom van. Nincs nagy tömeg, sem zaj, a rend, a luxus és a kényelem uralkodik. Itt szinte láthatatlan a személyzet, és olyan miliőben telik az idő, amely letűnt korokat idéz.

PROMÓCIÓ

Innovatív autóipari technológiák a Delphi szombathelyi gyárában

A Delphi Hungary Kft. a Delphi (www.delphi.com), a világ egyik piacvezető, személy-, és haszonjármű-ipari technológiai beszállítójának része, mely egyesíti a járműbiztonságot, a környezetbarát megoldásokat, valamint az összekapcsolt rendszereket. A szombathelyi gyár idén 25 éves, s ezzel egyike a város legstabilabb nagyvállalatainak. Két divíziónkban vezető európai járműgyártók részére gyártunk fejlett elektronikai és járműbiztonsági technológiákat, csatlakozórendszereket és fröccsöntött alkatrészeket.

Hátsó és oldalirányú érzékelő rendszer (RSDS)

Új, aktív járműbiztonsági rendszerek Szombathelyen

A Delphi innovatív aktív járműbiztonsági rendszereket fejlesztett azzal a céllal, hogy jelentősen csökkentse a balesetek számát és elősegítse a biztonságos közlekedést Ezek között olyan funkciók találhatók, mint például Stop & Go funkcióval bővített távolságtartó tempomat, adaptív fényszóró állítás, közlekedési jelzőtáblák felismerése, ráfutásos balesetre figyelmeztetés, gyalogos észlelése és automata fékezés. A Delphi folyamatos megújulásra törekszik, így egyedülálló fejlesztéseket vallhat magáénak. A tavalyi évben az aktív járműbiztonsági- és automatizálási vezetési technológiák teljes palettáját felvonultatva a valaha végrehajtott leghosszabb sofőr nélküli jármű tesztútját valósította meg Észak-Amerikában.

A szombathelyi gyár a Delphi vezető Elektronikai és Biztonságtechnikai üzeme a régióban, mely az aktív járműbiztonsági termékek gyártásában úttörő szereppel bír.

Az aktív járműbiztonsági rendszerek egyik termékcsoportja **az intelligens előrenéző járműbiztonsági rendszerek (IFV) melyek** a következő funkciókkal segítik a gépjárművezetőket:

- Sávelhagyásra figyelmeztető rendszer, mely figyelmeztető jelzést ad a vezető számára abban az esetben, ha sávelhagyási szándékát nem jelezve közelíti, vagy érinti a terelő-, vagy felezővonalat.
- Ráfutásos balesetre figyelmeztetés: figyelmezteti a sofőrt az autó előtt lévő veszélyekre, csökkentve a reakcióidőt és ezáltal a baleset lehetőségét, valamint a személyi és anyagi károkat.
- Automatikus fényszóróállítás: a fény- és közlekedési viszonyoknak megfelelően kapcsolja, illetve állítja be a távolsági fényszórót, valamint a forgalomnak megfelelően intelligensen vezérli a fényszórókat.
- Útburkolati jelek és közlekedési jelzőtáblák felismerése és osztályozása: közlekedésre vonatkozó információkat közöl vagy jelez, beleértve a sebességkorlátozásokat és relatív gyorshajtási figyelmeztetéseket.

A **hátsó, és oldalirányú érzékelő rendszer (RSDS)** pedig elősegíti, hogy a járművezető sávváltás, vagy fordulás közben még tudatosabban észlelje a közeledő járműveket. Az RSDS figyelmeztető jelzést ad, ha egy másik jármű az autónk holtterébe kerül, és ezzel időt ad a járművezetőnek, hogy olyan akadályokra is reagáljon, amiket az oldalsó visszapillantó tükörben nehezen lehetne észlelni.

Karrierlehetőségek a Delphinél

Cégünk közel 1900 munkatársat foglalkoztat Szombathelyen, és fejlődésünknek köszönhetően további munkavállalókat keresünk. Nappali tagozatos diákok termelési környezetben, szerszámkészítőként, különböző irodai munkakörökben, valamint mérnöki gyakornokként szerezhetnek tapasztalatot tanulmányaik idején.

Minimum általános iskolai végzettséggel gyártósori összeszerelési feladatokra és raktárosi munkakörökbe keresünk kollégákat többműszakos munkarendbe; szakmai végzettséggel pedig karbantartók, valamint szerszámkészítők jelentkezését várjuk. Diplomás, tapasztalt munkatársaink körét jelenleg villamos-, gépészmérnöki munkakörökben, valamint minőségbiztosítási és pénzügyi területeken bővítjük. Új munkatársainkat kiemelt bérezéssel, bónuszokkal, béren kívüli juttatásokkal és gondoskodó munkáltatói programokkal várjuk.

Intelligens előrenéző kamera (IFV)

EPCOS KERTMOZI

FŐ TÉR, SZOMBATHELY 2016. június 16-17. 12:00-24:00

TDK

AGORA
SZOMBATHELYI
KULTURÁLIS
KÖZPONT

SZURKOLÓI HÁZ EPCOS

Nézd a Foci EB-t Szombathely legnagyobb kivetítőjén, szurkolj igazi stadionhangulatban az EPCOS Szurkolói Házban!

. 10x6 méteres giga kivetítő
. sör és más hűsítő italok
. légkondi
. igazi stadionhangulat 1500 szurkolóval

Mérkőzések az EPCOS Szurkolói Házban:

. Június 14., kedd 18:00 Magyarország – Ausztria
. Június 18., szombat 18:00 Magyarország – Izland
. Június 22., szerda 18:00 Magyarország – Portugália
. Július 6., szerda 21:00 Elődöntő 1.
. Július 7., csütörtök 21:00 Elődöntő 2.
. Július 10., vasárnap 21:00 Döntő

Helyszín:

Agora Művelődési és Sportház
Szombathely, Március 15. tér 5.

TDK